Riksstämman 2020

SVENSKA TURISTFÖRENINGEN

Innehåll

Handlingar

Dagordning 3

5. Förberedelse för val av valberedning 5

7. Mötesordning för stämman 6

8. Årsberättelse 2019 med redogörelse för innehåll och omfattning av verksamheten 11

12. Förslag till verksamhetsinriktning 2021-2022 12

13:1. Information om medlemsavgifter och kategorier 15

13:2. Förslag till medlemsavgifter och familjepris 16

14:1. Förslag ta bort barnmedlemskap 19

14:2. Förslag ny medlemskategori Senior 22

15. Förslag Principer för ideella uppdrag 24

16. Förslag revidering av riktlinjerna 33

17. Förslag ändringar STFs stadgar 47

18. Rapport justering valperiod 54

19. Motioner och styrelsens svar 55

20-23. Valberedningens förslag 99

25. Val av arbetsgrupp förbereda val av valberedning 108

Bilagor till handlingarna

Årsberättelse 2019 109

Protokoll bolagsstämma STF AB 2019 169

Årsredovisning Koncern 2019 174

Hållbarhetsrapport 2019 201

Årsredovisning SAB 2019 213

ÅR Färdefonden 2019 233

ÅR Vetenskapsfonden 2019 243

Övriga bilagor

Återkoppling Riksstämman 2018 Kompletteras senare

Protokoll Riksstämman 2018 253

Beslutsunderlag Riksstämma 2018 272

1. Val av mötesordförande, sekreterare och mötesstöd

2. Val av två justerare

3. Godkännande av röstlängd

4. Frågan om mötet blivit behörigt utlyst

5. Val av arbetsgrupp för att bereda val av valberedning

6. Fastställande av dagordning

7. Fastställande av mötesordning för riksstämman

8. Styrelsens årsberättelse för 2019 med redogörelse för innehåll och omfattning av verksamheten

9. Revisorernas berättelse

10. Fastställande av resultat- och balansräkning samt fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för 2019 års förvaltning

11. Information om styrelsens verksamhetsplan och budget för innevarande år (2020)

Propositioner

12. Styrelsens förslag till verksamhetsinriktning för 2021–2022

13. Styrelsens förslag till medlemsavgifter
    - 13:1) Information om förslagen rörande medlemsavgifter och kategorier
    - 13:2) Förslag på medlemsavgift och familjepris

14. Styrelsens förslag på förändring av medlemskategorier
    - 14:1) Förslag ta bort barnmedlemskap
    - 14:2) Förslag ny medlemskategori Senior

15. Styrelsens förslag till Principer för ideella uppdrag

16. Styrelsens förslag till revidering av STFs riktlinjer

17. Styrelsens förslag till ändringar av stadgar

18. Styrelsens rapport om justering av valperioden 2020

Motioner

19. Beslut i ärenden som väckts genom motion
    19:1.1 – Ny stuga i Vistasdalen
    19:1.2 – Turistutveckling tillsammans med lapplandskommunerna
    19:1.3 – Sopförbränning vid STFs fjällstugor
    19:1.4 – Övertäckning av elkabel i Tarfaladalen
    19:1.5 – Utreda behov av hjärtstartare på större fjällstugor

    19:2.1 – Sov på din egen kudde!
    19:2.2 – Lyft fram fler kustpärlor!
    19:2.3 – Se bokningar av boende och aktiviteter via inlogg
    19:2.4 – Barnfamiljsmärkning av boenden
    19:2.5 – STF behöver en maskot
    19:2.6 – Lån av vandringsskor och fjällkläder

    19:3.1 – En offensiv vision
    19:3.2 – Klimatnödläge
    19:3.3 – Biologisk mångfald
    19:3.4 – Värna om allemansrätten
    19:3.5 – Uppföljning av bifallna motioner från föregående Riksstämma

    19:4.1 – Samverkansavtal mellan Sveriges Hembygdsförbund och STF
    19:4.2 – Avisering av nya medlemmar direkt till lokalavdelningen
    19:4.3 – Miljöpris till engagerade lokalavdelningar
    19:4.4 – Förstärkning av lokalavdelningarnas medlemsvård
    19:4.5 – Utveckla en ”karta- och kompass-skola”

Val

20. Val av ordförande, vice ordförande och sju styrelseledamöter

21. Val av 2 revisorer och suppleanter för dem

22. Val av fem ombud till bolagsstämma för Svenska Turistföreningen STF AB och till representantskapet enligt STFs stadgar § 9

23. Val av nomineringskommitté

24 Val av ordförande och övriga ledamöter i valberedningen

25 Val av arbetsgrupp för beredande av val till valberedning (om punkt 17 går igenom)

26. Övriga frågor

27. Riksstämmans avslutande

SVENSKA TURISTFÖRENINGEN

FÖRBEREDELSE FÖR VAL AV VALBEREDNING

Riksstämma 2020

Dagordningspunkt 5

Förberedelse för val av valberedning

Punkt 5 på dagordningen gäller **val av ledamöter till den arbetsgrupp som har i uppdrag att förbereda val av valberedning.**

Gruppen som består av 5 personer utses bland riksstämmoombuden.

Utdrag från Valberedning § 8 i STFs stadgar:
”Val av styrelseledamöter, revisorer, ombud till bolagsstämma och representantskap och ledamöter i nomineringskommittén bereds av en valberedning. Denna ska bestå av en ordförande och fyra andra ledamöter. Mandatperioden är två år. Ledamot kan omväljas högst en gång.”

Stämmoombuden kan påbörja nomineringarna av ledamöter till STFs valberedning så fort arbetsgruppen är vald.

Arbetsgruppen sammanställer de inkomna nomineringarna och lämnar ett förslag till val av valberedning innan förslagsstopp på söndagen.

Valberedningens sammansättning efter riksstämman 2018
Göran Forsell, ordförande (valdes 2016)
Ola Bergqvist, (valdes 2014)
Gunnel Ragnhult, (valdes 2014)
Johanna Lavett, (valdes 2018)
Kristina Ljungros, (valdes 2018)

Fastställande av mötesordning för stämman

Vad är mötesordning?

Det är stämman som beslutar hur stämman ska genomföras. Detta regleras i dokumentet mötesordning. En del av dessa delar regleras av STFs stadgar, andra regleras enbart via mötesordningen. Det som du läser nu är styrelsens förslag till mötesordning.

Digital stämma 2020

På grund av covid-19-utbrotten i Sverige genomförs 2020 års stämma digitalt. Vi använder främst det digitala mötesverktyget VoteIT. Där har varje dagordningspunkt en sida med några olika rubriker.

Diskussioner sker i under rubriken ”Diskussion”.

Förslag (yrkanden) läggs under rubriken ”Förslag”.

Omröstningar (voteringar) sker under rubriken ”Omröstning”.

Stämmans underlag och protokoll publiceras på STFs webbplats och är därmed offentliga. Endast medlemmar, valt mötespresidium, revisorer samt inbjudna gäster kan delta på stämman.

Mötesrättigheter

Olika grupper har olika rättigheter under stämman. De begrepp som vi använder i fysiska möten är här översatta till VoteIT:

- Närvarorätt: rätt att läsa förslag, diskussioner och bevittna omröstning
- Yttranderätt: rätt att diskutera och samtala om förslagen
- Förslagsrätt: rätt att lägga ändrings- och tilläggsförslag
- Rösträtt: rätt att rösta i omröstningar

	Närvarorätt	Yttranderätt	Förslagsrätt	Rösträtt
Medlemsombud	X	X	X	X
Styrelse	X	X	X	X
Presidiet	X	X	X	
Valberedning	X	X	X	
Revisorer	X	X	X	
Suppleant till medlemsombud	X	X		
Motionärer	X	X		
STFs ledningsgrupp	X	X		
Mötesstöd	X	X		
Medlem inom STF	X			
Inbjudna gäster	X			

Röstberättigade kan reservera sig mot beslut. Reservation ska anmälas i mötessystemet, formuleras skriftligt och läggas upp under rubriken ”Diskussion” i mötesverktyget VoteIT senast före stämmans avslutande.

Motionärer får endast yttra sig i frågan om sin egen motion.

Styrelsens ledamöter får inte rösta i frågor som gäller ansvarsfrihet eller val av styrelseledamöter, revisorer och valberedning.

Med presidiet avses mötesordförande och mötessekreterare. Förslaget till mötesordförande är Alexandra Hjortswang och förslaget till mötessekreterare är Sara Wangler.

Med mötesstöd avses personal som har i uppgift att stötta ombuden att genomföra mötet. Förslaget till mötesstöd för denna stämma är Anna Heimersson och Erik Wagner.

Användarnamn

Vi använder förnamn-efternamn-roll som användarnamn för att skapa så mycket transparens och tydlighet som möjligt. Använd inte ett pseudonym eller smeknamn som användarnamn. Om flera deltagare har samma förnamn och efternamn, går det bra att även lägga till mellannamn eller en siffra efter efternamnet.

Exempel:

- Amal-Artin-ombud
- Benny-Bengtsson-revisor
- Cecilia-Carlsson-styrelse

Diskussioner i årsmötet

Det är öppet för alla med yttranderätt på stämman att diskutera de dagordningspunkter som finns. Diskussioner läggs i diskussionsinlägg. Om du trycker på “kommentera” under ett förslag skapas ett diskussionsinlägg med en hashtag som refererar till just det förslaget. Genom att trycka på svara i någon annans diskussionsinlägg, så får den deltagare du diskuterar med ett e-

postmeddelande om att du har svarat. Du kan också använda @användarnamn för att en annan deltagare ska få ett e-postmeddelande om att du har skrivit ett diskussionsinlägg. Undvik diskussioner i andra plattformar.

Motionärer får endast yttra sig i frågan om sin egen motion.

Förslag

Förslag läggs i VoteIT genom att trycka på knappen ”Lägg till förslag” innan annonserat förslagsstopp och nomineringsstopp (till val).

Mötesstöd kan, inför och under stämman, hjälpa ombud med formulering av förslag om så önskas. Detta sker via telefon eller e-post.

I omröstningar ställs allt mot avslag.

Omröstning

I VoteIT ser inte alla deltagare vem som har röstat på vad, däremot är det öppet och tydligt hur många röster varje förslag har fått. Varje medlemsombud och ledamot av styrelsen har var sin röst.

Vid beslut med två förslag som står mot varandra fattas beslut med enkel majoritet.

Exemplet: Ska vi köpa äpple? Rösta på JA eller NEJ.

Ändring av stadgar krävs beslut vid två varandra följande riksstämmor alternativt beslut på stämman med två tredjedels majoritet.

Vid beslut där förslag behöver slås ut för att hitta ett vinnande förslag, vid så kallad kontrapropositionsvotering, används Schulze-metoden. Metoden innebär att du rankar förslag med hjälp av stjärnor. Det förslag du gillar bäst ger du flest stjärnor. Om du inte gillar ett förslag alls, ger du det inga stjärnor. Ett förlag du tycker är ganska bra ger du färre stjärnor än det du tycker är bäst. Det förslag som har rankats högst är det vinnande förslaget.

Exempel: Vi ska köpa en sorts frukt. Förslag finns på apelsin, äpple och päron. Rangordna frukterna med hjälp av stjärnor utifrån din smak.

Vid beslut där stämman ska besluta om fem saker men det finns förslag på sju används metoden Skotsk STV. Detta kan t.ex. bli aktuellt vid val om det finns förslag på fler personer än det finns valbara platser. Skotsk STV innebär att alla kandidater listas i en lista. (Om det gäller val markeras valberedningens förslag tydligt.) Alla ombud röstar genom att rangordna valfritt antal kandidater. Det går att välja att inte rangordna en kandidat, vilket automatiskt sätter dem på sista möjliga plats på röstsedeln. Rösterna sammanställs av VoteIT. Röster från utslagna förslag och överskott från valda förslag förs över enligt rangordningen för att minimera antalet bortkastade röster. De kandidater eller förslag som får starkast

värden blir föreslagen styrelse. Den styrelse som denna metod räknar fram ställs avslutningsvis mot avslag med enkel majoritet.

Exempel: Vi ska välja tre frukter som vi ska köpa. Förslag finns på apelsin, äpple, mango, banan och päron. Rangordna frukterna utifrån din smak.
Vid lika röstetal avgör lotten.

Program för stämman

Stämman öppnas formellt den 7 maj, kl 20.00 och avslutas den 13 maj, med ett webbmöte med start kl 20.00.

VoteIT kommer att vara öppet för deltagarna från 23 april för diskussion och möjlighet att lägga förslag, detta innan stämman formellt har öppnats. På grund av kort planeringstid kan programmet kommer att justeras fram till stämmans formella öppnande. Mötesordförande har också rätt att under pågående stämma justera programmet om så behövs.

Torsdagen 7 maj

20.00 Stämman öppnas formellt, inledningstal av Peter Nygårds.
Via distansmöte.

Fredag 8 maj

8.00 Förslagsstopp för punkterna 1–7.

9.00 Omröstning påbörjas för punkterna 1–7. Pågår i 23 timmar.

Lördag 9 maj

8.30 Förslagsstopp för punkterna 8–11.

9.00 Omröstning påbörjas för punkterna 8–11. Pågår i 23 timmar.

11.00 Hälsning från gäster. Via distansmöte.

Söndag 10 maj

8.30 Förslagsstopp för punkterna 12–18.

9.00 Omröstning påbörjas för punkterna 12–18. Pågår i 23 timmar.

11.00 Frivillig social aktivitet. Digitalt samkväm! Via distansmöte.

18.00 Förslagsstopp för punkterna 19–26.

19.00 Avstämning alla ombud. Beskrivning av vägen framåt. Distansmöte.

19.00 Omröstning påbörjas för punkterna 19–26. Pågår i 24 timmar.

Måndag 11 maj

Reservdag. Omröstning pågår fram till kl 19 för punkterna 19–26.

Tisdag 12 maj

Reservdag.

Onsdag 13 maj

Reservdag.

20.00 Tal av STFs nya ordförande som formellt avslutar stämman.
Via distansmöte.

SVENSKA TURISTFÖRENINGEN

ÅRSBERÄTTELSE FÖR 2019 AV VERKSAMHETEN

Riksstämma 2020

Dagordningspunkt 8

Styrelsens årsberättelse för 2019 med redogörelse för innehåll och omfattning av verksamheten

Underlag: Se Bilaga A-G i handlingarna

Verksamhetsinriktning för Svenska Turistföreningen 2021 - 2022

STF vill få ännu fler människor att upptäcka Sverige. Vi måste därför arbeta aktivt för att vara ett naturligt val för den som vill upptäcka, såväl som för den som vill engagera sig i och medverka till att andra får möjligheten att upptäcka Sverige. Tillsammans strävar vi efter att tillgängliggöra och inspirera – alltid med hållbarhet i fokus.

STF och omvärlden

I skrivande stund befinner sig besöksnäringen i kris. När vi nu upplever konsekvenserna av utbredningen av den influensapandemi som slår hårt mot hela världssamfundet, måste vi klara av att navigera i en otroligt snabb föränderlig omvärld. Förutsättningarna för besöksnäringen har på några få veckor förändrats i grunden. STF måste i det korta perspektivet konsolidera sin verksamhet för att kunna utveckla den framtida verksamheten i en ny verklighet.

De stadiga trenderna som vi ser innebär att urbaniseringen fortgår, klimatförändringarna är ett faktum och demografiskt sker det stora förändringar, såväl i Sverige som i världen i övrigt. Samtidigt fortgår digitaliseringen i ett rasande tempo och tekniken ger stora möjligheter vilket skapar förväntningar hos såväl medlemmar som gäster och andra intressenter. För att kunna vara en modern och relevant organisation måste STF kunna navigera i denna föränderliga värld och hantera såväl de utmaningar som möjligheter som uppstår.

STF måste också förhålla sig till Agenda 2030 och de 17 globala målen för hållbar utveckling som världens länder antagit. Agenda 2030 bör genomsyra STFs verksamhet och STF ska bidra och arbeta aktivt med de mål där vi själva har rådighet och kan påverka.

Vår inriktning

Vår ambition är att vara ledande när det gäller att hela tiden sträva efter en mer hållbar turism i Sverige, där vår utgångspunkt är upplevelsen av natur och kultur. Därför är STFs fokus för åren 2021 – 2022 att ta ytterligare steg i hållbarhetsarbetet för att kunna erbjuda mer hållbar turism och friluftsliv för fler. Vi gör det med hela Sverige som bas, med hjälp av ideellt engagerande runt om i hela landet, ett växande antal hållbara, genuina och personliga boenden och genom att sprida kunskap samt bedriva opinions- och påverkansarbete.

Miljömässig hållbarhet

Den miljömässiga hållbarheten är central i STFs arbete och en förutsättning för att kunna upptäcka Sverige - idag och i framtiden. STFs klimatarbete måste växlas upp ytterligare och tydliga mål för vår klimat- och miljöpåverkan ska formuleras. Vi behöver även göra mer rörande biologisk mångfald, framförallt lokalt med tanke på styrkan i att vi finns spridda över hela landet. STF ska vara ledande inom hållbar turism och en inspirerande förebild för andra i besöksnäringen. En mer hållbar turism är på lång sikt en ödesfråga, både för näringen och människors möjligheter att resa och uppleva nya platser. Här kan STF, och inte minst alla medlemmar, bidra till en positiv utveckling.

För att minska riskerna med slitage och andra störningar på såväl natur som människor ska STF verka för att turismen i högre grad sprids över hela landet. Förutom att informera våra medlemmar och gäster om olika platser och upplevelser behöver vi även erbjuda övernattningsmöjligheter i hela Sverige som tillfredsställer den moderna människans behov. Våra boenden är därför en viktig förutsättning för föreningens verksamhet och en central del i vårt arbete med att tillgängliggöra Sverige.

En grundläggande förutsättning för att kunna upptäcka hållbart är att det går att resa på ett hållbart sätt i hela vårt avlånga land. Frågor som rör infrastruktur och klimatsmart resande är därför av hög prioritet för STF.

Social hållbarhet

För att vara en relevant förening behöver vi bättre ta tillvara och spegla den mångfald som finns i dagens samhälle. Vi ska erbjuda verksamhet för de som redan upptäcker, för de som är nyfikna och just börjat upptäcka Sverige, men också till de som ännu inte tagit steget. De befintliga medlemmarna är mycket viktiga för STF och parallellt med att vi lockar nya upptäckare är det viktigt att värna och vårda relationen till de som redan är med.

Genom inspiration och kunskap gör vi naturen tillgänglig för fler. Vi ska verka för ett friluftsliv som är attraktivt och tillgängligt för många olika grupper i samhället
Den sociala hållbarheten är en viktig del i arbetet med hållbar turism. För att människor ska kunna uppleva hela Sverige som turister ska STF vara en positiv kraft för landsbygdsutveckling. Vår verksamhet kan bidra till att stärka lokalsamhällen och då vi finns i stora delar av Sverige kan vi också bidra till att stärka banden mellan stad och land.

För att möta urbaniseringen ska STF guida till tätortsnära natur- och kulturupplevelser. Genom att erbjuda relevant verksamhet i människors vardag bidrar vi till att sänka trösklar och göra naturen tillgänglig för fler. Vår utgångspunkt är att ju fler som får en naturlig relation till natur och kultur i sin vardag desto fler söker den typen av turistiska upplevelser.

Digitaliseringens möjligheter ska tillvaratas, dels för att möjliggöra en effektivare och hållbarare drift, dels som ett verktyg för att få fler att upptäcka Sverige.

Ekonomisk hållbarhet

En ekonomisk självständighet är viktig för att kunna utveckla den verksamhet vi själva tror på. För att kunna förvalta och utveckla STF som förening krävs ekonomisk balans. För att säkra och stärka ekonomin på lång sikt behöver kraft läggas på det turistiska pionjärskapet. STF har många gånger varit en turistisk pionjär och vi behöver vara det i framtiden också. Vi behöver arbeta aktivt med att utveckla nya former av erbjudanden och verksamhet som gör att fler kan och vill upptäcka Sverige. Utöver detta ska STF se över möjligheten att söka finansiering genom olika former av bidrag och gåvor, men utan att bli långsiktigt beroende.

Verksamhetsinriktningen utgår från ändamålsparagrafen i STFs stadgar och pekar ut en riktning för STFs verksamhet. Styrelsen ska utifrån verksamhetsinriktningen årligen fastställa en verksamhetsplan och budget och på så sätt ge direktiv till ledningen.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår riksstämman besluta

- att anta förslaget till verksamhetsinriktning 2021-2022.

SVENSKA TURISTFÖRENINGEN

INFORMATION OM MEDLEMSAVGIFTER & KATEGORIER

Riksstämma 2020

Dagordningspunkt 13.1

Information om förslagen rörande medlemsavgifter och kategorier

Enligt STFs stadgar ska styrelsen lägga fram förslag på medlemsavgifter för nästkommande år. Förutom detta förslag väljer styrelsen i år att dessutom lägga fram två propositioner. Den ena handlar om att införa en ny medlemskategori för seniorer och den andra är ett förslag som handlar om att ta bort barnmedlemskapet. Det kan kanske verka konstigt att styrelsen i förslaget till medlemsavgifter har med barnkategorin eftersom vi i nästa förslag föreslår att det ska tas bort. Men det finns en naturlig förklaring till detta.

Den föreslagna ordningen för dessa beslut är att vi kommer att börja med beslutet om medlemsavgifter. När detta beslut är taget är det dags för de två propositionerna att behandlas. Styrelsen hoppas då på att få stämmans stöd, men om stämman väljer att inte bifalla förslaget om att ta bort barnmedlemskapet så är det viktigt att vi har ett beslut om vad barnmedlemskapet ska kosta. Och det är därför det finns med i förslaget om medlemsavgifter. Skulle stämman välja att ge bifall till styrelsens förslag så tas kategorin barnmedlemskap bort utan att för den skull göra att beslutet om medlemsavgifter tas om.

När det gäller förslaget till en ny medlemskategori för seniorer så har även det en koppling till förslaget om medlemsavgifter. Det var framförallt i diskussionerna om att höja medlemsavgiften som förslaget om att ta fram en ny medlemskategori för seniorer växte fram. Dessutom bygger den ekonomiska möjligheten att införa en ny medlemskategori för Seniorer på att de föreslagna avgiftshöjningarna för övriga kategorier går igenom.

SVENSKA TURISTFÖRENINGEN

FÖRSLAG MEDLEMSAVGIFTER & FAMILJEPRIS

Riksstämma 2020

Dagordningspunkt 13.2

Förslag på medlemsavgift och familjepris

Bakgrund

På riksstämman tar ombuden beslut om kommande års medlemsavgifter, i detta fall för åren 2021 och 2022. Styrelsens förslag till Riksstämman 2020 är en höjning av samtliga kategorier samt maxavgiften för ett hushåll, det så kallade familjepriset[1]. De senaste årens Riksstämmor har gett styrelsen mandat att höja medlemsavgifterna inom ett visst givet intervall, men mandatet har inte utnyttjats. Den senaste reella förändringen av medlemsavgifterna ägde rum för 13 respektive 11 år sen. 2007 ändrades avgiften för vuxenmedlemmar och 2009 övriga medlemskategorier samt familjepriset.

Syfte med höjning av medlemsavgifterna

STF är en förening med ytterst liten andel externa bidrag. Det gör oss självständiga och att vi har rådighet över vår egen utveckling. Vi är också en förening med ambitioner, inte minst visar årets motioner till Riksstämman det. Vi har höga ambitioner i vårt hållbarhetsarbete och vi vill att ännu fler människor ska ha möjlighet att upptäcka Sverige. Idéerna är många och utvecklingspotentialen stor. Men idéerna kostar pengar att genomföra. Vi har också ett stort behov av kapital för att underhålla föreningens fastighetsbestånd, men också för att utveckla och uppdatera vår IT-infrastruktur och våra system för ökad effektivitet, mindre administration och för att möta framtida behov hos medlemmar och gäster. De satsningar vi har gjort de senaste åren för att få ut fler grupper i naturen – t ex Vandringsprojektet, Tillsammansverksamheten, Fjälluffa och Allemansrättsskolan - har bidragit till att stärka vår relevans som förening, men är också aktiviteter som vi kunnat göra tack vare externa bidrag. För att fortsätta utveckla vår verksamhet – utan att bli beroende av externa bidrag - och samtidigt kunna göra nödvändiga investeringar i såväl fastigheter som IT-infrastruktur behöver vi öka våra egna intäkter.

Förslag till nya medlemsavgifter

Styrelsens förslag är en höjning av medlemsavgifterna till beloppen enligt tabell nedan. De fyra senaste riksstämmorna (2012, 2014, 2016 och 2018) har gett styrelsen mandat att höja men detta mandat har aldrig utnyttjats. Nu har föreningen behov av en höjning utifrån de satsningar som behöver göras och utifrån den prisutveckling som varit under alla dessa år då höjningar inte har skett. Styrelsen bedömer att tidpunkten för en höjning

[1] Familjepriset, maxpriset för ett hushåll med en till två vuxenmedlemmar, obegränsat antal barn och ungdomar på samma adress

är god då STF har stärkt sin position som förening, vilket minskar risken för negativa effekter på medlemsutvecklingen.

Medlemskategori		Avgift idag	Förslag ny avgift	
Vuxen	(26 år -)	295 kr	345 kr	(+ 50 kr)
Ungdom	(16 - 25 år)	150 kr	195 kr	(+ 45 kr)
Barn	(5 - 15 år)	30 kr	50 kr	(+ 20 kr)
Maxbelopp medlemsavgifter för ett hushåll:				
Familjepris		450 kr	550 kr	(+ 100 kr)

Vuxen, höjning 50 kronor till 345 kronor

Styrelsen föreslår riksstämman att höja medlemsavgift för vuxen med 50 kronor till 345 kronor. Nuvarande medlemsavgift har varit detsamma sen 2007.

Ungdom, höjning 45 kronor till 195 kronor

Styrelsen föreslår riksstämman att höja medlemsavgift för ungdom med 45 kronor till 195 kronor. Nuvarande medlemsavgift har varit detsamma sen 2009.

Av cirka 26 000 ungdomsmedlemmar ingår 75 procent i ett hushåll med fler medlemmar och av alla ungdomsmedlemmar är det nära 4 800 hushåll där de själva betalar sina medlemsavgifter.

Barn, höjning 20 kronor till 50 kronor

Styrelsen föreslår riksstämman att höja medlemsavgift för barn med 20 kronor till 50 kronor. Nuvarande medlemsavgift har varit detsamma sen 2009.

STF har cirka 23 000 barnmedlemmar fördelade på cirka 12 800 hushåll. Av dessa hushåll har runt 2 200 hushåll betalat medlemsavgiften för barn, övriga hushåll har tagit del av familjepriset.

Familjepris, höjning med 100 kronor till 550 kronor

Styrelsen föreslår riksstämman att höja familjepriset med 100 kronor till 550 kronor. Nuvarande familjepris har varit detsamma sen 2009.

Med denna höjning motsvarar familjepriset en medlemsavgift på 275 kronor per medlem i ett hushåll om två vuxna.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår riksstämman besluta

- att höja medlemsavgiften för vuxen till 345 kr från och med år 2021
- att höja medlemsavgiften för ungdom till 195 kr från och med år 2021
- att höja medlemsavgiften för barn till 50 kr från och med år 2021
- att höja familjepriset till 550 kr från och med år 2021

Förslag ta bort barnmedlemskapet

Bakgrund

De senaste åren har STF arbetat med att tydliggöra föreningen och vad det innebär att vara medlem.

Som STF-medlem möjliggör man för fler att upptäcka Sveriges natur och kultur och man blir en del av en förening som:

- främjar och utvecklar friluftsliv och turism som utgår från upplevelsen av natur och kultur;
- värnar och informerar om natur, kultur och miljö i Sverige utifrån ett turistiskt perspektiv;
- verkar för och sprider kunskap om hållbar turism;
- erbjuder medlemmarna prisvärda övernattningsmöjligheter och berikande aktiviteter;
- i övrigt företräder medlemmarnas intressen inom föreningens verksamhetsområden.

En viktig del i STFs arbete är opinionsbildning och påverkansarbete. Vi har under senare år bedrivit framgångsrika kampanjer där vi bedrivit påtryckningar i frågor som påverkar människors möjlighet att upptäcka Sverige. Det har handlat om busslinjer som hotats av nedläggning, neddragning i nattågstrafiken och minskade anslag till de statliga fjällederna för att nämna några exempel. I vårt påverkansarbete är det viktigt att kunna säga att vi är många medlemmar som står bakom vårt arbete. Det ger kraft och trovärdighet. Det finns dock en risk att vår trovärdighet skulle kunna naggas i kanten om det verkar som att vi blåser upp vår medlemssiffra genom att ha barn som medlemmar. Det kan givetvis finnas barn som har tagit ställning till sitt medlemskap, men det ligger närmast till hands att tro att de flesta barnmedlemmar är med för att deras föräldrar vill få barnrabatten på boende när familjen är ute och reser.

De senaste åren har STF haft en positiv medlemsutveckling och det är inte orimligt att dra slutsatsen att vi erbjuder en relevant verksamhet som många vill vara en del av. Men frågan är om den är tillräckligt relevant för barn. STF införde medlemskap för barn 2001 för att på ett enkelt sätt värva fler medlemmar bland befintliga medlemmar och gäster för att på så sätt vända medlemskurvan som gick brant utför. Medlemsavgiften för barn sattes till noll kronor. (Samtidigt med denna förändring höjdes den övre gränsen för ungdom från 20 till 25 år.) Idag är medlemsavgiften 30 kronor för barn och vi har ca 23 000 barnmedlemmar. Den totala intäkten från dessa är dock inte mer än 50 - 100 000 kr. De flesta av barnmedlemskapen ryms inom hushåll med två vuxna, som då betalar familjepris.

Under årens lopp har diskussioner förts om att ladda barnmedlemskapet med ett särskilt innehåll riktat till barn, men det har prioriterats bort till förmån för andra satsningar. Den verksamhet STF bedriver och som rör barn är främst riktad till barnfamiljer och inte till det enskilda barnet. Det är den natur- och kulturintresserade föräldern, far- och morföräldrar som vi inspirerar till upptäckter med sina barn och barnbarn.

Många av STFs boenden har aktiviteter för barnfamiljer och det finns även en lokalavdelning som riktar sig specifikt till barnfamiljer - STF Borlänge-familj. Den här verksamheten är viktig. Med en snabb urbanisering har barnfamiljer blivit en allt viktigare målgrupp för STF då vi vill väcka barns intresse för naturen och sprida kunskap om allemansrätten. Att få fler ut i naturen skapar förutsättningar för förbättrad hälsa och välbefinnande. Men frågan är om barn ska behöva teckna medlemskap för att få del av detta. Vi vill snarare underlätta för barnfamiljer att ta del av STFs erbjudande och ett sätt att förenkla är att låta barn få ta del av vårt erbjudande utan att avkräva medlemskap.

Varför en förändring?

Vi har idag medlemmar som hör av sig och ifrågasätter STFs syn på familjen. De upplever att vi genom våra medlemskategorier och dess administration är fast i tanken på en kärnfamilj vilket uppfattas som förlegat och att STF inte hänger med i tiden. Anledningen till detta är att i de fall föräldrar har delad vårdnad, men barnet är skrivet hos en av föräldrarna så är det bara den förälder där barnet är skrivet som kan koppla barnmedlemskapet till sitt hushåll.

Det blir också en hel del administration runt barnmedlemskapet, för såväl gäst, värd, medlem och STF personal. Dels vid tecknandet av medlemskapet dels vid hanteringen av barnmedlemmar i familjer där föräldrarna bor åtskilda. För att ta del av medlemspriset för barn ska ett medlemsbevis kunna visas upp. I medlemsappen kan bara huvudmedlemmen i hushållet ladda ner alla medlemsbevisen för medlemmarna, vilket betyder att icke-huvudmedlem inte kan visa upp sina barns digitala medlemskort. Istället får den föräldern använda sig av pappkort som medlemsbevis.

Sist men inte minst handlar det om det faktum att vi som förening registrerar personuppgifter om barn – som enligt den nya GDPR-lagstiftningen är känsliga uppgifter – i en databas utan att egentligen leverera en särskild nytta till barnet. Den särskilda nyttan i form av rabatt på boenden skulle vi kunna ge utan ett medlemskap.

STFs styrelse vill att det ska vara lätt för barn och barnfamiljer att upptäcka Sverige, men vi anser inte att vi som förening ska kräva ett medlemskap för barn för att barnen ska få rabatt. Vi vill vara en modern förening som gör det enkelt för alla att upptäcka Sverige. Vi vill gärna inspirera barn och barnfamiljer att upptäcka med STF, men vi behöver inte registrera barnen i en medlemsdatabas för att göra det.

Styrelsen föreslår därför Riksstämman att ta bort medlemskategorin barn och i stället ge ytterligare en förmån till vuxen- och ungdomsmedlemmar. Förmånen skulle innebära

att barn till och med 15 år bor till medlemspris i sällskap av vuxen- och ungdomsmedlem. Värdet av denna förmån är 25 kronor rabatt per natt, förutom på fjällstationer och fjällstugor där rabatten är 50 kronor. Förmånen gäller inte vuxna/ungdomar som reser med barn i grupp, t ex skolor och organisationer.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår riksstämman besluta

- att från och med 2021 ta bort kategorin barnmedlem och samtidigt införa en medlemsförmån som innebär att barn till och med 15 år bor till medlemspris i sällskap av vuxen- eller ungdomsmedlem.

SVENSKA TURISTFÖRENINGEN

FÖRSLAG NY MEDLEMSKATEGORI SENIOR

Riksstämma 2020

Dagordningspunkt 14.2

Förslag till ny medlemskategori Senior

Bakgrund

STF har 23 500 medlemmar som är 75 år och äldre. Av dessa har 75 procent varit medlemmar i 10 år eller mer. Många har betydligt fler år som medlem än så bakom sig. Detta är med andra ord en väldigt lojal grupp. STF får med jämna mellanrum synpunkter från denna grupp som handlar om att STF borde ha en lägre medlemsavgift för äldre medlemmar. Argumenten för detta handlar om att inkomsten från pensionen minskar i takt med åren som pensionär och att många som kommit upp i denna ålder inte tar del av STFs medlemsförmåner i samma utsträckning som tidigare.

När förslaget till nya medlemsavgifter för 2021 – 2022 togs fram fördes ett resonemang kring målgruppen +75 år. Bland STFs alla medlemmar är det sannolikt i denna grupp som risken att en höjd medlemsavgift leder till medlemsbortfall är störst. För att motverka detta och för att visa denna målgrupp uppskattning för mångårig lojalitet väcktes tanken på en ny medlemskategori – Senior.

Syfte med ny medlemskategori

STFs medlemsbas brukar bestå av drygt 20 procent medlemmar som värvats under året och knappt 80 procent som förnyat sitt medlemskap. Bland 75-åringar och äldre var det knappt fem procent som värvades under 2019, resterande hade förnyat sitt medlemskap. Syftet med att införa en ny medlemskategori för medlemmar det år man fyller 75 år, är att ge äldre medlemmar en lägre medlemsavgift än för övriga vuxna. Ett seniormedlemskap signalerar att STF uppskattar dessa medlemmars lojalitet och ger fler äldre medlemmar möjlighet att fortsätta sitt medlemskap trots att medlemserbjudandet kanske inte längre utnyttjas på samma sätt som tidigare.

Förslag till ny medlemskategori - senior

Styrelsen föreslår riksstämman att fatta beslut om en ny medlemskategori – Senior - som gäller för medlemmar från det år de fyller 75 år. Medlemskategorin föreslås införas från 2021. Den föreslagna avgiften är 225 kr. Med en medlemsavgift på 225 kr för enskild senior blir summan för hushåll med två äldre 450 kr, d v s på samma nivå som dagens familjepris, vilket många hushåll med två personer utnyttjar. **Förslaget hänger ihop med styrelsens förslag om att höja medlemsavgifterna och den ekonomiska möjligheten att införa en ny medlemskategori för Seniorer bygger på att de föreslagna avgiftshöjningarna för övriga kategorier går igenom.**

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår stämman besluta

- att från och med 2021 införa en ny medlemskategori – Senior – som gäller för medlemmar från det år de fyller 75 år.
- att medlemsavgiften för Senior sätts till 225 kr för 2021.

SVENSKA TURISTFÖRENINGEN

FÖRSLAG PRINCIPER FÖR IDEELLA UPPDRAG

Riksstämma 2020

Dagordningspunkt 15

Förslag till Principer för ideella uppdrag

STF på nationell nivå har sedan flera år ett antal olika ideella uppdrag som våra medlemmar erbjuds att engagera sig i. De senaste åren har antalet engagemangsformer och ideellt aktiva ökat markant. Enligt en kartläggning som gjordes hösten 2018 hade vi då ca 1000 ideellt aktiva fördelat på ca 10 engagemangsformer. Förutsättningar varierar kraftigt mellan de olika engagemangsformerna, vilket kartläggningen visade. Under 2019 tog styrelsen beslut om att utreda möjligheterna till mer harmoniserade principer för villkor och förutsättningar. Detta är slutresultatet av det arbete, där medlemsombud och andra ideella har spelat en stor och viktig roll när det gäller inspel och perspektiv.

I underlaget nedan finns först det skarpa förslaget till principer, de två första sidorna. Sedan bakgrundsinformation till hur styrelsen resonerar och tänker.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår riksstämman besluta

- att anta förslaget till Principer för ideella uppdrag

Principer för ideella uppdrag

Svenska Turistföreningens (STF) stadgar slår fast att föreningens uppdrag är att:

- främja och utveckla friluftsliv och turism som utgår från upplevelsen av natur och kultur;
- värna och informera om natur, kultur och miljö i Sverige utifrån ett turistiskt perspektiv;
- verka för och sprida kunskap om hållbar turism;
- erbjuda medlemmarna prisvärda övernattningsmöjligheter och berikande aktiviteter;
- i övrigt företräda medlemmarnas intressen inom våra verksamhetsområden.

STF är en ideell förening. Vår organisation bärs upp av alla de medlemmar som genom medlemskap och insatser gör en skillnad för sig själv och andra. Att engagera sig i ett uppdrag inom STF är frivilligt och sker utan ekonomisk ersättning. Att vi har ideella som åtar sig förtroendeuppdrag och andra ideella uppdrag är en förutsättning för att vi tillsammans ska kunna uppfylla vårt gemensamma uppdrag. STF ska sträva efter att så många medlemmar som möjligt kan vara med och bidra ideellt.

De senaste åren har riksstämman varit tydlig med att fler medlemmar ska få möjlighet att ideellt engagera sig inom ramen för STF. Vi vill öka antalet engagemangsformer och det är viktigt att vi som organisation också stärker vår ideella identitet.

Som medlem finns olika möjligheter att bidra till STFs uppdrag:

- Genom vårt medlemskap bidrar vi med att ge legitimitet till organisationen och genom medlemsavgifter bidrar vi till vår gemensamma ekonomi.
- Genom konkret handling kan var och en bidra till vår verksamhet genom att åta sig ett ideellt uppdrag, delta i kampanjer och lokala aktiviteter eller boka övernattningar på våra boenden.
- Som medlemmar kan vi delta i STFs demokratiska processer och bidra till styrning och förvaltning av organisationen.

Inom STF kan vi engagera oss på lokal eller nationell nivå. På lokal nivå är det lokalavdelningarna som är hemvist och noder för de medlemmar som är anslutna till dem.

Detta styrdokument gäller enbart STF på nationell nivå, även om andra delar av organisationen kan hämta inspiration från principerna. För att kunna engagera sig ideellt på nationell nivå krävs ett tydligt uppdrag från medlemsomröstning, riksstämman, styrelsen eller kansliet. Varje ideellt uppdrag har en uppdragsbeskrivning som antas av STFs styrelse och som syftar till att skapa tydlighet gentemot intresserade medlemmar och inom organisationen.

Syftet med dessa principer är att alla ideella uppdrag ska värderas lika och att medlemmen som utför uppdraget ska få adekvata och mer jämlika förutsättningar att genomföra uppdraget på ett bra sätt. Dessa principer är beslutade för första gången av riksstämman 2020.

Konkreta principer

Ideellt arbete är oavlönat

- Ideellt arbete inom STF på central nivå är oavlönat. Vi är en ideell förening som till stor del bygger på att medlemmar engagerar sig i det de tror på.
- Undantag kan göras om uppdraget innebär mer än 15 sammanhängande dagar hemifrån.

Resa, kost och logi

- Om det krävs resor och övernattningar för ett förtroendeuppdrag eller ideellt uppdrag står STF för resa, kost och logi. Resor ska ske i enlighet med den resepolicy som beslutas av STFs styrelse och som syftar till att minska STFs klimatpåverkan.

Avgifter för deltagande

- Möten och arrangemang som ingår i ett förtroendeuppdrag eller annat ideellt uppdrag är avgiftsfria. STF undviker också deltagaravgift för utbildningar som krävs för ett specifikt ideellt uppdrag.
- Deltagaravgift kan förekomma vid samlingar och arrangemang av social karaktär eller där syftet är att fylla på med generell kunskap och inspiration.

Vid förlust av arbetsinkomst

- Förtroendevalda har möjlighet till ersättning för förlorad arbetsinkomst enligt riktlinjer beslutade av STFs styrelse. STF är en demokratisk förening och leds av ideella som måste ha möjlighet att vara engagerade oberoende av t ex arbetssituation.

Förutsättningar, arbetsverktyg för uppdrag

- Ideella som åtar sig ett uppdrag för STF på nationell nivå ska få adekvata förutsättningar att genomföra sitt uppdrag. Dessa ska vara så tydligt beskrivna som möjligt innan medlemmen åtar sig uppdraget.
- Samtliga förtroendeuppdrag och ideella uppdrag utgår från medlemmens hem då de inleds med ett visst planeringsarbete.
- Ambitionen är att så många medlemmar som möjligt ska kunna bidra till verksamheten och känna sig delaktiga.

Tack och visad uppskattning

- Ideella som genomfört ett uppdrag ska få uppskattning av organisationen. Vid avslutat förtroendeuppdrag ska man bli avtackad. Utan ideella insatser kan STF inte uppfylla sitt uppdrag.

Ökad samordning

- Utvecklingen av befintliga och framtida ideella uppdrag ska samordnas för att säkerställa att de olika uppdragens förutsättningar förblir jämlika. Det ska vara tydligt för medlemmar och kansliet vad som gäller för varje uppdrag och varför vissa detaljer kan skilja sig åt.
- Varje engagemangsform ska ha en uppdragsbeskrivning som beskriver uppdraget och tydliggör vilka förutsättningar som ges. Denna

uppdragsbeskrivning ska godkännas av STFs styrelse och underlättar samordningen av arbetet med ideella uppdrag.

Bakgrund, konsekvenser och argumentation

Ovan två sidor utgör det konkreta förslaget till principer för ideella uppdrag. Här följer lite bakgrundsinformation, konsekvensanalys samt argumentation för förslaget.

Bakgrund

STF på nationell nivå har sedan flera år ett antal olika ideella uppdrag som våra medlemmar erbjuds att engagera sig i. De senaste åren har antalet engagemangsformer och ideellt aktiva ökat markant. Enligt en kartläggning som gjordes hösten 2018 hade vi då ca 1000 ideellt aktiva fördelat på ca 10 engagemangsformer. Ambitionen de senaste åren har varit att öka det ideella engagemanget.

I av stämman beslutade verksamhetsinriktningar finns även ambitionen att stärka STFs ideella identitet. Detta är viktigt ur en rad olika aspekter; vi kan utveckla den verksamhet som idag genomförs baserad på en ideell logik (och komplettera den kommersiella verksamheten), stärka ideellas roll inom organisationen och tydliggöra både internt och externt vilken slags organisation vi är: en ideell förening. Det handlar om trovärdighet och legitimitet och att den ideella logiken möjliggör verksamhet som är central för att uppfylla vårt uppdrag.

Förutsättningar varierar kraftigt mellan de olika engagemangsformerna, vilket kartläggningen som gjordes under hösten 2018 tydligt visade. Detta leder naturligtvis till frågor och funderingar från aktiva medlemmar och vi kan konstatera att det inte finns någon organisationsgemensam princip för hur ideellt engagemang ska belönas och underlättas.

Den 5 juni 2019 tog STFs styrelse beslut om att genomföra en genomlysning av nuvarande verksamhet med målsättningen att landa i tydliga principer som ska gälla ideella uppdrag på nationell nivå. Beslutet togs inte bara med tanke på det som finns idag utan också på eventuella framtida engagemangsformer. Det finns en ambition att öka antalet engagemangsformer för att möjliggöra för fler medlemmar att aktivt bidra till vårt uppdrag.

Arbetssätt

Från augusti 2019 har en projektgrupp genomfört en rad olika aktiviteter. Det handlar ytterst om två olika moment:

- Kompletterande förstudie. Projektgruppen har undersökt vad forskning säger om ideellt arbete, hur andra organisationer hanterar frågan om eventuella ersättningar till ideella, vad som historiskt har gjorts inom STF, vad det finns för skattemässig lagstiftning kopplat till ersättningar, etc. Det har varit ett ganska omfattande arbete och organisationen har lärt sig mycket under resans gång.

- Remissrundor. Projektgruppen har även genomfört aktiviteter där aktiva medlemmar fått komma in med synpunkter och perspektiv. Dels under den

Ideella träffen där medlemmar med erfarenhet av en lång rad olika engagemangsformer medverkade i en workshop. Vidare har medlemsombuden under sex regionala samlingar och en särskild remissrunda djupdykt i en rad olika frågeställningar kopplat till detta arbete.

Till projektgruppen har styrelsen också utsett två ledamöter, Ingrid Petersson och Putte Eby som varit behjälpliga under resan, lämnat medskick och mer ideologiska perspektiv till frågeställningarna.

Problembild

I arbetet som lett fram till det konkreta förslaget har vi konstaterat att STF på nationell nivå i dagsläget erbjuder ca 10 olika engagemangformer:

- Förtroendevalda
  - Medlemsombud
  - Styrelse
  - Nomineringskommitté
  - Valberedning
  - Revisor
- Dugnadsledare och dugnadsarbetare
- Stugvärd
- Tillsammansledare
- Lokalavdelningsstödjare
- Referensgrupp för lokalavdelning

(Projektet har konstaterat att vi i dagsläget inte har ideella färdledare inom STF utan att de samarbeten vi har med färdledare är mer av kommersiell art.)

Tittar vi på förutsättningar för att genomföra dessa uppdrag ser det inom vissa områden rätt olika ut. Här är några exempel:

- I de allra flesta fall behöver de ideella inte stå för resor inom ramen för uppdraget, men dugnadsarbetare får i dagsläget betala sina egna resor.
- I alla fall utom för stugvärdarna sker det ideella arbetet oavlönat medan stugvärdarna i dagsläget har en arvodering. Arvoderingen är på olika nivåer bland annat beroende på respektive stugas ekonomiska omsättning.
- Stugvärdarna har fått ett ”utbildningskort” med ett antal kostnadsfria övernattningar som ett tack för sin insats vilket ur ett skattemässigt perspektiv är högst problematiskt.
- Förtroendevalda, lokalavdelningsstödjare och referensgrupp för lokalavdelning (samt lokalavdelningsordföranden när de delar på nationella samlingar) har haft möjlighet att få ersättning för förlorad arbetsinkomst. Detta gäller inga andra ideella uppdrag.
- Vi har i dagsläget deltagaravgift för den utbildning som kvalificerar ideella till ett stugvärdsuppdrag medan den obligatoriska utbildningen som Tillsammans-ledare genomgår är kostnadsfri.

Vare sig ansvariga på kansliet eller styrelsen kan förklara och motivera dessa skillnader och när vi genom remissrundorna pratat med ett antal medlemmar finns det en stor förståelse för att en genomlysning och harmonisering behöver göras.

Målsättningen för arbetet har varit att STFs principer för ersättningar och förutsättningar för ideella ska bli tydligare än idag och mer jämlika. Det är viktigt att dessa principer har en hög legitimitet och därmed beslutas av stämman. Målet har varit att skriva fram ett förslag som går genom på stämman med bred majoritet, och där en avvägning gjorts av alla de åsikter och perspektiv som inkommit.

Det har också varit viktigt att dessa riktlinjer håller över tid och är ekonomiskt hållbara. Det är viktigt att poängtera att arbetet inte har initierats av besparingsskäl.

Några insikter från projektets kompletterande förstudie

Här följer ett urval av de insikter som arbetet med den kompletterande förstudien gav oss.

>>> Hur definieras ideellt arbete?
Det finns ingen generell och vedertagen definition av begreppet ideellt arbete. Ofta fokuserar man på olika aspekter beroende på ur vilket perspektiv man närmar sig frågan.

Det är viktigt att särskilja ett ideellt uppdrag från en anställning. När riskerar ett ideellt uppdrag att uppfattas som en anställning, och i värsta fall även bedömas som det i en arbetsrättslig tvist? Här behöver vi som organisation vara väldigt tydliga när vi har anställda och när vi har ideella som gör insatser för organisationen. Skillnaden mellan en anställning och ett ideellt uppdrag sker genom en helhetsbedömning av samtliga omständigheter i varje enskilt fall. Omständigheter som tyder på att den arbetspresterande parten är att anses som arbetstagare är:

- Den arbetspresterande parten har ingått avtal om personlig arbetsskyldighet mot ersättning.
- Arbetet utförs för annans räkning och under dennes ledning och kontroll.
- Det rör sig om ett varaktigt samarbete där den arbetspresterande parten står till förfogande för uppgifter som uppkommer efterhand.
- Den arbetspresterande är förhindrad att utföra liknande arbetsuppgifter åt annan, vare sig detta beror på ett direkt förbud eller på arbetsförhållandena.
- Råvaror, maskiner och redskap tillhandahålls av beställaren.
- Den arbetspresterande ersätts för utlägg, t.ex. tjänsteresor.
- Den arbetspresterande får åtminstone delvis sin ersättning i form av garanterad lön.
- Den arbetspresterande är i ekonomiskt och socialt hänseende att jämställa med en arbetstagare.

I Johan von Essens avhandling ”Om det ideella arbetets betydelse” beskriver han det ideella arbetets fenomenologi och landar i fem centrala begrepp:

- Oavlönat
    - Ideellt arbete kan inte ersättas med pengar, det är något annat än lönearbete.

    - Det handlar delvis om att vara autentisk och att göra något frivilligt (jag är inte beroende av inkomsten för att göra detta).
- Mottagarnytta
    - Att vara nyttig, en god sak, men också nytta för tex sig själv eller den närmsta kretsen.
- Frivilligt
    - Man arbetar för att man själv vill.
    - Man arbetar så länge det ger välbefinnande och skapar mening.
- Engagemang
    - Det ideella engagemanget är personligt, det ligger nära.
    - Man väljer organisation som passar bäst med den egna livsåskådningen.
- Gemenskap
    - Ideellt arbete är ett sätt att lösgöra sig ur anonymitet.
    - Att arbeta i gemenskap avskiljer från privatlivet.

>>> *Hur påverkar svensk skattelagstiftning oss?*
Ideella organisationer har ingen egen lagstiftning i Sverige vilket gör att rättspraxis ofta bygger på lagstiftning för till exempel ekonomiska föreningar eller arbetsrättslig lagstiftning. I sträng tolkning av rättspraxis är allt som medlemmen får inom ramen för uppdraget skattepliktigt.

Det är viktigt att varje uppdrag har ett uttalat tjänsteställe. Det är därifrån uppdraget börjar. Vi har landat i att varje uppdrag börjar med planerings- och förberedelsetid och att detta är en viktig del i varje uppdrag. Därför har alla STFs ideella uppdrag respektive hem som tjänsteställe. Detta medför inte bara att våra aktiva får bra förutsättningar att förbereda sig utan dessutom att resor som ingår i uppdraget inte blir skattepliktiga.

Allt som kan tänkas ses som en ren ersättning eller en slags betalning och som har ett ekonomiskt värde är skattepliktigt. Får man tio gratisnätter på våra boenden är detta en skattepliktig gåva och därför något vi behöver undvika.

I vissa fall kan även middagar anses vara skattepliktiga. Det är därför viktigt att vi framöver beskriver hur uppdraget ska genomföras och vilka eventuella metoder som krävs för t.ex utvärdering av verksamheten. Symboliska tackgåvor bör ha begränsat ekonomiskt värde för att inte riskeras att bli skattepliktiga. Detta bör regleras i implementering av dessa principer. Det är också okej att ge en gåva när någon avslutar sitt uppdrag eller när någon fyller år.

Slutsatser, argument och konsekvens

Här följer de förslag till principer som STFs styrelse föreslår, argumenten för dem och vilken konsekvens det blir för verksamheten och den aktiva medlemmen.

Uppdragen samordnas i större utsträckning framöver.

- STF har mycket att vinna på att arbetet med ideella uppdrag samordnas i större utsträckning än tidigare. Olika delar av verksamheten har mycket att lära av varandra, liknande behov av system som kan utvecklas gemensamt, etc.

- Det är också viktigt att ansvariga för våra engagemangsformer löpande träffas och ser över förutsättningarna för respektive uppdrag för att undvika en utveckling där förutsättningarna över tid och återigen spretar.
- Varje engagemangsform bör ha en formell uppdragsbeskrivning som ökar tydligheten gentemot en intresserad medlem och som underlättar överblicken av helheten.

Ideella uppdrag på nationell nivå är något som individen blir tilldelad.

- Engagemanget på lokal nivå får gärna vara friare och mer spontant men på nationell nivå är det reglerat. Medlem får ett uppdrag av medlemsomröstning, stämman, styrelse eller kansli.

Åtar man sig ett ideellt uppdrag ska man få goda förutsättningar att genomföra det.

- Åtar man sig ett ideellt uppdrag ska STF stå för resa, kost och logi. Deltagaravgifter på samlingar eller utbildningar direkt kopplade till uppdraget ska avvecklas. Det ska inte medföra stora ekonomiska förluster att engagera sig ideellt inom STF. En dugnadsarbetare ska t ex få sina resor betalda av STF.
- Alla ideella uppdrag medför en planeringsfas som förväntas ske i medlemmens hem.
- STFs ideella ska ha adekvata förutsättningar att genomföra sina uppdrag. Det kan till exempel handla om arbetskläder eller handledning beroende på uppdragets karaktär.

Ideellt arbete inom STF är oavlönat.

- En klar majoritet av de ideella uppdrag som finns i dagsläget sker utan arvodering. Budskapet från medlemmar är att det är bra och det stämmer också överens med forskningsläget gällande hur människor generellt tenderar att se på ideellt arbete.
- Styrelsen föreslår dock att undantag kan förekomma om uppdraget kräver en längre tid hemifrån. Stugvärdsverksamheten är en värdefull verksamhet som särskilt behöver ses över för att säkerställa ett fortsatt högt engagemang hos våra ideella stugvärdar och därmed ett gott värdskap för våra gäster.
- Gruppen förtroendevalda föreslås ha rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst. Anledningen till detta är att detta är uppdrag som i förväg är svåra att bedöma t.ex tidsåtgång och upplägget för själva uppdraget. Övriga ideella uppdrag är enklare att definiera och tydliggöra gentemot en intresserad medlem som då kan bedöma om detta är något som passar in i dennes liv. Rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst möjliggör för de flesta att delta i vår demokratiska styrning.

Som ideell ska man tackas på något sätt för den insats man har gjort.

- Det här kan naturligtvis också se väldigt olika ut, men våra ideella gör enorma insatser för organisationen och är en förutsättning för att STF ska kunna uppfylla sitt uppdrag. Det är viktigt att slå fast att de ska bli synliggjorda och avtackade på lämpligt sätt.
- Även här finns det risker kopplat till skattemässiga regler och en risk i att det upplevs att man som ideell får någon slags betalning för den insats man gör. Där vill vi inte hamna.

- Även detta bör hanteras på operativ nivå och policy bör beslutas av STFs styrelse för att sätta exakta former för detta. Det är också viktigt att det finns en samordning och tydliga riktlinjer på kansliet när engagemangsformer växer i antal.

Konsekvenserna för de ideella förväntas bli följande:

Ideellt uppdrag		**Större konsekvens till följd av dessa principer**
Medlemsombud		Ingen förändring utöver ökad tydlighet.
Styrelse		Ingen förändring utöver ökad tydlighet.
Nommineringskommitté		Ingen förändring utöver ökad tydlighet.
Valberedning		Ingen förändring utöver ökad tydlighet.
Revisor		Ingen förändring utöver ökad tydlighet.
Dugnadsledare och dugnadsarbete		Tidigare har dugnadsarbetare inte fått sina resor betalda av STF, det får de nu.
Stugvärd		Utbildningen för att få vara stugvärd blir kostnadsfri. Arvode kan betalas ut för uppdrag längre än 15 dagar. Utbildningskortet slopas, dock kan övernattningar förekomma om det ingår i uppdrag eller tydligt i en utbildning. Exakt hur stugvärdsuppdraget ska se ut och vilka förutsättningar som krävs för verksamheten framöver bör utredas i särskild ordning.
Tillsammansledare		Ingen förändring utöver ökad tydlighet.
Lokalavdelningsstödjare		Ersättning för förlorad arbetsinkomst slopas, mötesformerna ses över.
Referensgrupp för lokalavdelningar		Ersättning för förlorad arbetsinkomst slopas, mötesformerna ses över.

Implementering av principerna

Vid ett eventuellt beslut på stämman får de som är ansvariga för STFs centrala engagemangsformer i uppgift att samordna engagemangsformerna och ta fram uppdragsbeskrivningar i linje med dessa principer. Dessa ska implementeras med hänsyn till verksamhetens planeringscykler och resurser.

Eftersom stugvärdsuppdraget är så pass varierat (t.ex. mellan välbesökta och mindre besökta stugor) görs en särskild utredning av stugvärdsuppdraget. Slutsatserna av det arbetet samordnas med principerna och helheten.

Inför stämman 2022 utvärderas dessa principer och en rapport tas fram till ombud.

SVENSKA TURISTFÖRENINGEN

FÖRSLAG REVIDERING AV RIKTLINJERNA

Riksstämma 2020

Dagordningspunkt 16

Förslag till revidering av Riktlinjerna för Svenska Turistföreningen i turism-, friluft-, natur- och kulturfrågor

Styrelsen anser att det är en angelägen uppgift för föreningen att bevaka och delta i utvecklingsarbetet kring turism, friluftsliv samt tillgänglighet och skydd av natur- och kulturmiljöer, så att det prioriteras i samhällsplaneringen för medlemmarnas bästa. Syftet med Riktlinjerna är att ge medlemmar och anställda en kompass över de värden föreningen vill verka för.

De nuvarande Riktlinjerna antogs och fastställdes vid 2006 års riksstämma och reviderades med tillägg för turism- och energifrågor på riksstämman 2012. Under hösten 2019 och våren 2020 har Riktlinjerna genomgått en omfattande genomlysning då mycket har förändrats sedan Riktlinjerna fastslogs 2006. Dialog och diskussion har förts med medlemsombuden för att få inspel i arbetet som resulterat i att Riktlinjerna nu är organiserade i fyra områden istället för 10 punkter.

1. Hållbar turism
2. Friluftsliv för alla
3. Tillgänglig natur och kultur
4. Skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer

Styrelsens syfte med revideringen har varit att förtydliga STFs ståndpunkt i viktiga frågor samt skapa en tydligare vägledning för hur STF från både central och lokal nivå kan jobba med dessa frågor. En sammanfattning av Riktlinjerna finns i början av dokumentet. Men för att få ett ännu mer lättläst och levande dokument föreslår styrelsen att en så kallad ”populärversion” arbetas fram.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår riksstämman besluta

- att godkänna revideringen av Riktlinjerna enligt styrelsen förslag
- att styrelsen får i uppdrag att ta fram en kortare populärversion av riktlinjerna

SVENSKA
TURISTFÖRENINGEN

RIKTLINJER

för Svenska Turistföreningen i turism-, frilufts-, natur- och kulturfrågor

Antaget på STFs riksstämma 14 maj 2006
Reviderat på STFs riksstämma 13 maj 2012
Omarbetat och antaget på STFs riksstämma 10 maj 2020

SVENSKA TURISTFÖRENINGEN

Innehåll

SAMMANFATTANDE RIKTLINJER 3
UTGÅNGSPUNKTER 4
1. HÅLLBAR TURISM 6
2. FRILUFTSLIV FÖR ALLA 7
3. TILLGÄNGLIG NATUR OCH KULTUR 9
4. SKYDD AV VÄRDEFULLA NATUR- OCH KULTURMILJÖER 11
ROLLFÖRDELNING INOM STF 12

Sammanfattande riktlinjer

STF ska verka för en hållbar utveckling där hänsyn tas till ekonomiska, sociala och miljömässiga perspektiv. Samtidigt ska STF företräda medlemmarnas intressen i frågor där olika mål kan stå i konflikt med vararandra. Styrelsen för STF har därför identifierat fyra områden där det är särskilt angeläget att utveckla STFs ståndpunkter. Riktlinjerna ska ge medlemmar och anställda en kompass över de värden föreningen vill verka för. De sammanfattas översiktligt på denna sida, men för en fullständig redogörelse hänvisas till hela dokumentet *RIKTLINJER för Svenska Turistföreningen i turism-, frilufts-, natur- och kulturfrågor*.

1. Hållbar turism

STF ska verka för en hållbar turism och erbjuda resmål, boende, aktiviteter och andra produkter som medför minsta möjliga negativa påverkan på omgivningen. Det innebär att STF ska verka för att turismutvecklingen i Sverige positivt bidrar till natur- och kulturmiljöer och lokala samhällen. STF vill särskilt lyfta fram betydelsen av *hållbara transporter och bra kommunikationer, en effektiv energianvändning* och *lokalt producerad mat*.

2. Friluftsliv för alla

STF verkar för ett friluftsliv som är attraktivt och tillgängligt för många olika grupper i samhället. Det innebär goda möjligheter till naturupplevelser, välbefinnande, social gemenskap och ökad kunskap om natur och kultur oberoende av ekonomiska, fysiska och andra förutsättningar. Det är därför viktigt att människor har god tillgång till *närområden för rekreation* där de bor. STF vill också lyfta fram betydelsen av en *bullerfri och ren natur* i samband med friluftsliv.

3. Tillgänglig natur och kultur

Landskapets tillgänglighet är av stor betydelse medlemmarnas möjligheter till natur- och kulturturism. Därför vill STF *värna allemansrätten* och verka för ett *ändamålsenligt strandskydd* som tar tillvara på friluftslivets intressen. STF är positiv till inrättandet av *leder av bra kvalitet* för olika aktiviteter. Även information och annan vägledning är viktig för tillgängligheten och bidrar till en ökad säkerhet.

4. Skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer

STF anser att det är angeläget att värdefulla natur- och kulturmiljöer inventeras, bevaras och synliggörs. Vid inrättande av *nationalparker, naturreservat* och andra former av skydd för natur och kultur ska stor hänsyn tas till friluftslivets behov, både vad gäller olika former av tillrättaläggning och möjligheten att uppleva orörd natur.

Rollfördelning inom STF

Många av de frågor riktlinjerna omfattar kräver samverkan mellan STFs olika engagemangsformer, styrelsen och kansliet. Detta finns närmare beskrivet avslutningsvis i STFs Riktlinjer för turism-, frilufts-, natur- och kulturfrågor.

Riktlinjernas syfte och utformning

STF anser att det är en angelägen uppgift för föreningen att bevaka och delta i utvecklingsarbetet kring turism, friluftsliv samt tillgänglighet och skydd av natur- och kulturmiljöer, så att det prioriteras i samhällsplaneringen för medlemmarnas bästa. Syftet med Riktlinjerna är att ge medlemmar och anställda en kompass över de värden föreningen vill verka för.

Riktlinjerna är organiserade efter fyra områden:

1. Hållbar turism
2. Friluftsliv för alla
3. Tillgänglig natur och kultur
4. Skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer

I ett avslutande avsnitt beskrivs rollfördelningen mellan föreningens olika aktörer (lokalavdelningarna, styrelsen, kansliet, medlemsombud mm).

STFs verksamhet ska styras i enlighet med Riktlinjerna i detta dokument, vilket förtydligas i STFs verksamhetsinriktning samt olika interna styrdokument omfattande bland annat varuinköp, avfallshantering, energisystem och motorfordonsanvändning med sikte på att minimera miljöbelastningen och främja en mer hållbar utveckling av verksamheten.

Riktlinjerna fastställdes vid 2006 års riksstämma och reviderades med tillägg för turism- och energifrågor på riksstämman 2012. En mer genomgripande revidering gjordes till riksstämman 2020.

Utgångspunkter

Svenska Turistföreningen (STF) har till ändamål att främja medlemmarnas intresse av och möjligheter till natur- och kulturturism i Sverige (§1 Ändamål och uppgifter). STF gör detta genom att; främja och utveckla friluftsliv och turism som utgår från upplevelsen av natur och kultur; värna och informera om natur, kultur och miljö i Sverige utifrån ett turistiskt perspektiv; verka för och sprida kunskap om hållbar turism; erbjuda medlemmarna prisvärda övernattningsmöjligheter och berikande aktiviteter; och i övrigt företräda medlemmarnas intressen inom våra verksamhetsområden.

STF är en av Sveriges största ideella föreningar. Sedan 1885 har vi gjort det möjligt för fler att upptäcka Sveriges natur- och kultur. För att göra det på ett bra sätt också i framtiden kommer krävas bland annat bättre möjligheter att turista hållbart, bra boenden runt om i landet, att vi slår vakt om landskapets natur- och kulturvärden samt tillgänglighet genom allemansrätten, och inte minst att vi ger inspiration och

guidning till nya äventyr och upplevelser. Det är också viktigt att STF bildar opinion kring frågor som är av stor betydelse för verksamheten och medlemmarnas intressen.

Allt fler människor reser och STF verkar inom en växande och allt mer konkurrensutsatt besöksnäring. Det skapar många möjligheter, både socialt och ekonomiskt, men kan också innebära utmaningar för exempelvis miljö och lokalsamhällen. En mer hållbar turism är på lång sikt en ödesfråga, både för näringen och människors möjligheter att resa och uppleva nya platser. Här kan STF, och inte minst alla medlemmar, positivt bidra till utvecklingen på flera sätt.

En utgångspunkt för all verksamhet inom STF är därför att verka för en mer hållbar utveckling i enlighet med de globala målen och Agenda 2030. Det innebär bland annat att hänsyn ska tas till ekonomiska, sociala och miljömässiga perspektiv. Samtidigt är det viktig att STF företräder medlemmarnas intressen i frågor där olika mål eventuellt står i konflikt med vararandra. Styrelsen för STF har därför identifierat fyra områden där det är särskilt angeläget att utveckla STFs ståndpunkter, vilka utvecklas i nedanstående riktlinjer.

Gränsen mellan turism och friluftsliv är sällan skarp. Med friluftsliv menas vistelse utomhus i natur- eller kulturlandskapet för välbefinnande och naturupplevelser utan krav på tävling. Många av STFs medlemmar utövar friluftsliv, dels med lokalavdelningen på hemmaplan, men kanske framför allt som natur- och kulturturister i samband med besök på STFs anläggningar. Friluftsliv kan vara många olika aktiviteter, sommar som vinter, och sker i olika miljöer. Friluftsliv kan bidra till regional utveckling genom naturturism, bättre folkhälsa, välbefinnande och kunskap om naturen och kulturarvet. Därför är det viktigt för STF att bevaka förutsättningarna för våra medlemmar att utöva friluftsliv. En viktig utgångspunkt i det avseendet är de tio målen för främjande av friluftsliv i Sverige som riksdagen beslutat om (naturvardsverket.se/Friluftsmalen).

Såväl turism som friluftsliv är beroende av god tillgång till natur- och kulturmiljöer av hög kvalitet. Åtskilliga, inte minst bland STFs medlemmar, anser att natur- och kulturupplevelser ger förbättrad livskvalitet. Tillgång till natur och kultur lockar människor till aktiviteter som också främjar hälsan. Den attraktiva miljön, natur- och kulturupplevelserna behöver då finnas inte bara på avstånd, dit människor reser under sin semester, utan också i bostadens närmiljö. Sveriges riksdag har beslutat om 16 miljökvalitetsmål (www.sverigesmiljomal.se), varav åtta innehåller preciseringar kring friluftsliv. STF ställer sig positiv till miljömålen eftersom fungerande ekosystem, biologisk mångfald och god hushållning med naturresurserna är grundläggande förutsättningar för den turism STF representerar.

1. Hållbar turism

STF ska generellt verka för en hållbar turism och erbjuda resmål, boende, aktiviteter och andra produkter som medför minsta möjliga negativa påverkan på omgivningen. Det innebär att STF ska verka för att turismutvecklingen i Sverige positivt bidrar till natur- och kulturmiljöer och lokala samhällen. STF ska dessutom verka för att kriterier och principer för en hållbar turism vidareutvecklas och tillämpas av såväl STF som andra aktörer inom svensk besöksnäring, offentliga organisationer och civilsamhället. För uppnå detta är det angeläget att STF är en aktiv part i framtagande och genomförande av strategiska initiativ och utvecklingsarbete initierat av såväl den politiska ledningen (på alla nivåer) som besöksnäringen och organisationer inom friluftslivs- natur- och kultursektorerna.

Hållbara transporter och bra kommunikationer

Turism bygger på att människor förflyttar sig till och från olika platser. I linje med en hållbar utveckling av svensk turism så understryker STF vikten av hållbara transporter och bra kommunikationer till attraktiva natur- och kulturområden i hela Sverige. STF ska verka för fler och bättre kollektiva transportmöjligheter till boenden och attraktioner. Andra former av infrastruktur såsom leder för vandring, skidåkning, cykling, paddling m.m. samt platsrelaterad information fyller en viktig funktion för naturens och kulturens tillgänglighet och människors möjligheter till upplevelser, men också som skydd från oönskad påverkan. En väl utbyggd digital infrastruktur i hela Sverige är också till gagn för en mer hållbar turism i framtiden. STF anser att samhället tillsammans med besöksnäringen och friluftslivets olika aktörer har en viktig uppgift att ta ansvar för infrastruktur och information som bidrar till en mer hållbar turism och ökar tillgängligheten för människor med olika behov och intressen.

Effektiv energianvändning

En hållbar natur- och kulturturism har många beröringar med de energifrågor som dagens samhälle brottas med. Det gäller inte minst omställningen från fossila bränslen till förnybara energikällor. Turismen i sig innebär energiförbrukning eftersom det krävs någon form av transport till och från resmålet, uppvärmning av boenden etc. Samtidigt är en del av turismens tjusning just upplevelsen av nya platser som stimulerar till möten mellan människor. STF ska i sin egen verksamhet så långt som möjligt eftersträva miljövänliga transportmedel, låg energiförbrukning och miljövänliga energikällor.

Olika energisystem påverkar också rekreationslandskapet på olika sätt, inte minst visuellt genom t.ex. vattenkraft och etablering av vindkraftsparker. STF stödjer

förnybara energikällor, men anser samtidigt att stor hänsyn ska tas till friluftslivet och turismens intressen vid nya etableringar.

Lokalt producerad mat

Mat utgör en viktig del i den turistiska upplevelsen och en stor mängd livsmedel hanteras på STFs anläggningar, också i väglöst land. Därför är det särskilt viktigt att hantering av livsmedel blir så hållbar som möjligt, i alla led där STF kan påverka. Här finns också väsentliga målkonflikter. Produktion av animaliska livsmedel bidrar exempelvis till utsläpp av växthusgaser samtidigt som olika former av betesdjur fyller en viktig funktion för det öppna landskapet och kan skapa arbetstillfällen lokalt. Den lokala och regionala avvägningen i denna fråga blir därför av stor betydelse. Mat som STF hanterar ska i möjligaste mån vara producerad lokalt. I STFs egen verksamhet ska alternativ till animaliska livsmedel ha en framträdande plats och presenteras på ett attraktivt sätt.

2. Friluftsliv för alla

STF främjar medlemmarnas intresse och möjligheter till natur- och kulturturism bland annat genom att verka för ett friluftsliv som är attraktivt och tillgängligt för många olika grupper i samhället. Det innebär goda möjligheter till naturupplevelser, välbefinnande, social gemenskap och ökad kunskap om natur och kultur oberoende av ekonomiska, fysiska och andra förutsättningar. STF vill verka för en ökad mångfald inom friluftslivet som speglar utvecklingen i samhället i stort. En viktig förutsättning för det är att människor har god tillgång till områden för rekreation där de bor. STF vill också lyfta fram betydelsen av en bullerfri och ren natur i samband med friluftsliv.

Närområden för rekreation

För människors hälsa och välbefinnande är det viktigt att närmiljön stimulerar till fysisk aktivitet och till andra upplevelser utanför hemmet. Genom friluftsliv i närområdet minskas också behovet av långa och energikrävande transporter. Det är därför angeläget att mark och vatten i tätorternas närhet hålls tillgängliga för friluftsliv, att skogarnas sociala värden beaktas, och att det finns öppna marker i form av ett rikt och tillgängligt odlingslandskap. Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö för människor. Grönområden ska tas till vara och utvecklas, vilket är särskilt angeläget i regioner med stark urbanisering. Här har kommunerna ett särskilt ansvar, bland annat genom plan- och bygglagen.

STF understryker att bevarande och skapande av fler närområden för rekreation är en viktig uppgift för den nationella, regionala och kommunala samhällsplaneringen. Det

behöver finnas god tillgång på tillrättalagda områden, så att också människor som inte har så stor naturvana på ett inspirerande och tryggt sätt kan ge sig ut i naturen. STF anser att naturreservat kan behöva inrättas för att tillgodose dessa behov, inklusive parkeringsplatser, markerade stigar, vandrings- och cykelleder samt rastplatser och liknande. För närvarande har Sverige bara en nationalstadspark, Ekoparken norr om Stockholms innerstad. STF anser att fler bör inrättas.

Bullerfri och ren natur

Enkelt förklarat kan buller anses vara oönskat ljud. Buller kan uppstå i många olika situationer beroende på ett flertal faktorer utöver den faktiska ljudnivån. STF menar att grundprincipen ska vara människors rätt att uppleva bullerfri, ostörd och ren natur. Det innebär att STFs egna transporter och andra arbeten som medför buller begränsas och så långt som möjligt samlas till särskilda platser och/eller tider där minsta möjliga störning uppstår. Det innebär också att STF inte skall stå som arrangör för aktiviteter där miljöstörande motorfordon är den huvudsakliga transporten eller upplevelsen. På följande områden anser STF att det är särskilt angeläget att verka för en bullerfri miljö:

- Utbredningen av *tätorter* innebär i många fall ett ökat inslag av buller. STF menar därför att samhällsplaneringen i högre grad ska värna om rekreationsområden i, och i närheten av tätorter, där människor kan komma ut i en avkopplande, bullerfri och ren natur. De ska också ha möjlighet att i vissa områden möta utmaningen att ta sig fram på naturens villkor.

- *Snöskotrar* är en källa till buller, särskilt i fjällens mer öppna landskap. Även avgaser från snöskotrar upplevs ofta som störande. Fastän snöskoterkörning inte omfattas av allemansrätten, anses den genom terrängkörningslagen i princip vara fri på snötäckt mark så länge växtlighet eller mark inte tar skada. En varierande grad av restriktioner finns dock i regleringsområden. Snöskotern kan vara ett viktigt transportmedel i de nordliga landskapen, både för nytto- och nöjestrafik. STF anser att snöskoteråkning ska ske på ett sätt som minimerar störningen för andra friluftsutövare. Det innebär att fri körning utanför leder endast ska tillåtas i särskilda områden och att skoter- och skidleder separeras där så är möjligt. STF anser vidare att det är viktigt med sammanhängande natur- och friluftsområden som är helt fredade från motoriserad nöjestrafik. När dispens ges för nyttotrafik med snöskoter eller vessla i områden där körning annars inte får ske (t.ex. för varu- eller persontransporter till en anläggning), anser STF att dispensen bör utformas så att störningen blir så liten som möjligt.

- *Motoriserad färd på vatten* kan också orsaka buller. Det gäller inte minst mot bakgrund av ökningen i antalet vattenskotrar som också innebär en ökad risk för olyckor med andra friluftsutövare. Höga hastigheter utgör en fara för både människor och djur på vattnet, ger mer buller och föroreningar. STF anser att

tillträde och hastigheter bör regleras i särskilt skyddsvärda områden så att motoriserad färd på vatten inte medför oönskat buller eller störningar för andra. Vad gäller vattenskotrar menar STF att länsstyrelserna, som beslutar om undantag från det allmänna förbudet utanför farleder, ska vara restriktiva i sin tillståndsgivning med hänsyn till andra friluftsutövare.

- *Lufttrafik av olika slag*, särskilt på låg höjd, kan vara en väsentlig källa till buller. Överflygning och landning med framför allt helikopter upplevs av många som störande. Ett växande problem utgörs av helikopterturer till fjällområden som i övrigt skyddas mot buller och där många andra besökare högt värdesätter att naturupplevelsen är ostörd. STF anser att all lufttrafik på låg höjd ska företas på ett sätt som minimerar buller och andra störningar för djurliv och friluftsutövare. Där motortrafiken på marken eller vattnet är begränsad bör en motsvarande kanalisering, eller i vissa områden avstängning, införas när det gäller överflygning och landning. När flygningen kanaliseras, ska väg och höjd väljas så att störningen längs vandrings- och skidleder minimeras.

3. Tillgänglig natur och kultur

Natur- och kulturlandskapets tillgänglighet är av stor betydelse för STF och medlemmarnas möjligheter till natur- och kulturturism i Sverige. Detta säkerställs bland annat genom allemansrätten, strandskyddet och tillgången till väl underhållna leder. Även information och annan vägledning är viktig för tillgängligheten och bidrar till en ökad säkerhet.

Värna allemansrätten

STF anser att allemansrätten utgör en hörnsten i det nordiska, icke motoriserade friluftslivet, och är viktig att bevaka för våra medlemmars möjligheter att vistas ute i naturen. Allemansrätten innebär en rätt att fritt och utan betalning vistas på annans mark eller vatten och att tillgodogöra sig vissa naturprodukter som svamp, bär och blommor så länge det inte bryter mot någon lagbestämmelse (t.ex. rörande hemfrid, skadegörelse, nedskräpning eller fridlysning). STF slår därför vakt om ett hänsynsfullt och hållbart utnyttjade av allemansrätten – ett ”allemansansvar”. Det innebär bland annat respekt för pågående markanvändning och god dialog med markägare där så är praktiskt möjligt.

Allemansrätten är också av stor betydelse för natur- och kulturturismen i Sverige. Det gäller inte minst föreningars och företags möjligheter att arrangera turer på annans mark. Allemansrätten kan utnyttjas även kollektivt i organiserad form enligt Högsta Domstolens forsränningsdom från 1996. Nyttjandet enligt Allemansrätten får inte innebära att fastighetsägare eller andra med särskild rätt till fastighet tillfogas

nämnvärd skada eller olägenhet. Begränsningen brukar ibland sammanfattas med uttrycket *inte störa, inte förstöra*. STF anser att en god dialog mellan arrangörer av turism och markägare alltid ska eftersträvas för att möjliggöra samarbeten och undvika onödiga störningar.

Ändamålsenligt strandskydd

Strandskyddet har stor betydelse för möjligheten att från land komma till eller från vatten, att vistas i strandregionen samt att bada och göra strandhugg. STF anser därför att strandskyddet är viktigt att värna för att ta tillvara medlemmarnas möjligheter till natur- och kulturupplevelser. Strandskyddet har två syften: dels att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, dels att bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten. STF ställer sig bakom en differentiering av strandskyddet som innebär en inskränkt dispensgivning i områden med högt exploateringstryck, men öka möjligheten till dispens för främjande av landsbygdsutveckling i andra delar av landet där trycket är lägre. För att inte tillgången till stränder steg för steg ska minska anser STF att dispenser utanför redan ianspråktagen mark bör ges synnerligen restriktivt i områden som har stor betydelse för friluftslivet.

Leder av bra kvalitet

STF är positiv till inrättandet av leder för olika aktiviteter (skidåkning, vandring, cykling, kanotfärder mm) och anser att offentliga aktörer (staten, kommuner) har ett stort ansvar för underhåll av leder med allemansrättsligt nyttjande, men ser också positivt på samarbeten med friluftslivets och besöksnäringens organisationer där så är motiverat.

I Sverige finns ett stort antal leder som används för friluftsliv och naturturism. Det statliga ledsystemet i fjällen omfattar mer än 500 mil leder för vandring, skidåkning och snöskoter. Utanför fjällen finns ytterligare cirka 1500 – 2000 mil långfärdsleder. Leder gör naturen mer tillgänglig, särskilt för personer med liten erfarenhet av friluftsliv. Genom inrättandet av leder dragna i lämpliga terrängavsnitt förbättras möjligheterna att hindra markförstörelse under barmarksperioder, t.ex. från terrängcyklar.

STF anser också att leder fyller en viktig funktion att informera besökarna om platsen, dess natur och kultur. Leder bör därför vara försedda med skyltar, eller på annat sätt genom digital teknik, berätta om intressanta natur- och kulturfenomen. Lederna är också viktiga för att höja säkerheten, särskilt i fjällen, något som STF aktivt verkar för.

4. Skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer

Gränsen mellan naturvärden och kulturvärden är sällan skarp. Många urbana rekreationsmiljöer präglas av höga kulturvärden, men även fjällen, kusterna och skogslandet utgör i de flesta fall en blandning av värdefulla natur- och kulturmiljöer. Från en turistisk synpunkt är samspelet mellan natur och kultur oerhört betydelsefullt. STF anser att det är angeläget, inte minst för att stimulera en hållbar turism, att värdefulla natur- och kulturmiljöer inventeras, bevaras och synliggörs. I grunden är detta ett ansvar för den offentliga sektorn, men STF bör genom sin verksamhet bidra till att natur och kulturmiljöer i Sverige blir kända, besökta och bevarade. Vid inrättande av nationalparker och naturreservat ska stor hänsyn tas till friluftslivets behov, både vad gäller olika former av tillrättaläggning och möjligheten att uppleva orörd natur. När områden angetts vara av riksintresse ska hänsyn tas även till intresset hos människor som inte bor på orten.

- STF är positiv till inrättandet av *naturreservat* både för att säkra tillgången till värdefull natur för friluftsliv och turism, men också för att genom föreskrifter skydda naturen mot alltför intensivt slitage eller annan negativ påverkan.

- STF anser att *nationalparker* utgör en bra förvaltningsform för att bevara värdefull natur och stimulera till friluftsliv och turism. Fler områden bör därför göras till nationalparker, särskilt i fjällen och kustlandskapen. STF anser att kravet på statligt ägande kan lägga hinder mot utvidgandet och bildandet av nationalparker och att detta krav därför borde kunna slopas.

- STF anser att de nu existerande *världsarven* ska värnas och tillgängliggöras för en hållbar natur- och kulturturism. De flesta av Sveriges världsarv är helt eller delvis kulturellt motiverade, men några av dem, t.ex. Laponia, representerar ett värdefullt ”rörelsearv” med natur och kultur i samspel. Dessa värden bör STF särskilt uppmärksamma.

- Kulturskatter kan skyddas genom att bli *kulturreservat, byggnadsminne, kyrkligt kulturminne* eller *fast fornlämning*. De kan också göras till nationalstadsparker. STF anser att dessa möjligheter bör utnyttjas i större omfattning, både för att det skulle öka skyddet och för att det skulle fästa människors uppmärksamhet på besöksmålen.

Skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer innebär ofta en ökad grad av tillrättaläggning i form av naturum, vindskydd, leder, broar, skyltar mm. Detta ser STF positivt på. Denna typ av service till besökarna bör utvecklas i dialog eller samarbete med lokala aktörer inom besöksnäringen. Samtidigt anser STF att det också är viktigt med attraktiva natur- och friluftsområden som inte är tillrättalagda, utan även i framtiden ger besökaren möjlighet att ta sig fram helt på naturens villkor. Sådana områden bör finnas inte bara i avlägsna trakter utan även inom räckhåll för goda kommunikationer.

Rollfördelning inom STF

I Riktlinjerna har fokus i huvudsak lagts på fyra områden där STF nationellt, regionalt och lokalt har möjlighet att påverka utvecklingen i enlighet med ändamålsparagrafen och ge medlemmarna tillgång till natur- och kulturupplevelser. I många av dessa frågor krävs en samverkan mellan STFs olika engagemangsformer, styrelsen och kansliet.

STFs lokala verksamheter ska känna sig stimulerade och engagerade i att syssla med bevakning av turism-, frilufts-, natur- och kulturfrågor. Medlemmarna upplever då att deras intressen bevakas på hemmaplan eller inom deras intresseområde, vilket ökar värdet av medlemskapet och viljan för att medverka och engagera sig ökar. De lokalavdelningar, som har tillgång till personella resurser och kompetens att utöver den sedvanliga programverksamheten ägna sig åt turism-, frilufts-, natur- och kulturfrågor, bör därför uppmuntras att göra detta. Ett aktivt påverkansarbete lokalt och nationellt ger också ökade möjligheter att värva nya medlemmar till STF.

För att på bästa sätt nå framgång inom ett påverkansarbete behövs en ansvars- och kompetensfördelning mellan medlemsombuden, styrelsen, kansliet, lokalavdelningar och enskilda medlemmar.

Lokalavdelningarna och andra intresseföreningar inom STF

Lokalavdelningarna och andra intresseföreningar inom STF (t.ex. stugvärdsföreningen) kan bevaka turism-, frilufts-, natur- och kulturfrågor inom sina områden, följa den lokala och regionala planeringen, bedöma behovet av insatser, agera i mediala sammanhang (traditionell eller sociala media), ordna utflykter till hotade områden för att på den vägen väcka intresse och opinion, göra framställningar eller överklaga hos kommuner, regioner eller länsstyrelser i fråga om områdesbestämmelser, planer och tillstånd.

Kansliet ska alltid kontaktas när en lokalavdelning eller intresseförening inom STF ser att en fråga som väckts kräver nationell påverkan eller står i konflikt med andra delar i Riktlinjerna. På samma sätt ska kansliet alltid ge lokalavdelningar och andra intresseföreningar inom STF stöd när en lokal fråga väckts som kräver nationell påverkan.

STF centralt (styrelse, generalsekreterare och kansli)

STF arbetar löpande med opinionsbildning som ligger i linje med Riktlinjerna samt med de frågor som väckts på annat sätt (exempelvis statliga utredningar, lagförslag, nationella, regionala- och lokala initiativ med mera). STF centralt har också huvudansvaret för frågor som är av riksintresse, oavsett var i organisationen frågan väckts.

Precis som att lokalavdelningarna och andra intresseföreningar inom STF ska se den centrala nivån som en kompetensförstärkare och samtalspartner gäller omvänt. Att driva påverkansarbete nationellt genom att vara lokalt förankrad ska ses som en fördel och självklarhet för mobilisering och kraftsamling. Förankring i nationella frågor ska ges den tid som krävs, men ställer också krav på att lokalavdelningar och intresseföreningar inom STF är aktiva och engagerade när så behövs.

Medlemsombud

Medlemsambuden har en viktig roll att fylla mellan riksstämmorna genom att vara närvarande i de diskussioner och frågor som initierats både inom ramarna för påverkansarbetet med Riktlinjerna och med frågor som väcks av STF centralt.

Styrelsens förslag till ändring i STFs stadgar om nomineringskommitténs sammansättning samt rutinerna för val av arbetsgrupp för beredande av val till valberedning

Förtydligande av Nomineringskommitténs uppdrag

I instruktionen som reglerar Nomineringskommitténs uppdrag samt i valberedningens arbetsordning som båda reviderades vid riksstämman 2018, står att nomineringskommittén ska bestå av 1 ordförande och 8 ledamöter. Detta regleras idag inte i stadgarna. För att tydliggöra nomineringskommitténs sammansättning föreslår styrelsen stämman att revidera stadgarna § 6, sjuttonde strecksatsen med följande tillägg i rött:

– val av 8 ledamöter samt 1 ordförande till nomineringskommittén för uppgifter enligt § 5

Ändring av rutinerna för val av arbetsgrupp för att bereda val av valberedning

I samma paragraf (§6) föreslås en ändring som innebär att strecksats nummer fem flyttas ner till slutet av samma stycke. Anledningen till detta är att styrelsen föreslår en ändring i rutinerna för hur arbetsgruppen som förbereder val av valberedning ska utses.

Traditionellt inom STF utses denna arbetsgrupp under riksstämmans första dag. Arbetsgruppen har därefter ett dygn på sig innan de ska presentera ett förslag på en valberedning som sedan väljs av ombuden under riksstämmans andra dag.

Styrelsen anser att processen för att ta fram förslag på kandidater till valberedningen är för kort. Ofta begränsas föreslagna kandidater till valberedningen till personer som finns på plats under riksstämman och de personer som tillfrågas om att kandidera får därmed relativt kort tid på sig att överväga om de vill åta sig detta uppdrag eller inte. Styrelsen är av den åsikt att det skulle gynna föreningen att förlänga denna process för att få en bredare bas av valbara personer till STFs valberedning och förslår därför stämman att införa nya rutiner enligt följande:

Punkten om val av arbetsgrupp för att förbereda val av valberedning flyttas ner som sista punkt i dagordningen och hanteras alltså först under dag två på stämman. Storleken på arbetsgruppen som ska väljas föreslås minska till 3 personer, varav en utses till sammankallande. Arbetsgruppen som väljs på stämman arbetar därefter fram

till nästa stämma då de senast 6 veckor innan stämman ska presentera sitt förslag för medlemsombuden. Processen förtydligas också genom ett tillägg i §8 i stadgarna.

För att det nya arbetssättet ska komma igång inför riksstämman 2022, föreslår styrelsen att ändringarna i stadgarna ska anses omedelbart justerade.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår riksstämman besluta

- att revidera STFs stadgar enligt bifogat förslag
- att ändra rutinerna för val av arbetsgrupp som bereder val av valberedning
- att ändringarna i stadgarna ska anses omedelbart justerade

Bilaga: STFs stadgar med markerade ändringsförslag

STADGAR för SVENSKA TURISTFÖRENINGEN

Antagna vid årsmöte den 24–25 maj 1997
Reviderade vid årsmöte den 25–26 maj 2002
Reviderade vid årsmöte den 17–18 maj 2003
Reviderade vid årsmöte den 15–16 maj 2004
Reviderade vid riksstämma den 29-30 maj 2010
Reviderade vid riksstämman den 12-13 maj 2012
Reviderade vid riksstämman den 10-11 maj 2014
Reviderade vid riksstämman den 14-15 maj 2016
Reviderade vid riksstämman den 5-6 maj 2018
Reviderade vid riksstämman den 9-10 maj 2020

§ 1 Ändamål och uppgifter
Svenska Turistföreningen (STF) har till ändamål att främja medlemmarnas intresse av och möjligheter till natur- och kulturturism i Sverige.

STF gör detta genom att:

- främja och utveckla friluftsliv och turism som utgår från upplevelsen av natur och kultur;
- värna och informera om natur, kultur och miljö i Sverige utifrån ett turistiskt perspektiv;
- verka för och sprida kunskap om hållbar turism;
- erbjuda medlemmarna prisvärda övernattningsmöjligheter och berikande aktiviteter;
- i övrigt företräda medlemmarnas intressen inom våra verksamhetsområden.

Svenska Turistföreningen är religiöst och partipolitiskt obunden.

§ 2 Medlemmar
STF har tre kategorier medlemmar, nämligen vuxen, ungdom och barn.

§ 3 Organisation
För STFs centrala verksamhet finns ett kansli under ledning av en generalsekreterare. För därtill lämpad verksamhet kan aktiebolag under ledning av

en verkställande direktör bildas. För lokal verksamhet bildas lokalavdelningar. Medlem i STF kan efter anmälan bli medlem i en eller flera lokalavdelningar.

Bildande av lokalavdelning, dess verksamhetsområde och stadgar ska underställas STFs styrelse för godkännande.

§ 4
STFs högsta beslutande organ är riksstämman. Riksstämman samlas till möte vartannat år senast i maj månad.

§ 5
Riksstämman består av lägst 40 och högst 59 medlemsombud varav 50 väljs av föreningens vuxen- och ungdomsmedlemmar i en valkrets omfattande hela Sverige. Detta val bereds av en nomineringskommitté efter att medlemmarna fått möjlighet att föreslå kandidater. Medlemsombuden utses senast under december månad det år ordinarie riksstämma har ägt rum och verkar sedan som medlemsombud fram till att nästa val är avslutat. Vid rösträkning efter valet till riksstämman utses, förutom ordinarie ombud 10 suppleanter med turordning utifrån hur många röster vederbörande har erhållit. Suppleanterna ska träda in i tur och ordning i de fall ordinarie medlemsombud avlider/avsäger sig uppdraget eller har varaktigt förhinder eller som ombud vid riksstämman om något medlemsombud får förhinder att delta.

Övriga 9 medlemsombud består av nomineringskommittén som väljs på riksstämman och verkar som medlemsombud till och med kommande riksstämma. Medlem av nomineringskommittén kan väljas om högst två gånger.

Nomineringskommitténs uppdrag, medlemsombudens uppdrag, valberedningens uppdrag och valets genomförande regleras närmare i av riksstämman fastställda instruktioner.

§ 6 Riksstämma
Skriftlig kallelse till riksstämman tillsammans med föredragningslista och övriga handlingar ska sändas till medlemsombuden senast sex veckor före mötet.

Vid riksstämman ska förekomma:
– val av ordförande och sekreterare för mötet
– val av justerare
– godkännande av röstlängd
– fråga om mötet blivit behörigen utlyst
~~- val av arbetsgrupp för att bereda val av valberedning~~
– fastställande av dagordning för mötet
- Fastställande av mötesordning för stämman
– behandling av styrelsens verksamhetsberättelse med redogörelse för innehåll och

omfattning av verksamheten, revisorernas berättelse, fastställande av resultat- och balansräkning och i förekommande fall koncernresultat- och koncernbalansräkning samt fråga om ansvarsfrihet för styrelsen, allt avseende det senaste verksamhetsåret
– information om styrelsens verksamhetsplan och budget för innevarande år
– framläggande för riksstämmans behandling och godkännande av styrelsens förslag till
verksamhetsinriktning för de två närmast följande kalenderåren
– beslut i ärenden som av styrelsen hänskjutits till riksstämman
– beslut i ärenden som väckts genom motion
– beslut angående medlemsavgifter för den kommande tvåårsperioden
– val av ordförande, vice ordförande och styrelseledamöter
– val av revisorer och suppleanter för dem
– val av fem ombud till bolagsstämma för STFs bolag och för bildande av representantskap enligt § 9
– val av 8 ledamöter samt 1 ordförande till nomineringskommittén för uppgifter enligt § 5
– val av valberedning
- val av arbetsgrupp, bestående av 3 personer (varav en sammankallande) för att bereda val av valberedning.

Innan beslut fattas av riksstämman bör ärendena vara föremål för genomgång och diskussion företrädesvis under mötets första dag.

Fråga som inte angivits på föredragningslistan får, efter beslut av riksstämman, upptagas till överläggning men inte till omröstning och beslut.

Enskild medlem har rätt att närvara vid riksstämman i mån av plats, och motionär har rätt att närvara och yttra sig vid behandling av egen motion. Suppleant till medlemsombud har närvaro- och yttranderätt, dock inte rösträtt, vid riksstämman.

§ 7 Motioner

Motionsrätt till riksstämman tillkommer lokalavdelning, andra STF-föreningar och alla medlemmar. Motioner ska insändas till styrelsen senast under januari månad det år STF håller riksstämma. Styrelsen ska yttra sig över motionen.

§ 8 Valberedning

Val av styrelseledamöter, revisorer, ombud till bolagsstämma och representantskap och ledamöter i nomineringskommittén bereds av en valberedning. Denna ska bestå av en ordförande och fyra andra ledamöter. Mandatperioden är två år. Ledamot kan omväljas högst två gånger. Förslag från medlemmar till valberedningen (avseende i första meningen nämnda grupper) bör vara denna tillhanda senast under januari månad det år riksstämman samlas. Skriftligt meddelande om valberedningens förslag och andra till valberedningen inkomna förslag ska senast sex veckor före riksstämman sändas till samtliga medlemsombud.

Valet av valberedning bereds av en av riksstämman utsedd arbetsgrupp bestående av 3 personer, varav en ska vara sammankallande. Arbetsgruppen ska senast 6 veckor före riksstämman presentera sitt förlag på kandidater till valberedningen för samtliga medlemsombud och styrelsen.

§ 9 Representantskap

Representantskapet, som består av fem STF-medlemmar, väljs på riksstämman och verkar som representantskap till och med nästa riksstämma. Representantskapet granskar mellan de ordinarie riksstämmorna det senaste årets verksamhet i den omfattning som framgår av § 6 andra stycket ~~åttonde~~ sjunde strecksatsen. Medlem av representantskapet som inte är valt medlemsombud har yttrande och förslagsrätt vid riksstämma och extra riksstämma men inte rösträtt.

§ 10 Extra riksstämma

Extra riksstämma utlyses av styrelsen när så erfordras, när revisorerna så påfordrar eller när för visst ändamål minst en tredjedel av medlemsombuden begär detta. Kallelse till extra riksstämma ska jämte föredragningslista sändas till medlemsombuden senast tre veckor före stämman. Vid extra riksstämma behandlas endast frågor som föranlett stämman och som upptagits på föredragningslistan.

§ 11 Omröstning

Vid ärendes avgörande vid riksstämma eller extra riksstämma har medlemsombud och var och en av styrelsens ledamöter en röst. Styrelsens ledamöter får dock icke rösta i frågor som gäller ansvarsfrihet eller val av styrelseledamöter, revisorer och valberedning.

Omröstning sker öppet. Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal skiljer lotten.

Val sker med slutna sedlar om något ombud begär det. Vid lika röstetal skiljer lotten.

§ 12 Styrelse

STFs styrelse består av ordförande, vice ordförande och sju övriga förtroendevalda ledamöter. Samtliga förtroendevaldas mandatperioder löper under tiden till och med nästa ordinarie riksstämma. STFs anställda får utse två ledamöter att därutöver ingå i styrelsen.

Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

Den sammanträder på kallelse av ordföranden.

Styrelsen är beslutför då minst sju ledamöter är närvarande vid sammanträdet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Styrelsen får inom sig utse arbetsutskott.

§ 13
Styrelsen åligger att handha STFs angelägenheter i alla de frågor som inte är särskilt undantagna i dessa stadgar eller som är hänskjutna till riksstämmans avgörande. Över sin förvaltning avger styrelsen årligen verksamhetsberättelse.

§ 14 Rådgivande nämnder
För särskilda områden av STFs verksamhet kan styrelsen tillsätta rådgivande nämnder.

§ 15 Revision
För granskning av STFs verksamhet ska finnas två revisorer och två ersättare för dem. Minst en av revisorerna och dennes suppleant ska vara auktoriserad revisor. Dessa väljs för tiden till och med nästa ordinarie riksstämma.

§ 16 Stadgeändring
För ändring av eller tillägg till dessa stadgar fordras beslut vid två på varandra följande riksstämmor.

En ändring eller ett tillägg kan också beslutas vid en riksstämma med två tredjedels majoritet.

§ 17 Upplösning av föreningen
För upplösning av STF fordras beslut med två tredjedels majoritet vid två på varandra följande riksstämmor.

Övergångsbestämmelse:
Den, som enligt föreningens tidigare stadgar blivit ständig medlem, bibehåller sitt medlemskap och därmed förenade rättigheter och medlemsförmåner.

RAPPORT OM JUSTERING AV VALPERIODEN 2020

Riksstämma 2020

Dagordningspunkt 18

Rapport om justering av valperioden 2020

Under 2020 är det återigen dags för våra medlemmar att rösta fram nya medlemsombud. Kansliet arbetar med en kommunikationsplan för att öka antalet medlemmar som deltar i omröstningen. Här är kommunikation som når varje enskilt hushåll viktigt.

Tidscykel beslutad av STFs styrelse september 2017

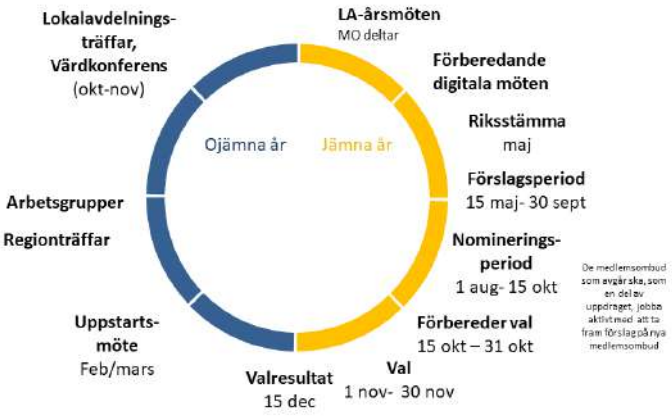

I och med neddragningen på tidningen Turist så matchar inte utgivningen med våra behov av att kommunicera med samtliga medlemmar om årets valperiod. Enligt plan kommer nr 4 runt 6 oktober och nr 5 kommer runt 24 november vilket passar väldigt dåligt för att nå ut med detta budskap. Enligt tidigare beslut i styrelsen som bekräftats av stämman ska själva valet vara 1 november till 30 november.

Styrelsen har fattat beslut om att justera valperioden till mellan 15 november och 15 december, för att matcha bättre med tidningens Turists utgivning. Det betyder att de medlemmar som nås av budskapet via Turist ändå har ca 20 dagar på sig att genomföra sitt val och att de nås av detta när valet väl är påbörjat, vilket underlättar att snabbt agera på budskapet.

Styrelsen är övertygad om att detta medför ett mer kostnadseffektivt sätt att nå våra medlemmar, dra nytta av vår fina medlemstidning i detta arbete. Vi vill ändå att stämman ska godkänna denna rapport så att justeringen är förankrad.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår riksstämman besluta

- att godkänna rapporten om justering av valperioden 2020.

Innehållsförteckning

19:1.1 – Ny stuga i Vistasdalen
19:1.2 – Turistutveckling tillsammans med lapplandskommunerna
19:1.3 – Sopförbränning vid STFs fjällstugor
19:1.4 – Övertäckning av elkabel i Tarfaladalen
19:1.5 – Utreda behov av hjärtstartare på större fjällstugor

19:2.1 – Sov på din egen kudde!
19:2.2 – Lyft fram fler kustpärlor!
19:2.3 – Se bokningar av boende och aktiviteter via inlogg
19:2.4 – Barnfamiljsmärkning av boenden
19:2.5 – STF behöver en maskot
19:2.6 – Lån av vandringsskor och fjällkläder

19:3.1 – En offensiv vision
19:3.2 – Klimatnödläge
19:3.3 – Biologisk mångfald
19:3.4 – Värna om allemansrätten
19:3.5 – Uppföljning av bifallna motioner från föregående Riksstämma

19:4.1 – Samverkansavtal mellan Sveriges Hembygdsförbund och STF
19:4.2 – Avisering av nya medlemmar direkt till lokalavdelningen
19:4.3 – Miljöpris till engagerade lokalavdelningar
19:4.4 – Förstärkning av lokalavdelningarnas medlemsvård
19:4.5 – Utveckla en ”karta- och kompass-skola”

19:1.1 Ny stuga i Vistasdalen

Vid stugvärdsträff för sommaren 2019:s stugvärdar i helgen fick jag återigen chansen att lobba för en ny stuga i Vistasdalen för att korta sträckan mellan Vistasstugan och Nikkaluokta vid stugturer. Johan Påve STF fanns på plats och till vilken jag tidigare har framfört var det finns en lämplig stugplats, se nedan skärmdump från inReach. Det är givetvis en process att lyckas med ett sådant projekt (myndigheter, samebyn), men eftersom åtgärden är så angelägen för att avlasta andra delar av ledsystemet är det viktigt att driva frågan och kommer rimligen uppfattas positiv genom det minskade antalet besökare på dessa andra delar.

Jag tror det är smartare med en ny stugplats i Vistasdalen än att expandera i t.ex. Tjäktja och det ökar upp för ett antal fler stugtursalternativ. Den skulle avlasta Tjäktjastugan genom att gäster från/till Vistas väljer vägen förbi Sälka (vid en rundvandring t.o.r. Nikka) eller Alesjaure (vid Abisko-vandring). Det ökar antagligen dessutom intresset för att lägga vandringar förbi Keb när man har ytterligare en alternativ tur att göra. Samtidigt avlastas en delsträcka på Kungsleden som man inte kommer att passera om alternativet för turen skulle vara Abisko-Nikka.

När jag vandrade sträckan Nikka-Vistas tycker jag att jag fann den idealiska platsen för en ny stugplats där leden efter halva sträckan passerar Roavigorsa. Stugplatsen vars koordinater finns i skärmdumpen ligger vackert invid älven och i stort sett halvvägs mellan Nikkaluokta och Vistasstugan.

Jag föreslår riksstämman besluta

- att utreda möjligheten till ny stuga i Vistasdalen i enligheten med motionen.

Lars Munter, Danderyd

Styrelsens svar på motion 19:1.1

Frågan om nya fjällstugor kommer upp med jämna mellanrum och styrelsen är i grunden positiv till att utvidga dagens utbud av fjällstugor. Stugorna är mycket uppskattade av våra gäster och medlemmar och fler stugor skulle ha många positiva effekter. Men eftersom föreningens resurser inte är obegränsade måste vi noga utvärdera var en ny stuga skulle göra mest nytta.

Det har genom åren kommit flera olika förslag om just en ny stuga i Vistasdalen. Det har främst handlat om att sträckan är väldigt lång – och vacker - och att bristen på ytterligare en stuga gör att många väljer bort denna vandring. Om en stuga på den föreslagna platsen skulle få alla de effekter som motionären beskriver har vi svårt att bedöma. Och precis som motionären är inne på så ligger den föreslagna platsen i renbetesland vilket gör att möjligheterna att få markupplåtelse för ytterligare en stugplats är begränsad.

Sedan en tid tillbaka arbetar STFs driftsorganisation med frågan om en ny fjällstuga. Det finns ett inriktningsbeslut i nu gällande verksamhetsplan om att antalet boenden i egen drift ska öka och under hösten 2020 är planen att ett prospekt rörande eventuell

nyetablering ska finnas färdigt. Prospektet kommer dock att ha fokus på behov och syfte, för att i nästa steg kunna ge stöd till en diskussion om var en nyetablering ska göras om ett sådant beslut fattas.

Prospektet är inte klart än, men några av de saker som vi kommer att behöva ta hänsyn till vid en eventuell framtida nyetablering är faktorer som rör tillgänglighet (avstånden får inte vara för stora), och målgrupper (vi vill gärna locka nya målgrupper som t ex barnfamiljer, äldre samt förstagångsvandrare). Vidare behöver faktorer rörande infrastruktur vägas in och då infrastruktur såväl sommar som vinter. Önskvärt är också att en ny stuga kompletterar ett nuvarande område, så att det inte blir en helt ny plats som kommer att kräva mycket resurser.

Styrelsen delar motionärens syn på att fler stugplatser behövs, men bedömer att den bästa processen är att ta med frågan om den föreslagna platsen i Vistasdalen in i den redan igångsatta processen och låta den värderas inom ramen för de behov som utkristalliseras. Vi behöver titta till helheten och alla de olika behov som finns i olika delar av fjällkedjan. Vi vill att fler ska kunna upptäcka fjällen och vi vill att det ska göras hållbart.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionen ska anses vara besvarad

19:1.2 Turistutveckling tillsammans med lapplandskommunerna

Kungsleden är ett mycket känt begrepp i hela Europa och turismen ökar markant utefter leden. Nedslitningen märks tydligt och leden är nära gränsen för vad den kan bära av turister. Samtidigt har många av Lapplandskommunerna en låg turism totalt sett och man söker olika sätt att nå ut till en större marknad. Svenska Turistföreningen har ett unikt kontaktnät i Europa och kanaler för att nå ut. En lösning på dessa problem borde kunna vara att utöka samverkan med Lapplandskommunerna och tillsammans med dessa utöka och koppla lokala leder till Kungsleden. Det finns en del ”klassiska” stiga och leder som går i öst-västlig riktning och som på ett bra sätt skulle kunna ansluta till Kungsleden. Detta skulle dessutom även kunna ge hållbarare turism då busstransporterna skulle minska från järnvägsknutpunkter till Kungsleden. En sådan satsning skulle troligen även kunna finansieras med utvecklingspengar från olika regionala EU-fonder i Lappland.

Jag föreslår riksstämman besluta

- att STF söker samverkan med Lapplandskommunerna för gemensamma strategier kring marknadsföring av Kungsleden och Lapplandskommunerna
- att STF i samverkan med Lapplandskommunerna och samebyarna utreder om Kungsleden skulle kunna kompletteras med klassiska leder som ansluter mot öster och väster
- att denna utredning även ser över möjligheten till gemensam finansiering via EU-fonder

Börje Johansson, Gällivare

Styrelsens svar på motion 19:1.2

Styrelsen uppfattar att kärnan i motionen handlar om att på olika sätt sprida turismen i Lappland för att på så viss avlasta den omåttligt populära Kungsleden. Insatser för att åstadkomma detta görs redan och mer kommer det att bli framöver. En del gör STF på egen hand och en del i samverkan med andra. Styrelsen vill i sammanhanget framhålla vikten av att vi är realistiska och inser att det kommer att dröja ett tag innan vi ser ett tydligt resultat av dessa olika insatser. Kungsleden är en av världens mest kända vandringsleder och finns på många människors s k ”bucketlist”. Men självklart ska STF göra det vi kan för att vårda detta kulturarv som är tätt förknippat med STFs historia.

När det gäller samverkan med andra aktörer så förekommer detta redan i ganska stor utsträckning. Swedish Lapland är den stora regionala organisationen för turistisk utveckling och en relativt resursstark sådan. STF är representerade i Swedish Laplands styrelse och på tjänstemannanivå förekommer täta kontakter. I denna organisation finns också starka kopplingar och ibland ägarskap till kommunerna. Swedish Lapland har i sin tur lokala organisationer som t ex Kiruna Lapland. STF är med i de lokala organisationerna när det är befogat och då ofta med platschef eller motsvarande från något av våra boenden. Vi har även tät dialog med Länsstyrelsen i Norrbotten samt med flera av samebyarna.

När det gäller leder i det aktuella området så har styrelsen inställningen att utmaningen inte främst handlar om att utöka antalet leder. Utmaningen handlar snarare om att de leder som finns inte underhålls tillräckligt bra. Och den frågan driver STF. Även här samverkar vi med flera aktörer i regionen. I sammanhanget är det viktigt att påpeka att STF inte förvaltar några leder och har heller inget huvudmannaskap för någon led. Vår roll är snarare att påverka huvudmän och förvaltare för att det ska finnas god tillgång på bra underhållna leder.

Under våren 2020 kommer STF att göra om informationen om vandring på STFs webbplats. Det kommer att bli bättre kartor, tydligare struktur, men framförallt så kommer det att bli många fler leder som beskrivs och lyfts fram. Att aktivt marknadsföra fler leder i den norra delen av vårt land tror vi är en viktig insats för att avlasta Kungsleden och under våren kommer betydligt fler leder i norr att presenteras på STFs webb.

En annan insats handlar om att STF under 2019 lanserade 12 stycken så kallade Signaturleder. Kungsleden finns med bland Signaturlederna, men är inte den av Signaturlederna som väckt mest intresse. Snarare har det faktum att Kungsleden funnits med som en ”garant” för att en Signaturled är något bra och spektakulärt lett till att intresset ökat för de andra Signaturlederna, t ex Öland, Österlen, Södra Bohuslän och Norra Sörmland.

Ytterligare en insats som gjorts för att aktivt bidra till att sprida turismen är den s k Besökskalendern som togs fram under 2019. Med besökskalendern som finns på STFs webbplats får besökaren en överblick hur beläggningen generellt ser ut i olika fjällområden så att man har bästa möjliga förutsättningar att planera sin tur till färre besökta perioder och områden. Under perioder med färre besökare erbjuder vi dessutom ofta bättre priser för att ytterligare stimulera till att sprida ut turismen. Ett exempel på det sistnämnda är t ex ett extra förmånligt paket för vandring mellan fjällstugor i Vindelfjällen. Vandringen sker fortfarande på Kungsleden, men på den södra delen, som generellt sett har färre vandrare än den norra. Och i vårens vandringskampanj kommer extra fokus att ges till temat ”Älska lågsäsong” samt ”De tio minst kända fjällvandringarna”.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionen ska anses vara besvarad

19:1.3 Sopförbränning vid STFs fjällstugor

Syftet med motionen är att prioritera frågan om sopförbränning med förhoppning att vi i framtiden kan hantera avfall på ett hållbart och säkert sätt.

Nuläget

Vid de flesta av föreningens fjällstugor källsorteras avfall i ett antal fraktioner. Gästerna ombeds ofta att sortera papper, kartong och förpackningar med matrester som "brännbart". På många stugplatser sorteras även all mjukplast som brännbart. Det är stugvärdarna som ansvarar för eldning av soporna. Bortsett från gästernas avfall uppstår även en del avfall vid underhållsarbeten och renoveringsprojekt som också behöver hanteras.

Stugvärden eldar det som anses som brännbart i speciella sopugnar, ibland mitt på stugplatsen, ibland lite avsides. Oftast görs detta mitt på dagen för att inte påverka så många gäster och fjällvandrare.

För att bränna soporna antänder man antingen med att använda ved eller att direkt antända sopsäckarna t.ex. med hjälp av tändvätska. Därefter stänger man luckan för att undvika möjliga skador om t.ex. gasbehållare från gasolkök eller deodorant skulle ha följt med i sopsäckarna. När det känns lagom lägger man på mera sopor. Det eldas även förpackningar från butiksförsäljningen, trasigt virke och annat brännbart byggnadsavfall. Innan nästa sopeldning, tömmer stugvärden brännugnen från aska samt restmaterial som inte har förbränts helt såsom metallförpackningar, glas och annat som inte källsorterades korrekt. Askan ska sedan skyfflas in i plastsäckar för nedtransport från fjällen vintertid.

Vid sopförbränning används ingen särskild skyddsutrustning. Handskar och enklare andningsmasker brukar dock finnas tillgängligt på stugplatserna. Många använder en pinne eller en skyffel för att då och då "röra om" i ugnen eller för att trycka in sopor som redan har antänts men som inte har gått in helt genom luckan.
Frågor som redan har diskuterats

De senaste åren har föreningen lyckats prioritera miljö- och hållbarhetsarbete i större utsträckning. I Jämtland har STF slutat med all sopförbränning p.g.a. kommunernas krav. Utbudet som säljs på fjällstugorna har anpassats även med hänsyn till förpackningsavfall. Askan från sopförbränning sparas för nedtransport vintertid.

2017 fick ett externt företag i uppdrag att jämföra sopeldning på stugplatsen med helikoptertransport av soporna till kommunal avfallsförbränning ur ett livscykel-perspektiv. Rapporten visade att helikoptertrafik har en mycket stor miljöpåverkan, både lokalt (såsom partikelutsläpp) och globalt (t.ex. klimatförändringarna). Här viktade man ett stort antal sätt på vilka miljön kan påverkas till ett värde som man sedan jämförde för två fall. Det visade sig att miljöpåverkan domineras starkt och negativt av helikoptertransporten eftersom hela livscykeln tas med, t.ex. flygbränslets miljöpåverkan från utvinning av råolja till att transportera raffinerat bränsle till helikopterbasen. Utifrån detta framstod förbränning på plats som bättre än förbränning i en anläggning med rökgasrening dit man dock behöver transportera soporna. Rapporten föreslog även en del åtgärder (t.ex. att inte elda tjocka plastförpackningar, att förbjuda

kläder i sopor, att kompostera matavfall där det är möjligt) för att minska miljöpåverkan lokalt som dock inte har omsatts av föreningen. Hela rapporten grundades på antagandet att soporna som eldas på stugplatsen består av 30 % polyeten (HDPE), 30 % wellpapp, 25 % hushållspapper, 5 % konservburkar och 10 % tomatsås (det sistnämnda ska representera matavfallet).

Vad framstår som fördelaktigt med sopförbränning i fjällen?
Att elda soporna vid våra fjällstugor underlättar för föreningen eftersom volymen av avfallet som behöver forslas bort minskar. Det minskar kostnaderna och frigör dessutom lagringsutrymme som oftast är mycket begränsat på stugplatserna. Därutöver drar avfallet till sig möss och avger dålig lukt, särskilt när det innehåller matrester. I ett fåtal kommuner tillkommer att man bara hämtar osorterat avfall, d.v.s. föreningen skulle behöva lägga källsorterat plastavfall i "brännbart".

Därför ligger avfallsförbränning vid fjällstugorna inte i linje med STFs riktlinjer
Till skillnad från avfallsförbränning i kraftvärmeverk eldas sopor vid STFs stugplatser helt utan rökgasrening, värmeåtervinning m.m. I ett vanligt kraftvärmeverk som drivs med hushållssopor tar rökgasreningen omkring två gånger så mycket plats som själva avfallspannan. Detta exempel illustrerar vikten av rökgasrening.

I all verksamhet försöker STF följa föreningens riktlinjer. Sopförbränning i fjällen förorsakar utsläpp av (delvis) farliga ämnen. Detta strider mot tre av STFs riktlinjer:

- Att verka för hållbar turism i Sverige
- Att värna om områden som är värdefulla för naturupplevelse och friluftsliv (såsom fjällen)
- Att skydda värdefulla kulturmiljöer (t.ex. Sápmi)

I stadgarna är det dessutom fastslaget att STF ska verka för ekoturism och för att sprida kunskap om denna. Konkret påverkas även arbetsmiljön för de ideella stugvärdarna och dugnadsarbetarna som eldar soporna. Dessutom irriteras stuggäster och fjällvandrare av sopeldning, särskilt utländska eftersom sopeldning i naturen är helt oacceptabelt i många andra länder.

På gång inom STF
Det är glädjande att föreningen försöker leva upp till "Hållbarhetslöftet" även på våra stugplatser i fjällen. STFs styrelse har även fastställt en hållbarhetspolicy där ett ansvar ingår för att "ständigt minska vår egen och våra gästers miljöpåverkan, framför allt med fokus på klimat, avfall och inköp av produkter och tjänster". Planerade aktiviteter som försöker bidra till mer hållbara sätt att hantera avfallet från vår fjällverksamhet inkluderar:

- Att förtydliga vilket avfall som ej får eldas på stugplatserna.
- Att driva en kampanj tillsammans med "Håll Sverige Rent" om att ta med sig sopor hem, särskilt det avfall som har stor miljöpåverkan om det bränns på stugplatserna.
- Viljan att samarbeta med universitet för att mäta utsläppen från sopförbränningen och att analysera mätvärden.

Det vore viktigt att lägga följande punkter:

- Från ett tekniskt perspektiv är det av stor vikt att komplettera de tilltänkta rökgasanalyserna med ytterligare analyser såsom av askan, avfallet som eldas, samt temperaturfördelningen i brännugnen. På detta sätt kan man med hög tillförlitlighet svara på frågan om sopförbränning på stugplatsen utgör en lokal miljöfara och hälsorisk för de som vistas i närheten.
- Från ett ekonomiskt och praktiskt perspektiv är det viktigt att beskriva och diskutera de lärdomarna som STF tagit från omställningen av avfallshanteringen på våra fjällstugor i Jämtland, särskilt med fokus på kostnader och de praktiska utmaningarna som STF framgångsrikt har löst.
- Med hänsyn till de som eldar avfall på våra stugplatser är det viktig att eftersträva hög transparens i frågan om avfallsförbränning vid våra fjällstugor.

Vi vill uppmuntra styrelsen och hela STF att stödja alla dessa aktiviteter helhjärtat. Därför skulle vi vilja be stämman att sända en tydlig signal genom att ställa sig bakom följande förslag:

Vi föreslår riksstämman besluta

- att STF ger frågan om avfallshantering och sopförbränning högre prioritet och utreder den miljömässiga och hälsomässiga risken med sopförbränning inom föreningens fjällverksamhet.
- att styrelsen eftersträvar hög transparens i frågan om avfallsförbränning vid våra fjällstugor och informerar om status och resultat av utredningen.
- att uppdra STF att göra en ny bedömning i avvägandet mellan sopförbränning på stugplatserna och transport av avfallet till kommunal avfallshantering såvida utredningen skulle komma fram till ny information, t.ex. att det skulle visa sig att riskexponering på plats är för hög.

Vi hoppas att dessa förslag hjälper föreningen att kunna hantera avfall på ett både hållbart och säkert sätt.

Richard Scharff, Älvkarleby
Sofia Arnbom, Vällingby
Ule Johansson, Bromma
Marcus Lidström, Bureå
Alexander Zeiser, Mannheim, Tyskland
Johanna van Riemsdijk, Göteborg
Lotta Wallén, Uppsala
Lars Häger, Arboga
Åsa Högblom, Norrköping

Styrelsens svar på motion 19:1.3

Motionärerna belyser en viktig fråga. Styrelsen anser dock att frågan har prioriterats högre de senaste åren och att vi med nuvarande handlingsplan genomför åtgärder löpande för att hitta ett bra sätt att hantera avfallet ur både miljö- och arbetsmiljöperspektiv.

Till riksstämman 2016 skickade fjällstugvärdarna in en motion om sopsortering i fjällen. Fokus i den motionen var primärt miljöperspektivet. Den motionen bifölls av såväl styrelse som stämma, varefter kansliet genomförde följande åtgärder:

- En kartläggning av hur sopsorteringen fungerar i olika områden inom STF
- En förenklad livscykelanalys genomfördes av extern part, där olika hanteringsalternativ analyserades; förbränning på plats eller bortförsel med helikopter och skoter.
- Handlingsplan för förbättrad avfallshantering baserat på ovanstående

Den förenklade livscykelanalysen visade att det är betydligt mindre miljöpåverkan att elda avfall på plats vid stugorna än att transportera bort det med helikopter för kommunal förbränning. Studien visar även att skoter är ett miljömässigt bättre transportalternativ än helikopter. Slutligen visar studien att det finns åtgärder att vidta för att ytterligare optimera förbränningen och minimera miljö- och hälsorisker. Framför allt handlar det om att minska avfallsmängder, förbättra sorteringen och att bara elda ”rätt” typ av avfall (t ex aldrig elda metall eller kläder).

Analysen bygger på en del antaganden, varför resultat bör tolkas med viss försiktighet, men den samlade bedömningen är ändå att det gett värdefulla svar som ger en inriktning för hur vi bör utveckla verksamheten och vilka åtgärder som ska vidtas för att så effektivt som möjligt minska påverkan, utan att för den skull förlora helhetsperspektivet. Till exempel tror vi att, oavsett förbränning eller transport, så är en avgörande faktor att få ner avfallsmängderna på stugplatserna och då krävs det att vi involverar gästerna ännu mer i frågan.

Åtgärder som genomförts:

- Infört ett hållbarhetslöfte för fjällstugorna. Där lyfts vikten av noggrann källsortering och att mängden avfall är avgörande för hanteringen. Gäster uppmuntras att bära med sitt avfall.
- Uppdaterat stugvärdshandboken med information om avfallshanteringen. Stugvärden uppmanas att informera gäster om hur de kan bidra till minskade avfallsmängder Vikten av rena fraktioner har tydliggjorts, dvs att t ex metall, hårdplast eller kläder inte ska brännas.
- Tydligare kärl och skyltning för sortering. Utförs under våren 2020. Klart inför sommaren med skyltning av kärl, instruktioner för sortering och tips för bästa egen hantering av avfall för gästen.
- Informationskampanj för att få gästen att bära med sig avfall tillbaka.
- Säkerställt att skyddsutrustning finns på alla stugplatser samt information om detta i stugvärdshandboken
- Askan hanteras som farligt avfall
- Butikssortimentet i stugorna ses över kontinuerligt för att minska avfallet

Åtgärder som planeras:

- Ett förpackningsslag som identifierats som problematiskt är laminerade förpackningar, t ex för frystorkad mat. För att minimera mängden av dessa förpackningar som hamnar i hushållssoporna planerar stugorna att införa en Bärbar fraktion tillsammans med en informationskampanj som ska uppmuntra gästerna att bära med sig dessa förpackningar ner från fjället.
- Kampanjen Rena Fjäll sommaren 2020 tillsammans med Håll Sverige Rent.
- Översyn av rutiner för avfall från dugnadsuppdrag

Styrelsen har stor respekt för de frågor motionärerna lägger fram men delar inte bilden att det som görs strider mot STFs egna riktlinjer. Den utredning som har gjorts kom med flera konkreta förslag och dessa har omsatts i praktisk handling.

Motionärerna lyfter också arbetsmiljöperspektivet för stugvärdarna som sköter förbränningen. Det är självklart angeläget att det sker på ett säkert sätt. En åtgärd som är planerad men som hittills inte genomförts är en rökgasanalys för att tydligare få en bild av vilken lokal miljö- och hälsopåverkan som bränningen kan ha. Styrelsen håller med motionären om att det är angeläget att denna görs.

Motionären föreslår ytterligare åtgärdspunkter. Styrelsen är dock trygg med att eventuella negativa resultat av rökgasanalysen kommer att hanteras med hjälp av ytterligare åtgärder och att det innan dess inte finns något behov av ytterligare åtgärder än de som redan är planerade.

Sist men inte minst behöver vi inom en relativt snar framtid förhålla oss till det nya återvinningsdirektiv som ska implementeras i landets alla kommuner 2021–2025. Eftersom vi ännu inte vet vad detta i praktiken kommer att innebära är det rimligt att avvakta att lägga alltför mycket resurser på nya utredningar tills vi vet vilka förutsättningar det blir inom ramen för det nya direktivet.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionen ska anses besvarad.

Styrelsen vill dock göra ett medskick till kansliet för att förtydliga vikten av att rökgasanalysen blir utförd så snart som möjligt och att stugvärdarna hålls uppdaterade löpande kring vad som händer i frågan.

19:1.4 Övertäckning av elkabel i Tarfaladalen

Jag var uppe i Sveriges vackraste dal, Tarfala, i slutet på augusti 2019. Bodde i STFs Fjällstuga under en vecka, målade och fotograferade panoramor och glaciärer. Jag har varit där många gånger de senaste 40 åren. Jag har gått olika STF kurser, vandrat på glaciärer och klättrat på Toulpagorni.

I augusti i år var jag här för att fotografera om panoramor mot Kebnekaisemassivet som jag tog för 25 år sedan. Skrämmande att se hur mycket glaciärerna smält på 25 år.
Jag blev också negativt överraskad när jag såg den tjocka elkabeln som sträcker sig från Forskningstationen genom dalen mer än en kilometer till STFs Fjällstuga. Jag tycker att den förstör den vackra dalen när den slingrar sig fram som en lång svart Boa constrictor.

Jag föreslår riksstämman besluta

- att elkabeln som löper mellan Forskningsstationen och STF:s Fjällstuga i Tarfaladalen (ca 1km) skall täckas över med stenar.

Per-Anders Agdler, Frösön

Styrelsens svar på motion 19:1.4

Styrelsen delar motionärens syn på elkabeln. Den bidrar inte till naturupplevelsen i en av landets kanske vackraste fjälldalar. Däremot står den för en viktig elförsörjning och det ska inte glömmas bort. Den som äger rådighet över elkabeln är Vattenfall vilket gör att STF inte kan fatta beslut om övertäckning. Däremot kan vi försöka påverka Vattenfall och undersöka vilka möjligheter som finns att täcka över kabeln. Det är dock viktigt att skydda den känsliga miljön mot större ingrepp och i en dialog om eventuell övertäckning måste vi säkerställa att en övertäckning inte får negativa konsekvenser.

När motionen kom STF tillhanda togs kontakt med Vattenfall för att få deras syn på saken. Här nedan följer deras svar.

Från Vattenfall:
Till Tarfala forskningsstation har elen tidigare gått i luftledningar. Detta har visat sig vara en sårbar lösning i den känsliga naturen och de hårda väderförhållandena som råder i området. I mars 2014 tog en lavin luftledningen och området var utan elleverans i 52 dygn. Luftledningen återuppbyggdes och därefter togs beslut att förlägga kabel i kabelskyddsrör på marken för att öka leveranssäkerheten på grund av väderförhållandena. STF har dessutom beställt elanslutning till turiststuga (ca 2-3 km från forskningsstationen) i Tarfala och denna metod möjliggjorde anslutningen även dit. Turiststugan anslöts 2019-01-16 till elnätet.

Vattenfall Eldistribution har sökt och fått tillstånd från Länsstyrelsen Norrbotten att förlägga kabeln på mark. Enligt detta tillstånd får vi inte gå upp till och använda maskiner i området under byggsäsong då marken är känslig. Förläggningen är därför genomförd med helikopter. Kabelskyddsrören kommer således inte att grävas ner eller täckas över, då det är ett för omfattande arbete att göra detta för hand, utan detta är en

permanent lösning. Kabelskyddsrören är svarta för att smälta in i omgivningen med en smal gul rand längst röret samt några skarvar med färgade snäppen. Med tiden räknar vi med att växtlighet som mossa kommer att dölja röret. Kabelskyddsröret är avsedd för denna typ av förläggning och är en godkänd och säker metod. I röret går kabeln som är isolerad. Kabelskyddsröret är märkt med texten Kraftkabel.

Kabeln ska vara förlagd så att den ej ligger placerad direkt i anslutning till vandringsled. I den mån det har varit möjligt, med tanke på terrängen, är kabeln förlagd så att den ska synas så lite som möjligt. På sträckan mellan Forsknings-stationen och Turiststugan finns det dock många vandringsleder/stigar. Efter att kabeln lades ut så har sträckan mellan forskningsstationen och turiststugan ännu inte besiktigats att den ligger exakt rätt. Ursprungsplanen var att den skulle besiktigas under hösten 2019 men snön kom tidigt denna säsong vilket omöjliggjorde besiktning. Denna kontroll är nu planerad till 2020. Eftersom vi ännu inte har besiktat den delen av sträckan så kan vi inte garantera att kabeln inte korsar någon av befintliga vandringsstigar men det är svårt och kostsamt att undvika alla stigar. På ett ställe har vi valt att gräva ned kabeln där vi korsar en större vandringsled.

Det kommer inte göras något mer för att dölja kabelröret. Som vi ser det kommer kabelröret ha en betydligt mindre inverkan på landskapsbilden än 24kV-luftledningen som tidigare försörjde Tarfala med el. Luftledningen är inte raserad ännu då vi först vill säkerställa att den nya kabeln fungerar som den ska. Luftledningen kommer att tas bort när detta är säkerställt.

Styrelsen avser att fortsätta dialogen med Vattenfall, men vill betona att vi förstår grunden i deras resonemang. Vi kommer att följa upp så att luftledningen verkligen tas bort och även följa utvecklingen rörande elkabeln. För visst delar vi motionärens syn på att elkabeln inte bidrar till naturupplevelsen.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionen ska anses vara besvarad

19:1.5 Utreda behov av hjärtstartare på större fjällstugor

Många av STFs stugvärdar får i samband med stugvärdsutbildning och säsongskickoff återkommande utbildning i HLR (Hjärt-Lung-Räddning). Detta är en värdefull kunskap som kan komma att behövas när man minst anar det. Att via STF regelbundet få träning i HLR är av stort värde om man i något sammanhang skulle hamna i en situation där en snabb insats kan bli livsavgörande, inte minst under själva uppdraget som t.ex. stugvärd. HLR-utbildning ges dock ännu inte till stugvärdarna i alla av STFs fjällstugeområden.

Med de senaste årens stora ökning av antalet fjällturister ökar också risken för att aktiv HLR kan behöva tillämpas på plats i STFs fjällstugor. Den typ av hjärtstartare som finns på många platser i samhället ska numera de många stugvärdar kunna använda efter den utbildning och regelbundna träning som så föredömligt erbjudits via STF under flera år tillbaka.

Hjärtstartare finns redan på en del av STFs Fjällstationer* samt anläggningar som ligger långt från större samhällen, så som t.ex. Ritsem*, men borde kanske finnas även på de största och mest besökta stugplatserna.

Vi är medvetna om att det är många olika aspekter att ta hänsyn till (handhavande, förvaring, transport, service, avstånd till läkare, kostnader mm), vilket ställer krav på en väl genomtänkt strategi för när/var/hur hjärtstartare kan vara motiverade att tillhandahålla i fjällvärlden.

**Källa: Hjärtstartarregistret*

Vi föreslår riksstämman besluta

- att utreda vilka av STFs större stugplatser som kan vara lämpliga att utrusta med den typ av hjärtstartare som stugvärdar och säkert många gäster redan blivit utbildade i att använda, samt att harmonisera utbildningen så att alla stugvärdar kan utöva HLR och använda en hjärtstartare.

Leif Engkvist, Frösön
Lars Hägglund, Ljusdal
Peter Jakobsson, Kolmården
Olle Kjellström, Lund
Svante Lindstedt, Vänersborg
Karin Lindstedt, Vänersborg
Inger-Lise Lundberg, Sollentuna
Ulf Pellby, Varberg
Dirk Thomas, Hägersten

Styrelsens svar på motion 19:1.5

Motionärerna lyfter en viktig fråga och är själva inne på komplexiteten kopplad till hanteringen av hjärtstartare i den del av fjällvärlden där STF har närvaro. Motionen handlar om att utreda frågan och det vill styrelsen gärna ställa sig bakom. För precis som motionen belyser så är det en rad olika faktorer som behöver övervägas och utredas inför ett beslut om huruvida hjärtstartare ska placeras ut och var.

Vi ger idag inte alla stugvärdar HLR-utbildning. En del i bakgrunden till detta är att på många platser är det alldeles för lång inställelsetid för räddningshelikopter, vilket gör att HLR-utbildningen tyvärr inte har möjlighet att ge önskad effekt. Om det däremot fanns utplacerade hjärtstartare i fjällstugorna så skulle saken kunna hamna i ett annat läge och det skulle kunna bidra till att rädda liv. Det finns med andra ord goda skäl att utreda frågan.

En utmaning som vi redan nu kan identifiera handlar om den logistik som krävs för förvaring utanför säsong, underhåll och batteriladdning. Detta, men också andra aspekter blir föremål för utredningen. Det är också rimligt att utredningen tar höjd för att titta på vilka utbildningsbehov som finns och hur de bäst tillgodoses. En möjlighet är att hitta en samverkansform med annan förening som erbjuder HLR och att stugvärdar ges möjlighet att genomgå utbildning på hemmaplan.

I Vindelfjällen har den lokala Fjällsäkerhetskommitén placerat ut ett antal hjärtstartare. Detta gjordes 2015 och bl a finns det i STF-stugorna Serve, Aigert och Tärnasjö. I en kommande utredning finns det med andra ord värdefull erfarenhet att inhämta från detta fjällområde. Stugvärdarna i dessa stugor får idag HLR-utbildning och instruktioner i hur hjärtstartarna fungerar.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionen ska bifallas.

19:2.1 Sov på din egen kudde!

Svenska Turistföreningen bör påbörja ett arbete för att möta en ny målgrupp med intresse för mobilt friluftsliv. De som reser med både husvagn och husbil är många gånger personer som delar ett intresse för natur och kulturupplevelser av olika slag. Möjligheten till boende i egen ”säng” invid ett vandrarhem, fjällstation eller liknande är något som STF anser jag ska utveckla under begreppet ”kom och sov på din egen kudde”

Campingnäringen är en näring på kraftig frammarsch i Sverige då allt fler väljer att semestra på hemmaplan, s k ”svemester” vilket är ett begrepp som STF skapade för några år sedan. Denna nya marknad är något som STF bör ta del av kanske genom samverkan med Caravan Club eller andra liknande organisationer.

Genom att göra det möjligt till uppställning av t ex husbil vid en fjällstation, givetvis mot avgift, så erbjuds möjlighet att nyttja kök, dusch, wc mm. Att man som gäst då mycket väl kan nyttja restaurangen för att avnjuta en god måltid eller delta på någon av de organiserade aktiviteterna som erbjuds.

Jag föreslår riksstämman besluta

- att tillsätta en arbetsgrupp som får uppdraget att arbeta fram förutsättningar och förslag på hur man ska tillskapa ställplatser för husvagnar, husbilar vid de av STF-ägda anläggningarna samt även hur en förändring av avtal mellan STF och dess franchiseföretagare ska se ut
- att arbetsgruppen får uppdrag att undersöka hur samverkan kan ske med Caravan Club, SCR eller andra aktörer inom branschen.
- att arbetsgruppen ska överlämna förslag till beslut inför riksstämman 2022.

Håkan Söderman, Fjugesta

Styrelsens svar på motion 19:2.1

Styrelsen sätter stort värde på tanken om att STF behöver bredda sin målgrupp och utveckla verksamheten. Bland motionerna till årets riksstämma finns flera förslag om inriktning på den framtida verksamheten. I just denna motion handlar det om huruvida vi ska tillsätta en utredning eller inte för att titta närmare på möjligheten att skapa ställplatser för husvagnar och husbilar vid STFs boenden. Den föreslagna utredningen är tänkt att omfatta såväl egendrivna boenden som de som är anslutna på franchisebasis. Motionären nämner också möjligheten till samverkan med Caravan Club, SCR eller andra aktörer.

Motionären föreslår en utredning och en enkel väg framåt skulle vara att säga ja till att utreda för att om två år återkomma till själva kärnfrågan. Men en utredning kostar tid och pengar och vi har ett ansvar att använda STFs begränsade resurser på rätt sätt. För att kunna svara på förslaget om att tillsätta en utredning har styrelsen därför diskuterat framkomligheten i själva grundfrågan, d v s möjligheten att skapa ställplatser vid STFs boenden och att potentiellt samverka med andra organisationer. När det gäller de fjällanläggningar som STF driver i egen regi (och som kan nås med husbil/husvagn) så

skulle det i en del fall krävas markupplåtelse (Länsstyrelsen beslutar om detta) för att kunna anlägga ställplatser. Detta är en komplicerande faktor. Att få markupplåtelse i fjällmiljö är långt ifrån en självklarhet och bara att hantera de markupplåtelser som STF har idag har tar mycket tid och resurser. I andra fall finns det ställplatser/campingplatser relativt nära STFs boenden vilket gör att behovet till viss del borde vara tillgodosett.

Att erbjuda ställplastser innebär också att det i någorlunda närhet måste finnas möjlighet att lösa färskvatten och avloppshantering. För många av STFs boenden – både i fjällvärlden, men även i övriga delar av landet - är dessa frågor redan en utmaning eftersom boendena ligger som de gör rent geografiskt.

När det gäller våra anslutna boenden (franchisetagare) så finns det redan en del platser där det finns ställplatser i nära anslutning till boendet. Ibland drivs dessa av samma entreprenör som har det STF anslutna boendet men i andra fall är det andra aktörer, t ex en kommun. Ibland finns det även en gästhamn eller camping, vilket gör att frågor kring t ex vatten och avlopp redan är lösta. Bland våra franchisetagare finns det en mängd olika typer av boenden. En del skulle säkert kunna lösa frågan om ställplatser utan större utmaningar, medan andra skulle ha mycket svårare. Många gånger handlar det om markfrågor. En del boenden äger sin egen mark, andra hyr.

Styrelsen är väl medveten om behovet av fler ställplatser runt om i Sverige, men tror att det finns andra aktörer som är bättre lämpade att driva dessa frågor. Aktörer som har såväl kompetens som resurser. Vi vill absolut att fler människor ska Svemestra, men vi har också ett ansvar att prioritera STFs resurser. Vår bedömning är att arbetet med ställplatser i anslutning till STFs boenden kan bli såväl resurskrävande som många gånger svårframkomligt. Och vi tror att det finns andra aktörer som har förutsättningar att helt enkelt göra detta bättre. STF har inte obegränsat med resurser, men vi har höga ambitioner när det t ex gäller vårt hållbarhetsarbete och det kommer att kosta. Prioriteringar är med andra ord nödvändigt. Styrelsens samlade bedömning är därför att vi inte ska lägga resurser på att utreda frågan om ställplatser.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionen ska avslås.

19:2.2 Lyft fram fler kustpärlor!

Stockholms skärgård får gärna mycket uppmärksamhet i turismsammanhang men Sverige har som bekant mer att erbjuda vad gäller kust och skärgård. Särskilt personer som är nyfikna på semester i Sverige men har begränsat med erfarenhet tänker på t.ex. Blekinge som ett alternativ.

STF har som vision att få människor att upptäcka Sverige och vill uppfattas ”som det naturliga valet för alla som vill resa och uppleva natur och kultur i Sverige.” Till detta kommer den aktuella diskussionen om slitage på populära destinationer och försök att sprida turismen till mindre frekventerade områden, även om denna diskussion än så länge primärt har rört fjällturism.

Med tanke på ovanstående bör det ligga i STF:s intresse att bredda upplevelsen av kust och skärgård med fler destinationer, särskilt i de områden där STF har anslutna anläggningar t.ex. Blekinge och Hälsingland. En sådan satsning skulle samtidigt gagna de av STF:s franchiseföretagare som har verksamhet utanför de välkända turiststråken.

Jag föreslår riksstämman besluta

- att STF verkar för att lyfta fram mer okända destinationer vid kusterna och i skärgården
- att STF ger besöksanledningar inom såväl natur som kultur för att skapa intresse hos en bredare målgrupp

Elisa Lundin, Årsunda

Styrelsens svar på motion 19:2.2

STF arbetar kontinuerligt för att utveckla destinationer och reseanledningar för att med upplevelsen som primär drivkraft generera gäster till våra boenden och inspirera till upptäckter bortom de mest välkända resmålen. Som organisation har vi lång tradition och erkänt gott renommé för just att låta både de kända och de mer okända sidorna av Sverige erbjuda både inspiration och boende.

Stockholms skärgård är en mycket uppskattad destination hos våra medlemmar, och en naturlig del av vår kommunikation. Men vi lyfter också löpande en mängd olika kustpärlor i vår marknadsföring, både med inspirerande innehåll likväl som paketering och upplevelsetips från våra många kustboenden runt om i Sverige. Här återfinns allt ifrån havskajakspaddling i Blekinges skärgård och kustvandring längs Österlen till havsöringsfiske på Öland och salta dopp i Söderhamns idylliska skärgård. Våra kustupplevelser och kustboenden lyfts brett på webben, dels under våra områdessidor för Västkusten, Höga kusten, Österlen, Stockholms skärgård, Östkusten, Öland och Gotland men också på vår reseanledningssida ”Vatten & fiske” där vi samlar kustrelaterad upplevelsepaketering oavsett geografisk hemvist. Utöver webb arbetar vi löpande med inspirationsdrivet innehåll i våra sociala kanaler, i tidningen Turist, i digital annonsering, via ambassadörer och på en mängd andra sätt.

När det kommer till reseanledningar arbetar vi sedan flera år tillbaka fokuserat med ett

antal aktivitetskategorier som alla har en koppling till natur och kulturturism. Utöver vatten & fiske som omnämnts ovan är våra prioriterade reseanledningar vandring, skidåkning, kultur & stad, cykling, hälsa & harmoni, familjeaktiviteter, kombinationsturer, löpning, klättring och djurliv. (https://www.svenskaturistforeningen.se/aktiviteter/)

Upplevelsen och våra reseanledningar går alltid som en röd tråd i vår kommunikation, där boendet generellt lyfts i ett sekundärt perspektiv som möjliggörare till de upplevelser vi inspirerar till. Med starkt kunskapsfokus och kvalitativt innehåll attraherar vi redan idag en bred och nyfiken målgrupp som vill upptäcka Sverige långt bortom den vanliga vägen.

Vårt arbete med att inspirera till nya upplevelser är konstant, och ett ständigt förbättringsarbete pågår när det kommer till innehåll och destinationsdriven kommunikation. Vår bild är dock att vi redan idag i hög utsträckning levererar det motionären efterfrågar, både när det kommer till mindre besökta kustpärlor samt natur- och kulturrelaterade reseanledningar. Men eftersom vi själva säger att ett ständigt förbättringsarbete pågår inom detta område väljer styrelsen att ställa sig bakom motionärens förslag.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionen ska bifallas.

19:2.3 Se bokningar av boende och aktiviteter via inlogg

Bakgrund

Så kallad svemester (semester i Sverige) blir allt populärare och STF har ett rikt utbud av boende och aktiviteter*. Tyvärr finns det ingen möjlighet att från en och samma inloggning se alla dina aktuella bokningar. Bokar du både aktiviteter och boende sitter du m.a.o. med flera lösenord till separata inloggningar för varje boende och aktivitet. Denna situation kan t.ex. uppstå när du vill tågluffa i Sverige eller om du bokar boende och flera aktiviteter på en fjällstation.

I detta sammanhang finner jag det också relevant att ta upp möjligheten att ändra datum för din vistelse. I nuläget behöver du boka av ditt rum och sedan göra en ny sökning på anläggningen för att se om det finns ledigt på önskat datum. Nämnda är opraktiskt och känns ganska omodernt i jämförelse med kända bokningssajter.

Jag föreslår riksstämman besluta

- att STF arbetar för att anpassa hemsidan så att du kan se alla dina bokningar på en inloggning
- att STF som alternativ till ovanstående, undersöker möjligheten att erbjuda alla bokningar på en inloggning som en medlemsförmån
- att STF arbetar för att anpassa hemsidan så att du från befintlig bokning av boende, kan söka efter ledigt rum på andra datum i fall resplanen ändras

*För att förebygga missförstånd avses i denna motion aktiviteter som ordnas av STF boendeanläggningar, ej de som ordnas av lokalavdelningar.

Elisa Lundin, Årsunda

Styrelsens svar på motion 19:2.3

Vi delar bilden av att det finns ett behov av att förenkla bokningsflöde och ändringshantering på STFs webb, och flera åtgärdspunkter kopplat till detta ligger i verksamhetsplanen för 2020.

I okt 2019 gick STF över till en ny plattform för ”Min bokning”, som redan vid implementering har medfört en modernare layout och mer användarvänligt gränssnitt för gäst. I planen för 2020 kommer det att arbetas vidare med fokus på förstärkt funktionalitet, där just inloggning och ändringshantering är prioriterat.

Vad gäller inlogg för att kunna få tillgång till alla aktiva bokningar på samma bokningssida, så finns den funktionaliteten i bokningsflödet redan idag. I samband med att man som gäst fyller i sina kontaktuppgifter kan man välja att logga in med e-post och det lösenord man fått vid tidigare genomförd bokning. I inloggat läge följer tidigare inmatade kontaktuppgifter med, och samtliga bokningar samlas på ”Min bokningssida”.

Utmaningen med dagens inloggning är att den kräver att gästen hittar sin tidigare bokningsbekräftelse och medföljande lösenord för att kunna logga in. För att förenkla

den processen ligger utveckling av sk social login (att man som gäst loggar in via facebook eller google) som prioriterad utveckling hos vår leverantör VisitGroup under 2020. När den är på plats tror vi att inloggningsfunktionen blir betydligt enklare att hantera, och därmed mer frekvent använd. I dagsläget är det endast ett fåtal gäster som nyttjar funktionaliteten.

Vad gäller ändringshantering av befintlig bokning så finns delvis funktionaliteten utvecklad av VisitGroup redan idag, dock uppfyller inte nuvarande funktionalitet STFs uppsatta krav varför den ännu inte kopplats ut gentemot gäst. I dagsläget finns det primärt en problematik kring bäddar och hantering av tillgänglighet då gästen önskar skjuta sin vistelse med någon dag, och boendet är fullbokat vissa av de aktuella datumen. Målsättningen är att vi ska kunna öppna upp för gäster att göra sin egen ändringshantering via ”Min bokning” i någon form under 2020.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionen ska bifallas.

19:2.4 Barnfamiljsmärkning av boenden

Bakgrund

Idag är det ibland svårt för barnfamiljer att hitta ett lämpligt boende (inte fjäll) hos STF. Det kan exempelvis komma förslag på boenden där familjen delas upp i olika sovsalar. Ibland framgår det inte tydligt heller för t.ex. ett ”5-bäddsrum” hur bäddarna är fördelade (över/under/dubbel?), information som är väldigt relevant och man vill kunna se direkt när man tittar på olika boenden.

Generellt är det otydligt. Även att det i sökningen går att välja 1 rum men i sökresultet kommer det förslag på att familjen blir uppdelad i 2 rum (ex 2 st i ett 16-bäddsrum och 3 st i ett annat 16-bäddsrum). En 2-åring kan inte heller vara med i sökningen av rum/sova i egen säng.

Det finns många bra exempel på boenden som har sådant som i vår uppfattning tilltalar barnfamiljer, exempelvis:

- Boende med många sängar i samma rum men där inte hälften är överslafar. Överslafar känns inte så säkert för mindre barn och det verkar även vara varierande grad av säkerhet i fallskydden.
- Boenden med extra bred underslaf där man kan sova tillsammans med ett barn. Det framgår dock inte alltid bredden på underslafen som verkar kunna variera, vi har hittat både 120/140 och ibland står det inte.

För att underlätta för familjer att hitta boende som är lämpliga för barnfamiljer ser vi att det i sökningen på hemsidan skulle finnas möjlighet att välja boenden som är extra lämpliga för barnfamiljer. En barnfamiljs-”märkning” skulle kunna även kunna innebära annat som att det finns tillgång till exempelvis barnstol, barnsäng, lekhörna, potta och pall.

På hemsidan kan man idag välja under hitta och söka boenden finns ”speciella önskemål”, där skulle man även kunna lyfta fram boenden som är extra lämpliga för barnfamiljer. Vi har hittat att det finns en liknande certifiering som heter Equality certifierat av Turism för alla i Sverige men att den gäller funktionshindrade.

Vi tror att många av STF:s boenden är väldigt lämpade för barnfamiljer men det är svårt att hitta. Möjlighet till självhushåll vilket många boenden har och gemensamhets-utrymmen där barnen kan röra sig är ju guld värt när man reser med barn.

Vi föreslår riksstämman besluta

- att utreda möjligheten att Barnfamiljs-”märka” vandrarhem/hotell.
- att utreda möjligheterna att underlätta sökfunktionen utifrån behoven för barnfamiljer

Sofia Olsson, Falun
Magdalena Lindblom, Borlänge

Styrelsens svar på motion 19:2.4

Styrelsen delar motionärernas syn. Barnfamiljer är en viktig målgrupp för STF och det är med glädje vi kan berätta att just det som motionärerna vill uppnå finns med i den redan beslutade verksamhetsplanen för 2020. Frågan om ”barnfamiljsmärkning” är utredd och arbetet med att förverkliga såväl märkning som sökfunktion är på gång. Exakt när arbetet kommer att vara klart kan vi inte ange i skrivande stund, men om den tekniska utvecklingen går som planerat kommer det att gå att söka på barnfamiljsvänliga boenden på STFs webbplats innan året är slut. Att det här motionssvaret är kort ska inte misstolkas som att motionärens fråga inte är viktig. Tvärtom. Svaret är kort för att vi håller med och för att arbetet redan är på gång.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionen ska bifallas.

19:2.5 STF behöver en maskot

Bakgrund

STF Borlänge-familj hör ofta från andra lokalavdelningar och från STF att fler lokalavdelningar vill locka till sig barnfamiljer. De aktiviteter som STF Borlänge familj har arrangerat där det finns ett mervärde i form av en ”figur” exempelvis Plupp, tomtar, Hitta Vilse och Allemansskolan har vi märkt ett ökat antal deltagare på.

Vi tror att fler barnfamiljer skulle hitta smultronställen i hela Sverige om lokalavdelningar och boenden skulle kunna erbjuda en maskot som barnen får träffa, leka och lära från. Vi är väl medvetna om att en maskot är väldigt effektiv utifrån hur barnen tänker och vill göra. Barnen vill exempelvis åka till Valle (Skistar) och Lollo&Bernie (Ving). Valle lär barnen skidkunskap i skidbacken.

Vi tror att en maskot skulle underlättar för STF att hitta och kommunicera med barn samt att nå ut med - lär känna ditt land. Detta genom att barnen vill träffa STF maskot och på så sätt hittar ut. Figurerna i allemansrättsskolan är på rätt väg men de känns inte som att det är STF:s egna maskotar. STF är så mycket mer än bara allemansrätt. Maskoten som hjälper STF sprida budskapet kan finnas på flera sätt, barn gillar gosedjur, figurer att hålla i, klistermärken, böcker med maskotar, lekar, tipspromenader, spel samt möjlighet för en vuxen att klä ut sig. Barn älskar när vuxna är med i leken och barn älskar djur.

Vi föreslår riksstämman besluta

- att ta fram en egen maskot med tillhörande pedagogiska metoder för att nå ut till barn och deras familjer.

Sofia Olsson, Falun
Magdalena Lindblom, Borlänge

Styrelsens svar på motion 19:2.5

Barnfamiljer är en viktig målgrupp för STF och genom åren har det gjorts ett antal olika insatser inom STF för att bättre tillgodose den här målgruppens behov. På 70- och 80-talet fanns t ex Fjälltrollet på Grövelsjöns Fjällstation och där hade man även en Fjälltrolleklubb. 2014 och 2015 genomfördes Get Real med syfte att med hjälp av testpiloter, bl a barnfamiljer, få inspel på idéer och förslag till framtida utveckling för att få fler att våga upptäcka fjällvärlden. 2018 såg Allemansrättsskolan dagens ljus och med hjälp av ett gäng figurer får barn lära sig mer om allemansrätten via t ex filmer, upptäckarkit, tipspromenad och annat. Frågan om maskot har varit föremål för många interna diskussioner och mindre utredningar de senaste åren. Kontentan av dessa är att STF snarare ska stå för en kontrast gentemot andra aktörer och inte ha en egen variant av t ex Valle eller Lollo & Bernie. Ett argument för detta har handlat om att vi har naturupplevelsen i fokus och att vi utifrån vårt hållbarhetsarbete inte ska ta fram alltför mycket fysiskt material.

Styrelsen har förståelse för det behov som motionärerna uttrycker och håller med om att pedagogiska verktyg är viktiga för att nå barn. Därav att vi valt att utveckla Allemans-

rättsskolan. Trots det är vi tveksamma till att en STF-maskot är rätt väg att gå. Vår erfarenhet är det ligger ett stort och ganska kostsamt arbete bakom att ta fram en maskot och få den förankrad i hela verksamheten.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionen ska avslås

19:2.6 Lån av vandringsskor och fjällkläder

Genom ökad hållbar service öppnar vi dörren till fjällvärlden för fler.

Bakgrund:
STF vill vara en ledare inom hållbarhetsområdet.

- Det är miljöbelastande att tillverka kläder. Det krävs stora mängder kemikalier, vatten och energi för att framställa fibrer, färga och tillverka tyger och transportera kläder. För många av oss används våra inköpta vandrings- och skidåkarekläder bara några dagar om året. Det finns potential att minska klimatbelastningen genom att utveckla nya hållbara sätt att se på och använda kläder och skor för fjälläventyr på.

STF vill få alla människor att upptäcka Sverige och erbjuda upplevelser som inkluderar alla grupper i samhället och driva en social hållbarhet.

- Ett fjälläventyr kräver robusta kläder och skor. Men många har inte plånboken eller viljan att köpa de kläder och skor som krävs för att pröva på ett fjälläventyr. Istället blir avsaknad av utrustning ett hinder för människor att upptäcka Sveriges unika fjällområden. Det finns möjligheter att utöka erbjudandet om att låna/hyra skidor, stavar, stegjärn till att även inkludera jacka, byxa, skor, ryggsäck, handskar mm.

För att STF i ännu större grad ska göra det otillgängliga tillgängligt och öppna dörren till fjällvärlden för fler föreslår vi riksstämman besluta

- att STF utvecklar en service/tjänst ”Share Wear” för att låna eller hyra fjällkläder, skidkläder och tillhörande skor på plats på utvalda STF boende i fjällvärlden. Prylar återanvänds. Allt som lånas/hyrs ut måste hålla fjällkvalitet - alla måste hållas varma och torra på fjället oavsett storlek på plånbok. Utveckla digital bokning tillsammans med bokning av logi och vandringspaket (Förslag 1)
- alternativt att STF vidareutvecklar samarbetet med Fritidsbanken, som inte ser ut att finns representerade i fjällvärlden idag. (Förslag 2)

Åsa Pihlsgård, Höllviken
Ulrika Hallesius, Stockholm

Styrelsens svar på motion 19:2.6

Det här är en motion som ligger helt rätt i tiden. Den förenar såväl miljömässig hållbarhet som social hållbarhet och är något som styrelsen gärna vill se mer av. En bidragande orsak till att STF inte redan utvecklat en digital bokning där gästen kan boka både boende, vandringspaket och låneutrustning är våra system och vår ekonomi. Det bokningssystem som STF använder idag har inte möjlighet att hantera även uthyrning/utlåning av kläder. Det skulle m a o krävas avsevärda systeminvesteringar för att möjliggöra det. Målbilden - att skapa en digital plattform där detta och mycket annat är praktiskt möjligt - finns dock kvar och är en högst levande fråga inom STF.

Eftersom frågan som motionärerna väcker är högaktuell har den diskuterats en hel del inom STF under senare tid. Även om systemfrågan innebär vissa utmaningar finns det annat vi kan göra. Sedan ett par år tillbaka har vi ett samarbete med Outdoor Buddies (tidigare Rent-a-plagg). Som medlem får du rabatt om du hyr friluftskläder från Outdoor Buddies. Du bokar via nätet och får dina hyrda kläder hemskickade innan du ger dig iväg på din resa. Det sistnämnda är en viktig återkoppling som vi fått när vi har haft dialog med gäster och medlemmar om detta. Många vill veta i förväg att de kläder de behöver verkligen finns. Med Outdoor Buddies får de sina plagg innan de reser och behöver inte riskera att de står långt hemifrån utan tillgång till bra kläder. En annan fördel med denna lösning är att gästen själv ansvarar för att skicka tillbaka kläderna. Om gästen istället hade hyrt jacka och byxor på en fjällstation och sedan vandrat till en annan hade STF fått hantera logistiken rörande plagg som hyrs på ett ställe och lämnas tillbaka på ett annat. För den som tycker att frakten till och från hemmet är onödig så erbjuder Outdoor Buddies utlämning av utrustning på en del av STFs boenden.

En annan aspekt som är speciell just för STF när det gäller den här typen av verksamhet är att uthyrning av kläder ställer krav på tvätt och lagning. Och för flera av STFs anläggningar i fjällvärlden är tvätterimöjligheterna minst sagt begränsade. Risken är då att en kläduthyrningsverksamhet skulle bidra till ökade transporter till och från tvätteri.

Under 2019 inledde STF en dialog med Fritidsbanken för att se hur vi kan samarbeta mer i framtiden. Det som motionärerna föreslår i sin andra att-sats är med andra ord redan igång. För STF handlar tankarna om ett utökat samarbete med Fritidsbanken inte enbart om utrustning. Det skulle också kunna innebära fysiska mötesplatser för STF att komma ut och dela med sig av sin kunskap om friluftsliv och inspirera fler till att upptäcka Sverige.

Den cirkulära ekonomin är en viktig del i vår strävan för mer hållbar turism som är tillgänglig för många. Vi strävar hela tiden efter att hitta smarta lösningar och ibland kan lösningarna vara att samarbeta med andra snarare än att göra själv, precis som motionärerna är inne på.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionen ska anses vara besvarad

19:3.1 En offensiv vision

Bakgrund

STF:s vision är att få människor att upptäcka Sverige. Det är en bra beskrivning av vad STF har för uppdrag och gör varje dag. Den är även ganska snäll och bred.

Om visionen skulle kompletteras med en mer offensiv del där vi tillsammans kan drömma om framtiden och vilken roll vi vill att STF ska ha i morgondagens samhälle, kan STF få ännu mer driv och skapa större engagemang hos fler på resan mot framtiden.

- En vision som utmanar skapar också nyfiken och lust och engagerar både medarbetare, företagare, besökare och medlemmar att driva på utvecklingen tillsammans åt samma håll.
- En offensiv vision kan bli en ny framtida ledstjärna som uppmuntrar nya idéer, där nya vägar identifieras, nya roller kan antas och där varumärket STF stärker sin position och relevans hos morgondagens medlemmar och upptäckare.

För att STF ska lyckas formulera en mer offensiv vision och engagera fler i framdriften av hela verksamheten föreslår vi riksstämman besluta

- att STF:s styrelse/ledning prioriterar ett utvecklingsarbete kring STF:s nuvarande vision och mission och tillsätter resurser för att utarbeta en ny offensiv vision och framtida målbild. (Förslag 1)

Åsa Pihlsgård, Höllviken
Ulrika Hallesius, Stockholm

Styrelsens svar på motion 19:3.1

En vision uttrycks oftast som ett framtida tillstånd som man vill uppnå. Till skillnad från mål behöver en vision inte uppfylla formella krav på att vara realistisk, mätbar eller tidsbunden. Vi delar motionärernas syn på att STFs vision ”Få människor att upptäcka Sverige” inte är av den offensiva och utmanande sorten. Faktum är att vi redan gör det visionen säger – varje dag. Vi vill dock poängtera att den nuvarande visionen fyllt en viktig uppgift med att förtydliga vad STF gör och vad som är vårt fokus. Men styrelsen är enig med motionärerna om att det är dags att utveckla en framtida målbild som precis som det uttrycks i motionen bidrar till att bli en ny framtida ledstjärna där varumärket STF stärker sin position och relevans hos morgondagens medlemmar och upptäckare.

Med anledning av ovanstående föreslår styrelsen att motionen ska bifallas.

19:3.2 Klimatnödläge

Vi är många medlemsombud, närmare bestämt 39 av 68, som angett *hållbarhet och miljö* som en av våra kärnfrågor. Men hur kan vi som ombud driva vår uppfattning om hur viktigt vi anser denna fråga vara vidare inom STF? Ett sätt har varit att bidra med synpunkter på de styrdokument som redan finns inom STF. Revisionen av *Riktlinjer i turism-, frilufts-, natur- och kulturfrågor* har pågått under året som gått och vi är en handfull som kommit med inspel i det arbetet.

Men är det nog? Gör revisionen av *Riktlinjer i turism-, frilufts-, natur- och kulturfrågor* att vi, majoriteten av medlemsombud som angav *hållbarhet och miljö* som fokusfråga, har uppfyllt det löfte som vi gav i valkampanjen? Vi som tagit initiativ till denna motion känner inte så. Vi tror att de medlemmar vi representerar vill mera och vi vill därför ta ett steg till när det kommer till framtidens klimat.

STF har en mängd riktlinjer och krav som var för sig framstår som viktiga, behjärtansvärda eller som praxis i en organisation av idag. Det rör sig om allt från relativt generellt formulerade riktlinjer, som tex ovan nämnda, till mer konkreta och i vissa fall till om med lagreglerade krav så som avkastningskraven i aktiebolagslagen. Ett problem som dagliga driften står inför är att det råder konflikter mellan olika krav, regler, styrningar och riktlinjer. Konflikter som kräver prioritering och kompromisser.

Det här är inget unikt för STF, tvärt om, så är det i organisationer. Nu står vi dock inför något unikt. I samband med omställningen till en fossilfri tillvaro konfronteras vi med utmaningar som saknar motstycke i modern historia. För att ha chans att lyckas räcker det inte att på traditionellt vis ha hållbarhet som en isolerad punkt bland andra på dagordningen. Istället krävs att frågan om hållbarhet är ständigt närvarande i alla processer och beslut.

Och det är just här det blir svårt. Frågan om hållbarhet kommer i många fall att vara ett problem, eller till och med ett hinder, för andra parametrar som tidsåtgång eller ekonomi - vilka ju båda är exempel på faktorer är ständigt närvarande, ianspråktagna och prioriterade i den västerländska organisationskulturen.

År 2016 uppstod en rörelse i Australien med målsättning att bryta mönstret av att hållbarhetsfrågan inte ställs i sitt rätta ljus.[1] Rörelsen riktar sig till myndigheter på alla nivåer och bygger på att utnyttja symboliken i ett redan etablerat parlamentariskt verktyg - att utlysa nödläge; men inte för en nu pågående krissituation utan att undvika framtida kriser orsakade av klimatförändringar. Nu har 1332 myndigheter i 26 länder utlyst klimatnödläge, däribland Lunds och Malmö kommun. Göteborgs kommun röstade däremot nyligen nej.

Sedermera har även organisationer som exempelvis företag, lärosäten och institut börjat ta ställning genom att utlysa klimatnödläge.[2] Stockholms Universitet är ett av än så länge få svenska exempel. Att utlysa klimatnödläge är i ett första steg ett principiellt

[1] www.climateemergencydeclaration.org
[2] https://businessdeclares.com/

ställningstagande för att visa att frågan tas på allvar. Därefter är det upp till organisationen själv att definiera hur den nya prioriteringen implementeras.

Exempel på åtgärder utgörs av:

- Utveckling och implementering av färdplan med målsättningar kopplade mot mål och tidpunker om fossilfrihet och 1,5-gradersmålet
- Utveckling och implementering av CO2-budget
- Kvantifiering, tidsättning, uppföljning och rapportering av omställningsåtgärder
- Identifiering av målkonflikter mellan omställning och andra målsättningar
- Informationsspridning kring framgångsexempel
- Utbildning och värderingsförändring, internt och externt
- Påverkansarbete
- Anslutning till externa omställningsinitiativ[3]

STF har men sin storlek en nationell särställning både som ideell organisation och som näringsverksamhet inom turism och friluftsliv. STF har även en stark kultur kring att värna natur, kultur och miljö och är med en rad åtgärder inne på bra spår vad gäller hållbarhetsutveckling i förhållande till branschen för övrigt. Frågan är dock om dagens linje inom STF kan påstås ligga i fas med klimatmål som *Parisavtalet* eller *Fossilfritt Sverige 2045*?[4] Sannolikt brister STF i likhet med större delen av samhället för närvarande på den punkten - det saknas i alla fall struktur och upplösning i uppföljningen för att argumentera för något annat.

En ambitionshöjning för klimatåtgärderna inom STF har dock stor potential. Utöver att ha konkret effekt på det egna avtrycket skulle det även visa på exempel för andra organisationer, näringsliv samt skapa mandat för politiska åtgärder.

Vi föreslår riksstämman besluta

- att STF:s riksstämma utlyser klimatnödläge som en symbol för att vi tar klimatförändringarna på allvar och att vill se handling som svarar mot situationen.
- att STF styrelse vidtar åtgärder som svarar mot den utökade ambitionen både vad gäller verksamheten inom STF så väl som i STF:s agerande utåt.

Att STF riksstämma utlyser klimatnödläge kanske inte leder till något annat än ännu ett slag i luften bland så många andra tidigare behjärtansvärda ansatser till förändring till en bättre värld. Men bara för att andra organisationer fattat principbeslut utan att leva upp till dem så behöver det inte bli så i detta fall - och det är naturligtvis inte heller syftet.

Denna motion syftar till att lyfta upp klimatfrågan på dagordningen internt och samtidigt uppmana andra organisationer att göra motsvarande. STF har storlek, hjärta och kraft kunna inleda den kedjereaktion av ställningstagande som behövs. Detta är en chans att skapa motivation och mandat för omställning både på individnivå, inom ideella organisationer, näringsliv och på den politiska arenan. En chans som kanske är

[3] t.ex. https://fossilfrittsverige.se/
[4] https://www.naturvardsverket.se/klimatmal

vårt enda hopp. Oavsett vilket så är att utlysa klimatnödläge en av de tydligaste symbolhandlingar som vi medlemsombud kan göra i klimatkrisen.

Vi vädjar nu till styrelsen att bifalla motionen och ge oss medlemsombud chans att tillsammans ta ställning i en av samtidens viktigaste frågor genom att proklamera att vi år 2020 på allvar stod bakom en omställning till en hållbar framtid.

Carl Lundberg, Ingarö
Lars Häger, Arboga
Sofia Bernett, Bromma

Styrelsens svar på motion 19:3.2

Styrelsen delar motionärernas bild av att STF kan och behöver göra mer för att mildra och möta klimatförändringarna. Det förändrande klimatet är en av vår tids största ödesfrågor och här har STF både ett stort ansvar och en stor potential att bidra på ett positivt sätt.

Svenska Turistföreningen har sedan flera år ett väl strukturerat och högt prioriterat hållbarhetsarbete där klimat är en av de viktigaste frågorna. Genom satsningar som STFs Hållbarhetslöfte, som nu alla anslutna boenden avgett, och de klimatsmarta paket som marknadsförs har STF drivit branschen framför sig gällande klimatarbetet.

Ett strukturerat arbete som utgår från hållbarhetspolicyn innebär bland annat att alla STFs egna boenden årligen sätter hållbarhetsmål som följs upp, vilket tillsammans med andra insatser lokalt och centralt lett till att klimatutsläppen per gästnatt de senaste åren har minskat. Vi lyfter ständigt klimatsmarta resealternativ i vår kommunikation och STF lyfts ofta fram som ett föredöme inom besöksnäringen och vi blir inbjudna för att inspirera och lära andra aktörer hur de kan få fart på sitt hållbarhetsarbete.

Till stämman lägger styrelsen fram förslag på en verksamhetsinriktning som har ett tydligt fokus på hållbarhet. Styrelsen föreslår dessutom stämman att uppdatera STFs s k riktlinjer. Även riktlinjerna föreslås få ett ännu större fokus på hållbarhet.

Men det finns, precis som motionärerna påpekar, målkonflikter i hållbarhetsarbetet. Just detta finns med i STFs verksamhetsplan för 2020. Där står det att målkonflikter i hållbarhetsarbetet ska identifieras för att sedan kunna hanteras. Genom att lyfta fram dessa målkonflikter kan vi ta beslut om vilka värden som är viktigast för STF att värna.

Det är styrelsens övertygelse att det mest effektiva STF kan göra är att ta ställning genom att agera, inte genom att proklamera. Vi vill inte riskera att uppfattas som populistiska. Istället måste vi vara handlingskraftiga. Vår verksamhet bygger på resande men fungerar redan i dag som en hållbar motpol till stora delar av resebranschen som inte ryms inom en långsiktigt hållbar klimatbudget. Genom att lyfta Svemester i den offentliga debatten och väcka opinion för att få fler att upptäcka sitt eget land har vi en positiv påverkan. Motionärerna lyfter risken för att vi fattar principbeslut utan att leva upp till dem, och det är precis det vi vill undvika. Styrelsen menar därför att STF inte ska ta till symbolhandlingen att utlysa klimatnödläge.

Det går inte heller att bortse från det faktum att vi i skrivande stund står mitt uppe i en av de största kriser besöksnäringen och turismen har upplevt. Förutsättningarna för besöksnäringen har på några få veckor förändrats i grunden med anledning av coronautbrottet. Det betyder inte att klimatet har blivit mindre viktigt, och detta vill styrelsen vara tydlig med, men det betyder att symbolhandlingar likt den motionärerna föreslår kan komma att uppfattas på ett helt annat sätt än vad det är tänkt.

Motionen belyser även att STF i dag saknar övergripande kvantifierade klimatmål. Det behöver åtgärdas. Det finns i dag målsättningar på lokal och sektorsnivå för exempelvis helikoptertransporter, men det saknas övergripande tidsatta klimatmål för organisationen som helhet. När STF sätter tydligare mål för klimatarbetet bör dessa vara i linje med FNs globala klimatmål.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionens första att-sats ska avslås samt att motionens andra att-sats ska bifallas.

Styrelsen föreslår även stämman att besluta

- att ge styrelsen i uppdrag att ta fram tidsatta och kvantifierade klimatmål för STFs verksamhet på både kort och längre sikt.

19:3.3 Biologisk mångfald

Riktlinjer i turism-, frilufts-, natur- och kulturfrågor
Enligt STF:s riktlinjer ställer vi oss positiva till de av riksdagen beslutade miljökvalitetsmålen. Fungerande ekosystem, biologisk mångfald, god hushållning med naturresurserna och bevarande av natur och kulturmiljön är grundläggande förutsättningar för den turism STF representerar. Även enligt våra stadgar, Hållbarhetspolicy och Hållbarhetslöfte framgår vikten av att vi värnar naturmiljöer samt främjar och utvecklar naturupplevelser. Styrande dokument som innehåller hur vi konkret kan jobba med ekosystem och biologisk mångfald saknas tyvärr.

Biologisk mångfald
När naturen själv får bestämma gror en salig blandning av träd, buskar och växter som djur och insekter kan leva i symbios med. Allt detta bildar till ett naturligt ekosystem. Hållbara ekosystem och biologisk mångfald är grunden för vårt liv på jorden. Även en viktig del i vår önskan om tillgång till fina och trevliga naturupplevelser. Upplevelser där djur, fåglar, insekter och groddjur är en självklarhet både i artrikedom och antal. Klimatförändringar, brukningsmetoder inom jord- och skogsbruk samt stor belastning av näringsämnen i marina miljöer påverkar idag naturens möjlighet till en mångfald av växter och djur. En påverkan som bl.a. skapar brist på boplatser för fåglar och insekter samt tillgång till föda. Förlusten av biologisk mångfald är idag lika akut som klimatfrågan, men har hittills fått alldeles för lite uppmärksamhet. Även förlusten av fåglar och insekter i antal ökar.

Hur vi kan göra skillnad?
Statliga myndigheter som Naturvårdsverket, Jordbruksverket och Boverket jobbar idag med att på olika sätt stödja och säkra goda livsmiljöer för djur och växter. Även flera föreningar, bl.a. Naturskyddsföreningen gör här ett bra jobb.

Mer behöver dock göras och det finns plats även för oss att ge naturen ett bra stöd vid våra boenden, anläggningar och hos lokalavdelningar. Exempelvis genom att skapa boenden för fåglar och insekter. Enkla åtgärder och där alla bör kunna bidra. Mata fåglar på vintern, plantera rätt buskar/träd, skapa blommande ängar och anlägga dammar kräver lite mer arbetsinsats men blir både trevligt och vackert när det är klart.

För att kunna ge vår organisation ett bra stöd i arbetet behövs riktlinjer, tips och handlingsprogram för hur vi kan jobba med att stödja fungerande ekosystem och en biologisk mångfald.

Jag föreslår riksstämman besluta
- att styrelsen får i uppdrag att komplettera Hållbarhetspolicyn med en skrivning om vårt stöd till fungerande ekosystem och en biologisk mångfald
- att styrelsen får i uppdrag att ta fram riktlinjer med tips hur vi kan jobba med fungerande ekosystem och en biologisk mångfald inom STF
- att styrelsen får i uppdrag att ta fram ett handlingsprogram för fungerande ekosystem och en biologisk mångfald inom STF

Ulf Wetterlund, Lilla Edet

Styrelsens svar på motion 19:3.3

Biologisk mångfald är en förutsättning för allt liv på jorden och utifrån ett turistiskt perspektiv en viktig förutsättning för att det ska finnas en natur som ger oss möjligheter till fina och trevliga naturupplevelser. Enligt Naturskyddsföreningen minskar den biologiska mångfalden i allt snabbare takt över hela världen. Djur- och växtlivet hotas av föroreningar, bekämpningsmedel, skogsskövling, utfiskning och klimatförändringar.

Det motionären föreslår och vill åstadkomma ryms inom ramen för den befintliga Hållbarhetspolicyn, men det nämns inte explicit. Det är alltså korrekt att STFs Hållbarhetspolicy inte nämner biologisk mångfald, men den nämner inte heller t ex klimatförändringar eller andra specifika områden som vi bör arbeta med. Den har helt enkelt en annan utgångspunkt och upplägg, då den utgår från det turistiska perspektivet och natur- och kulturupplevelser i bred bemärkelse. Vi rekommenderar därför inte att Hållbarhetspolicyn skrivs om i dagsläget. I praktiken innebär hållbarhetspolicyn att flera av våra boenden och lokalavdelningar arbetar aktivt med frågan om biologisk mångfald.

Vi är eniga med motionären om att STF som förening kan och bör göra mer för att inspirera till fler insatser inom biologisk mångfald. Och vi tror att det handlar om att fokusera på konkreta tips och råd samt att inspirera våra boenden och lokalavdelningar att arbeta aktivt med frågan. Detta arbete kräver riktlinjer, eller någon form av styrdokument, precis som motionären föreslår i sin andra att-sats.

Som ett komplement till ovan nämnda riktlinjer föreslår styrelsen att biologisk mångfald ska nämnas i den verksamhetsinriktning som ska gälla för STF under perioden 2021 – 2022. Detta är ett beslut för riksstämman och i det förslag på verksamhetsinriktning som styrelsen lägger fram finns biologisk mångfald med. Det är också styrelsens uppfattning att det är viktigt att biologisk mångfald omnämns i det styrdokument som heter ”STFs Riktlinjer i turism-, frilufts-, natur- och kulturfrågor”. Till årets riksstämma lägger styrelsen fram ett förslag om en uppdatering av detta dokument och där finns frågan om biologisk mångfald med. Styrelsens uppfattning är att dessa åtgärder kommer att ge biologisk mångfald en större tyngd inom STF och förutom att leda till konkreta insatser också bidra till en än tydligare omvärldsbevakning inom just biologisk mångfald framöver.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen avslag på motionens första och tredje att-sats samt bifall till motionens andra att-sats

19:3.4 Värna om allemansrätten

Bakgrund inkl problembeskrivning

De svenska fjällen och den fria rörligheten i fjällen är ett känt begrepp i Europa. Tyvärr finns det avarter där man utnyttjar allemansrätten för kommersiell verksamhet. Det är även inte så känt vad egentligen allemansrätten innebär och begränsningarna i denna, t.ex. vad som gäller i nationalparker. För att bevara ett långsiktigt hållbart utnyttjande av naturen krävs förståelse och kunskap om den miljö man befinner sig i.

Jag föreslår riksstämman besluta

- att Svenska Turistföreningen initierar en utredning kring hur information kring allemansrätten skulle kunna genomföras tillsammans med andra aktörer. Inriktningen bör vara både mot svenska och internationella gäster.
- att Svenska Turistföreningen utreder hur en nätbaserad utbildning skulle kunna erbjudas till besökare i svenska fjällen och om denna skall vara ett krav för att köpa boende i fjällstugor och anläggningar.

Börje Johansson, Gällivare

Styrelsens svar på motion 19:3.4

Förståelse och kunskap om den miljö man befinner sig i är precis som motionären är inne på en mycket viktig del för att bevara våra unika natur- och kulturmiljöer. Allemansrätten är en fantastisk möjlighet som tillgängliggör den svenska naturen för alla, men den innebär också skyldigheter. Just därför är Allemansrätten en av STFs prioriterade hjärtefrågor, där vi hela tiden arbetar med att informera, inspirera men också med att samverka med andra.

Under flera år har vi i just fjällvärlden samarbetat mycket med Håll Sverige Rent. Fokus är nedskräpning, men grunden för samarbetet är allemansrätten. Under 2020 kommer samarbetet att ta sig uttryck i ytterligare ett projekt som har fokus på nedskräpning i fjällen. Vi samverkar även med Svenskt Friluftsliv som är en paraplyorganisation för 26 ideella organisationer inom friluftsliv. Svenskt Friluftsliv har också allemansrätten som en hjärtefråga. Andra aktörer vi har dialog med gällande just allemansrätt och vikten av att sprida information är Visit Sweden, Naturvårdsverket, Länsstyrelserna, men också SJ och andra som är de som transporterar många av turisterna. Det finns även en tanke på att inom STF göra ett test för att se hur det skulle fungera om vi i vårt bokningsflöde på webben la till en kryssruta med tillhörande allemansrättsinformation som måste kryssas i innan man kan gå vidare i bokningsflödet.

Sist men inte minst arbetar vi just nu med att utveckla våra egna informationsflöden så att vi med hjälp av automatiserade processer kan skicka ut målgruppsanpassad information, om t ex allemansrätten men också annat, till våra gäster. Den tekniken skulle t ex möjliggöra att vi kan skicka en film om allemansrätten på engelska till en gäst inför dennes besök i den svenska fjällvärlden.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionen ska anses vara besvarad

19:3.5 Uppföljning av bifallna motioner från föregående Riksstämma

Inför STFs Riksstämma vartannat år uppmanas medlemmarna att aktivt utnyttja sin rätt att lämna in motioner i frågor som ligger dem varmt om hjärtat. Till de senaste årens Riksstämmor har det också lämnats in ett antal motioner som STFs styrelse lagt ner en hel del arbete på att besvara på ett tydligt sätt för att motivera sin ståndpunkt att:

- Föreslå bifall av motion
- Betrakta motion som besvarad
- Föreslå avslag av motion

Sedan är det medlemsombuden på Riksstämman som slutligen avgör vilka motioner som kommer att bifallas som resultat av den nu rådande föreningsdemokratin inom STF. För motionärerna och övriga intresserade medlemmar är det därefter inte alltid så enkelt att följa upp vilka åtgärder/resultat de olika motionerna från den senaste Riksstämman verkligen lett till.

Vi tror att många medlemmar och medlemsombud skulle välkomna en kort sammanfattning av vad föregående stämmas bifallna motioner lett till i praktiken, och vad som ev återstår att göra. En sådan kort sammanfattning som en del av underlaget till varje ny Riksstämma skulle enligt vår mening ytterligare förstärka känslan av att vi har en väl fungerande medlemsdemokrati inom STF.

Vi föreslår riksstämman besluta

- att inför varje ny Riksstämma göra en kort sammanfattning av vad föregående stämmas bifallna motioner lett till i praktiken, och vad som ev återstår att göra.

Leif Engkvist, Frösön
Lars Hägglund, Ljusdal
Peter Jakobsson, Kolmården
Olle Kjellström, Lund
Svante Lindstedt, Vänersborg
Dirk Thomas, Hägersten
Ulf Pellby, Varberg
Inger-Lise Lundberg, Sollentuna
Karin Lindstedt, Vänersborg

Styrelsens svar på motion 19:3.5

Ett mycket bra förslag. Tidigare har denna återkoppling gjorts muntligen på själva stämman, men givetvis är det ännu bättre med en skriftlig återkoppling som finns tillgänglig för alla som är intresserade. Styrelsen ser ingen anledning att vänta med denna åtgärd, vilket innebär att en återkoppling på förra stämmans motioner skickas till alla medlemsombud inför årets stämma. Denna återkoppling läggs även upp på STFs webbplats och tillgängliggörs på intranätet.

Med anledning av ovanstående föreslår styrelsen att motionen ska bifallas

19:4.1 Samverkansavtal mellan Sveriges Hembygdsförbund och STF

Sveriges hembygdsförbund har till uppdrag att förvalta viktiga delar av vårt svenska kulturarv och föra det vidare till kommande generationer, vilket emellanåt sker efter moderna principer.

Svenska turistföreningen har också ett kulturarv att förvalta, även om naturupplevelser är en oskiljaktig del av vår organiserade verksamhet. Med natur och kultur tillsammans blir vi som bäst i STF.

På lokal nivå har det alltid funnits personsamband mellan nuvarande lokalavdelningar av STF och lokala hembygdsföreningar. Vår önskan är att formalisera möjligheter till samverkan lokalt på bästa sätt. Detta måste nog ske genom samverkansavtal mellan Sveriges Hembygdsförbund och STF på riksnivå, först som en viljeyttring och sedan med ett formellt samtycke från våra respektive samverkande studieförbund.

Jag föreslår riksstämman besluta

- att styrelsen får i uppdrag för att verka för ett samverkansavtal mellan Svenska Turistföreningen och Sveriges Hembygdsförbund.

Nisse Andreasson, Tidaholm

Styrelsens svar på motion 19:4.1

I våra stadgar står det tydligt att STF ska främja och utveckla friluftsliv och turism som utgår från upplevelsen av natur och kultur samt att vi ska värna och informera om natur, kultur och miljö i Sverige utifrån ett turistiskt perspektiv. Precis som motionären lyfter fram finns det en tydlig koppling mellan natur och kultur.

I vår historia har det dessutom funnits många olika kopplingar till just hembygdsfrågor. STFs förste ordförande, Frithiof Holmgren, var nära vän med Arthur Hazelius (som bildade Nordiska Museet & Skansen) vilken också satt några år i vår styrelse. Det fanns vissa inslag av hembygdsvård i STFs tidiga profil, men vi hade en betydligt starkare tyngdpunkt på turism och fjäll. I ändamålsparagrafen 1891 fanns hembygd med då man skrev ”ändamålet är att i fosterlandets intresse utveckla och underlätta turistväsendet inom Sverige *samt arbeta för spridandet av kännedom om land och folk*”. Samtidigt antogs STFs devis ”Känn ditt Land”, inspirerat av Hazelius motto för Nordiska Museet – ”Känn dig själv”.

När STFs kretsverksamhet ombildades 1981 hade den till syfte att bedriva föreningsverksamhet på hemorten där vår devis ”Känn ditt land” blev omvandlat till ”Känn din hembygd”. Så att det i flera av STFs lokalavdelningar finns samarbete med den lokala Hembygdsföreningen känns helt naturligt och något som kan bidra till att stärka båda parter. Precis lika naturligt som att det finns en mängd andra samarbeten med andra typer av föreningar. Vi vet att många av våra lokalavdelningar har nära

samarbete med t ex Naturskyddsföreningen och Friluftsfrämjandet för att nämna några. Och det är just detta som är grunden till att styrelsen föreslår avslag på motionen. Om STF ska ingå samverkansavtal för att underlätta för lokala samarbeten så är sannolikheten stor att det krävs flera olika samverkansavtal för att tillmötesgå majoriteten av våra lokalavdelningar. Styrelsen vill betona att vi uppmuntrar till lokal samverkan, men vi tror att vägen framåt är lokala initiativ som bygger på lokala förutsättningar, d v s utan centrala samverkansavtal.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionen ska avslås

19:4.2 Avisering av nya medlemmar direkt till lokalavdelningen

STF centralt har sedan länge kunnat lägga in medlem i lokalavdelning. Numera kan medlem själv via hemsidan anmäla intresse av medlemskap i lokalavdelning. I ingetdera fallet får lokalavdelningen reda på detta och kan således inte ta hand om den nya medlemmen och informera. Så kan vi inte ha det!

Ny medlem i lokalavdelning bör snarast möjligt kontaktas av lokalavdelningen, hälsas välkommen och få information om verksamheten. Den nya medlemmen in spe har rätt att vänta sig detta. Om inte lokalavdelningen meddelats, och således inte vet om det, uteblir kontakten och den nya medlemmen blir besviken både på lokalavdelningen och STF och anser sig nonchalant behandlad. Möjligen sprids med mun-mot-mun-metoden också uppfattningen att det är värdelöst att försöka bli medlem i lokalavdelning.
Detta går att lösa datavägen så att det sker med automatik.

Jag föreslår riksstämman besluta

- att lokalavdelning omedelbart ska informeras per mejl när STF centralt lägger in medlem i lokalavdelning eller när medlem själv via hemsidan anmäler medlemskap i lokalavdelning.

Anders Hörding, Upplands Väsby

Styrelsens svar på motion 19:4.2

Styrelsen delar motionärens uppfattning om vikten av att hälsa nyanslutna medlemmar välkomna till lokalavdelningen och att det vore bra med en automatisering som ger lokalavdelningen en avisering om att en ny medlem anslutit sig. En sådan lösning skulle gå att bygga in i nuvarande system men kostar en hel del pengar. Kansliet har precis startat ett projekt i syfte att byta ut vårt befintliga medlemssystem mot ett nytt. Anledningarna till att det nuvarande systemet behöver bytas ut är många, men en handlar just om automatisering och att vi har behov av ett system som på ett enkelt – och inte alltför kostnadskrävande sätt – erbjuder större automatiseringsmöjligheter än idag.

Att sätta igång ett utvecklingsarbete för att bygga den lösning som motionären föreslår i det system som ska bytas ut känns inte ekonomiskt försvarbart. En av de saker som kommer att kravställas i ett nytt medlemssystem är just automatiserade flöden och processer och en avisering om nytillkommen medlem som motionären efterfrågar kommer med hög sannolikhet att finnas i det nya systemet.

Lokalavdelningarna kan idag själva gå in i Miranda (det nuvarande medlemssystemet) och ta fram information om nya anslutna medlemmar. Skillnaden är att lokalavdelningen måste logga in i medlemssystemet för att se informationen istället för att få den direkt i mailen. Informationen får man fram genom att sortera medlemmarna på anslutningsdatum. Styrelsens rekommendation är därför att till dess att vi har ett nytt medlemssystem på plats kan lokalavdelningarna sätta upp en egen rutin att t ex en gång

i veckan gå in i Miranda och ta ut information om eventuella nyanslutna medlemmar. STFs kansli har fått i uppdrag av styrelsen att ta fram en lathund för detta.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionen ska anses vara besvarad

19:4.3 Miljöpris till engagerade lokalavdelningar

STF:s hållbarhetspris Årets Kudde gäller för våra vandrarhem, hotell, fjällstationer och fjällstugor och de kan tävla i sex olika kategorier.

Kategori Hållbarhet bör även kunna gälla för våra lokalavdelningar. Enklast är kanske att det skapas ett speciellt miljöpris för att kunna uppmärksamma det viktiga arbetet som görs för miljö och hållbar utveckling hos våra lokalavdelningar. Priset bör delas ut samtligt med övriga pristagare i Årets Kudde.

Miljöpriset ska uppmuntra till lokalt engagemang och utveckling inom miljöområdet och tilldelas den lokalavdelning som på föredömligt sätt under året bidragit till hållbar utveckling.

Jag föreslår riksstämman besluta

- att Årets Kudde kompletteras med ett pris för miljöengagemang hos lokalavdelningarna
- att styrelsen får i uppdrag att ta fram regler och kriterier för lokalavdelningarnas miljöpris

Ulf Wetterlund, Lilla Edet

Styrelsens svar på motion 19:4.3

Styrelsen delar motionärens syn om vikten av att uppmärksamma goda insatser för miljö och hållbarhet i lokalavdelningarna. Ett pris skulle precis som motionären är inne på kunna uppmuntra till ännu mer lokala initiativ inom hållbarhet vilket går helt i linje med den utveckling styrelsen ser som absolut nödvändig. Vår enda invändning mot det motionären föreslår är att kalla priset ett miljöpris. Styrelsen tror att det är viktigt att stimulera till en helhetssyn när det gäller hållbarhet och skulle därför vilja kalla det ett hållbarhetspris. Det kanske kan uppfattas som semantik, men vi vill betona att priset ska kunna delas ut till andra hållbarhetsinsatser än enbart miljö. Miljöarbetet är oerhört viktigt och för många är det själva utgångspunkten i hållbar utveckling, men insatser inom social och ekonomisk hållbarhet är också centrala för att få till stånd en hållbar utveckling. Styrelsen föreslår istället ett hållbarhetspris.

Just nu pågår ett arbete med att se över hur STF ska jobba vidare med Årets Kudde och för att ha en flexibilitet i relation till det föreslår styrelsen att hållbarhetspriset för lokalavdelningar ska kunna stå fritt från Årets Kudde och att styrelsen får i uppdrag att ta fram regler, kriterier och utformning av ett hållbarhetspris för lokalavdelningarna.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen att motionen ska anses vara besvarad.

Styrelsen föreslår även stämman att besluta

- att ge styrelsen i uppdrag att ta fram regler, kriterier och utformning av ett hållbarhetspris för lokalavdelningarna.

19:4.4 Förstärkning av lokalavdelningarnas medlemsvård

Att STF är en av Sveriges största ideella organisationer känner vi till och är stolta att vara en del av. De ca 65 lokalavdelningarna runtom i landet utgör det finmaskiga nät där alla med ett medlemskap i STF är välkomna. Ja, även de som inte ännu är medlemmar hälsas välkomna, men till en högre avgift.

Lokalavdelningarna har sin styrka i kännedomen om sitt område. Varje år planeras och genomförs digra programpunkter som vidgar medvetandet, fördjupar kunskaperna om närmiljön och förbättrar folkhälsan genom gemenskap och naturupplevelser. Ideellt arbete förväntas de förtroendevalda att utföra utan betalning. Det tillkommer utgifter när styrelsen ska sammanträda och det är inte längre så lätt att få föreläsare utan att betala marknadsmässiga arvoden.

Enligt ekonomiska riktlinjer för lokalavdelningar ska **grundbidraget** täcka kostnader för årsmöte, styrelsearbete, porto, annonser, profilmaterial och övrig administration. Grundbidraget täcker inte de posterna. Portot har nästan fördubblats under en femårsperiod. Kostnader för lokal, förtäring och annonser kommer till. **Aktivitets-bidraget** på 75 kr/godkänd aktivitet och 10 kr/deltagande medlem blir inga stora summor även om aktiviteterna kommer tätt och deltagarna är många. Då blir det **priserna på aktiviteterna** som ska ge det överskott som lokalavdelningen ska ha att utveckla medlemsvården med.

Vi har fått indikationer på att för våra medlemmar är just pengarna en avgörande fråga. Först medlemsavgiften och sen avgifter för varje aktivitet. Det blir en skaplig summa per år. I lokalavdelningen har vi försökt att idka medlemsvård genom samarbete med t.ex. biblioteket. Då har aktiviteten blivit gratis för de som deltar, men har å andra sidan inte genererat pengar till kassan.

Lokalavdelningarna utgör själva kapillärerna i STF:s blodsystem. Vi tillför nya medlemmar som fortsätter att årligen betala STF sin medlemsavgift. Vi synliggör STF lokalt.

För att förbättra lokalavdelningarnas ekonomi och rörelseutrymme och rättvist fördela efter aktivitet föreslår jag riksstämman besluta

- att aktivitetsbidraget för godkänd aktivitet höjs rejält.
- att även bidraget per deltagande STF-medlem höjs.

Anita Bertilsson, Borgholm

Styrelsens svar på motion 19:4.4

Styrelsen har stor respekt för det ideella arbete som läggs ner i lokalavdelningarna och är stolta över det arbete som STF kan erbjuda och visa upp på lokal nivå. Lokalavdel-ningsverksamheten är en mycket viktig del av STFs verksamhet. Styrelsen är också väl medveten om att det ser väldigt olika ut vilka ekonomiska förutsättningar de olika

lokalavdelningar har. Tillgångarna i lokalavdelningarna varierar mellan cirka 8000 kronor och cirka 250 000 kronor.

Nyligen genomfördes en enkät som besvarades av 195 förtroendevalda från lokalavdelningarna. I enkäten uppger 46 % att ekonomin i lokalavdelningen är ”mycket god” och 49 % anser att ekonomin är ”helt ok”. Endast 4% anger att lokalavdelningens ekonomiska situation är ”inte så bra” eller ”inte alls bra”. Före jul fattade styrelsen beslut om reviderade ekonomiska riktlinjer för lokalavdelningarna. I dessa har bland annat en ny nivå för antalet anslutna medlemmar lagts till, vilket innebär att lokavdelningen får mer i bidrag om den har över 500 anslutna medlemmar. Samtidigt sattes ett tak för hur mycket en lokalavdelning kan få i grund- och verksamhetsstöd som mest under ett år.

Anledningen till ett tak är ett det finns många lokalavdelningar som får mer pengar än vad de gör av med och därmed gör stora överskott varje år. Styrelsen menar att det är viktigt att lokalavdelningarna låter pengarna komma medlemmarna till gagn. Styrelsen är också av uppfattningen att bidraget från STF inte kan vara den enda inkomstkällan för lokalavdelningen. Det är viktigt att lokalavdelningen hittar andra inkomstkällor till exempel i form av bidrag och deltagaravgifter för aktiviteter.

Det är styrelsen som beslutar om de ekonomiska riktlinjerna för lokalavdelningarna och hur mycket lokalavdelningarna ska få i bidrag är också relaterat till hur STFs övergripande ekonomi ser ut för stunden. Detta revideras i december varje år och inför detta inhämtas synpunkter bland annat från referensgruppen för lokalavdelningar.

Med anledning av ovanstående föreslår styrelsen att motionen avslås.

19:4.5 Utveckla en ”karta-och kompass-skola”

Bakgrund

Att vi har ett ökat antal besökare i naturen med begränsad friluftsvana och kunskap har uppmärksammats ett flertal gånger inom STF. En av de mest grundläggande kunskaperna för att få en säker och bra upplevelse av naturen, torde vara förmåga att hantera karta och kompass samt att välja lämplig färdväg oavsett om du sätter din tillit till karta eller GPS.

STF har idag ett material om karta och kompass på hemsidan under rubriken ”Guider och tips”, men för att hitta detta behöver du först välja att klicka på länken ”Fjällsäkerhet”. Själva texten förutsätter sedan viss kunskap om terminologi och är med stor säkerhet inte särskilt lättläst för t.ex. utlandsfödda med begränsade kunskaper i svenska språket.

En metod som skulle kunna leda till bättre förberedelser inför upplevelser i naturen är en ”karta- och kompass-skola” liknande den som STF har om allemansrätten. För den som vill se ett exempel kan hänvisas till Svenska Orienteringsförbundet och deras hemsida www.orientering.se med animerade filmer om kartläsning.

Enligt min åsikt skulle kunskaper om karta, kompass och val av färdväg ha potential att nå fler med en lättläst text även för vuxna samt om kunskaperna lyftes i en bredare kontext än idag, jämför exempelvis materialet om att tälta som återfinns under rubriken ”Så gör du” i STF guider och tips.

Jag föreslår riksstämman besluta

- att STF anpassar befintligt material om karta och kompass så att det blir mer lättläst, alternativt tar fram ett nytt material om detta bedöms lämpligare
- att STF kompletterar befintligt material om karta och kompass, med material som kan tilltala barn och unga
- att STF lyfter fram kunskap om karta, kompass och val av färdväg i ett bredare sammanhang än enbart i kontexten fjällsäkerhet

Elisa Lundin, Årsunda

Styrelsens svar på motion 19:4.5

Det ämne motionären tar upp är både viktigt och aktuellt. Inte minst med tanke på att Skolverket planerar att ta bort kunskapskraven kopplade till just karta, kompass och allemansrätt. Det kommer att finnas kvar i läroplanen, men utan kopplade kunskapskrav. För STF, som vill att fler människor ska komma ut och upptäcka Sverige, är kunskapen om karta och kompass central och motionären har helt rätt i att det inte enbart handlar om kontexten fjällsäkerhet. STF har såväl kunskap som material kopplat till ämnet men utvecklingspotential finns, precis som motionären påpekar. Föreningen har de senast åren satsat mycket på vandring och har också en uttalad ambition att nå en målgrupp som vanligtvis inte vistas i skog och fjäll. För att nå nya målgrupper behöver STF förmedla kunskap som underlättar för människor att våga ta

sig ut. Ett exempel på ett liknande jobb vi gjort de senaste åren är just allemansrättsskolan.

Styrelsen välkomnar motionärens förslag om att uppdatera och kompletta befintligt material och ser också stora vinster att i detta samarbeta med andra friluftsorganisationer som till exempel Svenska Orienteringsförbundet.

Med anledning av ovanstående föreslår styrelsen att motionen ska bifallas

SVENSKA TURISTFÖRENINGEN

VALBEREDNINGENS FÖRSLAG

Riksstämma 2020

Dagordningspunkt 20–23

Valberedningens förslag

Valberedningen kan med glädje och stolthet presentera vårt enhälliga förslag till styrelse, revisorer, representantskap och nomineringskommitté för Svenska Turistföreningen inför stämman 2020.

Vårt arbete började med en gedigen analys av nuläget och individuella intervjuer med samtliga styrelseledamöter, generalsekreterare/VD samt personer i ledningsgruppen. Såväl ordförande som generalsekreterare intervjuades vid flera tillfällen. Intervjuerna gav oss en bred bild av styrelsens styrkor och utmaningar och önskemål om vilka kompetenser som skulle stärka organisationen.

Uppdraget som valberedning innebär att skapa förutsättningar för den yttersta ledningen att rusta STF för framtiden. Vägledande för vårt arbete har därför varit vad föreningen behöver för kompetens och sammansättning under de kommande åren. Efter att vi skapat oss denna bild efterlyste vi kandidater. Vi kan med glädje konstatera att intresset för en förtroendepost i vår förening har varit mycket stort och vi har genom vårt uppdrag fått möjlighet att träffa många kompetenta personer. Efter ett stort antal individuella intervjuer lägger vi nu fram ett helhetsförslag till ny styrelse som vi bedömer motsvarar den erfarenhet och kompetens som behövs för att säkerställa STFs fortsatt starka utveckling.

Vårt förslag till styrelse är en blandning av externa personer och personer med tidigare styrelseerfarenhet från STF. På så sätt säkrar vi den kontinuitet och förnyelse som en organisation i utveckling behöver. Genom vårt förslag har vi byggt ett team med kunskap om förvaltning, ekonomi, hållbarhet, digitalisering, ideellt engagemang, kommersiell verksamhet, opinionsbildning, ett stort friluft- och kulturintresse och lång erfarenhet inom såväl STF som andra ideella organisationer.

Mandatperioden går ut vid riksstämman 2020 för samtliga ledamöter. Den nya mandatperioden sträcker sig fram till och med riksstämman 2022.

STFs valberedning för åren 2018-2020 har utgjorts av:
Göran Forsell (ordförande)
Johanna Lavett
Gunnel Ragnhult
Ola Bergqvist
Kristina Ljungros

20. Styrelseledamöter

Valberedningen föreslår:

Pia Jönson Rajgård	som ordförande (omval, men nyval som ordförande)
Peter Fredman	som vice ordförande (omval, men nyval som vice ordförande)
Ingrid Petersson	som ledamot (omval, tidigare vice ordförande)
Putte Eby	som ledamot (omval)
Andreas Aronsson	som ledamot (omval)
Martin Sundin	som ledamot (nyval)
Mary Juusela	som ledamot (nyval)
Britt-Marie Ahrnell	som ledamot (nyval)
Linda Bengtsson	som ledamot (nyval)

Pia Jönsson Rajgård, ordförande (omval, tidigare ledamot)

1. Varför jag kandiderar till styrelsen

Jag ser STF som en förening med stark historia och som varit en bärande aktör i det svenska friluftslivet och turismen i Sverige genom tiderna. STF har i sin roll verkat både i fjällen och runt om i landet. Att få möjligheten att leda STF in i framtiden ser jag som ett jättespännande uppdrag som jag har stor respekt inför. Vi och vår värld står inför stora påfrestningar och kommer att utmanas rejält och på många sätt framöver. Men allt det som STF står för kommer att ha enormt stor betydelse i framtiden. Vi skapar och lever det som allt fler efterfrågar. Jag drivs av att skapa förändring och att bidra till en bättre värld och ser uppdraget som ordförande som STF som ett sätt att få göra nytta i samhället.

2. Vad jag kan bidra med och kort om min bakgrund

Jag har levt och verkat i rese- och turismvärlden i stort sett hela mitt yrkesverksamma liv. Både i Sverige och utomlands. Jag har en ganska mångfacetterad palett av erfarenheter och kunskaper som jag har fått omsätta både i uppstartsfaser och förändringsfaser under många år och i många verksamheter. De senaste ca tio åren har mitt arbete gett möjlighet att arbeta både regionalt och nationellt och med en hel del inslag av internationella uppdrag. Jag brinner för att skapa den hållbara upplevelsen och turismen både för inhemska och utländska besökare.

3. En oanad talang

Att laga mat är ett sätt för mig att både hitta ro och avkoppling och något som uppskattas av familj och vänner. Min svamprisotto går inte av för hackor.

Peter Fredman, vice ordförande (omval, tidigare ledamot)

1. Varför jag kandiderar till styrelsen
För mig är STF en positiv förening med ett fantastiskt ändamål – att främja medlemmarnas intresse av och möjligheter till natur- och kulturturism i Sverige. STF fyller en viktig roll både som friluftsorganisation och som ledande aktör inom svensk turism. Två roller som ger föreningen en spännande position, men också innebär stora utmaningar. Här vill jag bidra med min kunskap och mitt engagemang. Medlemmarnas intressen ska vara styrande, samtidigt som föreningen måste vara lyhörd för en allt mer föränderlig omvärld, nya friluftsvanor, nya sätt att engagera sig och besöksnäringens villkor. Här får styrelsen en viktig strategiskt roll, och jag vill bidra till att göra den resan framgångsrik.

2. Vad jag kan bidra med och kort om min bakgrund
Jag kan bidra till STFs strategiska utveckling utifrån min erfarenhet från föreningsvärlden och yrkeslivet. Jag forskar och undervisar om friluftsliv och turism vid Mittuniversitetet i Östersund och Norges Miljö- och Biovetenskapliga Universitet, där jag har en professur i naturturism. Jag har tidigare arbetat på bl.a. Naturvårdsverket och Fjällsäkerhetsrådet. Ideell Arenas program för strategiskt ledarskap har gett mig värdefulla insikter i civilsamhället och idéburna organisationer. Jag bor med familjen på Frösön i Jämtland, men har under senare år arbetat mycket i Norge. Privat har jag ett stort intresse för friluftsliv i olika former, gärna till fjälls eller i kajaken. Frågor i mötet mellan turism, friluftsliv, natur och kultur ligger mig varmt om hjärtat. Föreningsdemokrati och människors möjligheter till naturupplevelser är andra områden som intresserar mig. Jag vill också bidra till att STF får en tydligare roll i samhällsdebatten.

3. En oanad talang
Är bra på att baka baguette – och äter den helst till en hemlagad soppa.

Ingrid Petersson, ledamot (omval, tidigare vice ordförande)

1. Varför jag kandiderar till styrelsen
Sverige är ett fantastiskt land med storartad natur och en rik kultur. STF möjliggör vidunderliga upplevelser nära hemmet eller i en ny del av Sverige. Vi binder band mellan människor och mellan stad och land, där besöksnäringen bidrar till en levande landsbygd. Inspiration och motion bidrar till hög livskvalitet och genom att semestra i Sverige undviks betydande belastningar på vårt klimat. Jag kandiderar till styrelsen för att jag vill bidra till att fortsätta utveckla STF så att fler, också nya grupper, kommer ut i naturen och lär känna olika delar av vårt land.

2. Vad jag kan bidra med och kort om min bakgrund
Jag är uppvuxen på en gård i Småland, som jag nu har tillsammans med mina syskon,

men är skattskriven i Stockholm sedan många år. Jag har bred erfarenhet av att arbeta i olika styrelser, där jag för närvarande bland annat är vice ordförande i STF och känner organisationen väl. Professionellt är jag generaldirektör för Formas – ett forskningsråd för hållbar utveckling och brinner för hållbar utveckling. Jag har arbetat många år i Regeringskansliet och i politiskt styrda organisationer, vilket har gett en viss ”politisk musikalitet” som är en tillgång i kontakter med politiker och i det opinionsbildande arbetet.

3. En oanad talang
Jag gör traditionsenligt ost till jul varje år enligt gammalt recept. Mitt julbord har för övrigt mycket gemensamt med Emils i Katthult, såsom det är beskrivet i tabberaset i Katthult. En gammaldags typ av matlagning som jag lärt mig av mamma, mormor och farmor.

Putte Eby, ledamot (omval)

1. Varför jag kandiderar till styrelsen
STF har varit en stor del av mitt liv både privat och yrkesmässigt. Jag delar föreningens ideologi och stimuleras av utmaningen att kombinera det ideella med det kommersiella. Att få fler att upptäcka Sverige på ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart sätt stimulerar och utmanar mig.

2. Vad jag kan bidra med och kort om min bakgrund
Som person anses jag vara kreativ och prestigelös. Jag bidrar till ett öppet och inkluderande arbetsklimat med min positiva livssyn och min humor. Med min breda bakgrund som adjunkt i historia, geografi och samhällskunskap och som både gymnasielärare och rektor har jag en förmåga att kunna betrakta möjligheter och utmaningar från flera håll.

Jag hoppas och tror att jag också genom min långa erfarenhet inom STFs fjällverksamhet som inleddes som färdledare på Abisko Turiststation redan 1977 och som sedan ledde till platschefsjobb i Saltoluokta, Vålådalen och Abisko kan bidra med kunskap och långsiktighet. Genom att vara platschef och genom mitt nuvarande arbete på Östersunds kommun som event- och besöksnäringsstrateg har jag också en gedigen erfarenhet av att arbeta strategiskt med destinationsutveckling.

3. En oanad talang
Eftersom jag är en orädd och öppen person som bjuder på mig själv i alla lägen så finns det nog inte så många oanade talanger att bjuda på. Det som kanske inte så många vet att jag är en hejare på att byta läge på spinnacker-bommen under en gipp i 20 sekundmeter bl.a. under ett VM i H-båt i finska viken.

Andreas Aronsson, ledamot (omval)

1. Varför jag kandiderar till styrelsen
Jag valdes vid stämman 2018 och har nu suttit i styrelsen i 2 år. Trots att jag tidigare varit involverad i STF i många år och tyckte att jag var ganska insatt så har det tagit tid att sätta sig in i styrelsens hela uppdrag, att förstå helheten både inom STF AB och föreningsarbetet.

Under tiden i styrelsearbetet har jag sett hur mycket STF gör för människor, hur viktigt vårt uppdrag är för Sverige. Jag känner mig inspirerad och laddad att få vara med och styra STF vidare mot nya mål.

2. Vad jag kan bidra med och kort om min bakgrund
Jag har sedan 2007 varit franchisetagare hos STF och driver idag 2st vandrarhem och 1st hotell, alla i Falu kommun.

Den kunskap och erfarenhet, både som franchisetagare mot STF och i mötet med alla gäster, jag samlat på mig under åren kan jag bidra med i styrelsearbetet. En fråga vi bland annat jobbat med är omorganisation inom franchiseavdelningen. En av anledningarna till förändringen är att vi behöver betydligt fler boendeanläggningar inom STF. De stora frågorna kring hållbarhet inom miljö, ekonomi och det sociala området behöver alltjämt belysas och stärkas.

Innan jag startade vandrarhem arbetade jag på ett företag i Göteborg som global inköpare inom datamedia i 18 år.

3. En oanad talang
När jag kopplar av sysslar jag gärna med biodling, fårskötsel, mustning av äpplen och växtodling både på friland och i flera växthus. Flertalet av produkterna används i verksamheten.

Martin Sundin, ledamot (nyval)

1. Varför jag kandiderar till styrelsen
Svenska Turistföreningen har på många sätt följt mig genom livet och jag har varit medlem hela mitt vuxna liv. När jag var barn utforskade jag tillsammans med föräldrar och syskon Sverige genom STF:s nät av vandrarhem, fjällstationer och stugor och jag har fortsatt att göra det med fru och barn. Tack vare STF:s internationella samarbete har jag, inte minst i yngre år, fått en möjlighet att upptäcka Norden och Europa.

Jag har under senare år engagerat mig i föreningen bl.a. genom dugnadsuppdrag och natur och friluftsliv har alltid varit ett stort intresse för mig. Med stor glädje har jag sett hur STF varit drivande i att ge förutsättningar för en ekologiskt och socialt hållbar turism, och ett inkluderande förhållningssätt. Jag vill gärna vara en del i det arbetet.

2. Vad jag kan bidra med och kort om min bakgrund
Sedan tre år är jag chef för myndigheten Institutet för språk och folkminnen som arbetar för att bygga upp, bevara och sprida kunskap om språken i Sverige och vårt immateriella kulturarv i form av namn, dialekter och folkliga traditioner. Jag är utbildad internationell ekonom och har i många år arbetat med kulturfrågor både nationellt och internationellt. Dessutom har jag ett antal styrelse- och förtroendeuppdrag inom kultur- och museisektorn.

3. En oanad talang
Jag är en inte speciellt talangfull, men entusiastisk nybörjarpianist. Är väldigt förtjust i att laga mat och har precis fått mitt förarintyg för fritidsbåt. Jag är gift, har tre barn i åldrarna 8-15 och bor i Nacka.

Mary Juusela ledamot (nyval)

1. Varför jag kandiderar till styrelsen
Jag älskar Sverige och ser det som en ynnest att få stötta STF i arbetet med att marknadsföra vårt land. Jag är även en naturlig ambassadör då jag reser otroligt mycket från norr till söder och känner en stolthet över varje ort, by, samhälle och stad. Jag hoppas och tror att jag har andra infallsvinklar och expertis att stötta strategiarbetet framåt för att attrahera nya målgrupper och för att bibehålla befintliga.

2. Vad jag kan bidra med och kort om min bakgrund
Jag är grundare av Lika Olika-metoden och ägare av Lika Olika utbildningar som arbetar i Sverige, på Åland och i Finland. I mitt arbete runt om i Sverige har jag omkring 150 resdagar per år och får därmed möjlighet att se stora delar av vårt fantastiska land, som STF arbetar med och för.

Jag arbetar i skolor, med kommuner, företag och föreningar och har därmed ett brett nätverk över hela Sverige. Jag arbetar med nya svenskar och utsatta områden såväl som rika områden där medborgarna har bott i generationer efter generationer. Jag når ut till dem alla.

I min bakgrund har jag en journalistutbildning från Södertörns högskola och en Master in General Management från Handelshögskolan i Stockholm. Jag har arbetat med internationellt bistånd i 11 år men brinner sedan 5 år tillbaka för Sverige.
www.likaolika.se

Jag är en innovatör som är duktig på att hitta nya möjligheter och tankar och att attrahera resurser och människor till detta. Jag är duktig på kommunikation, marknadsföring, sälj och strategiarbete.
Jag är en analytiker som gillar att försöka se olika lösningar och utgångspunkter. Jag är

en lagarbetare som bryr mig om att se till att alla är med i gänget. Samtidigt är jag inte orolig för att uttrycka min åsikt även om den skiljer sig från mängden.

3. En oanad talang
Jag kan komma överens med de allra flesta om det mesta.

Britt-Marie Ahrnell ledamot (nyval)

1. Varför jag kandiderar till styrelsen
Vad ska man göra i livet mer än att arbeta?
För mig och min man var valet enkelt. Att jobba för STF för att kunna vara ute mer, ser mer av Sverige och att ha kontakt med och hjälpa människor. Därtill i en organisation med goda värderingar. Vi fick 8 vintrar som stugvärdar i Lappland med fantastiska upplevelser och många trevliga möten innan sjukdom satte stopp.

Att få komma tillbaka till STF - nu i nya former - ger mig möjlighet att knyta ihop den delen av mitt liv med min bakgrund i arbetslivet på ett fint och meningsfullt sätt.

2. Vad jag kan bidra med och kort om min bakgrund
Många års arbete som styrelseledamot och konsult för tjänsteorganisationer med komplexa uppdrag har gett mig en bred palett av kunskap. Min huvudfokus har alltid varit kommunikation, mötet med ”kund” och goda dialoger människor emellan. På köpet har jag jobbat med strategi och ledarskap i vid bemärkelse liksom frågor om ekonomi och intern effektivitet. Läs mer om mig och mina böcker på www.ahredo.se

Till STF vill jag främst bidra i frågor om framtida profil och utveckling med fokus på hållbarhet. På det att STF kan öka antalet medlemmar och påverka deras (och andras) livsstil och vanor för ett mer klimatvänligt samhälle för människor och natur.

3. En oanad talang
Sjunger för husbehov i en kyrkokör och försöker lära mig mer om motorer… det är ännu alls ingen talang men nödvändigt för att ta hand om båtar på liten holme i Roslagens skärgård.

Linda Bengtsson ledamot (nyval)

1. Varför jag kandiderar till styrelsen
STF är ett starkt varumärke och har ett viktigt uppdrag och ett högt symboliskt värde för många människor, inkluderat mig själv. Föreningen står för värden som är viktiga i ett samhälle som brottas med stress, ohälsa och en trasig miljö. Jag kandiderar till styrelsen för att bidra till att verksamheten fortsätter att utvecklas och fortsättningsvis ska vara ett starkt varumärke.
2. Vad jag kan bidra med och kort om min bakgrund
Jag har 20 års erfarenhet inom kommunikation och kommer närmast från rollen som

Press och PR Manager för det snabbväxande vårdbolaget KRY. Dessförinnan har jag haft roller som presschef vid SOS Alarm, presschef vid Försvarets materielverk (FMV) och haft uppdrag som pressekreterare i riksdagen för ett politiskt parti. Jag har stor kunskap och erfarenhet inom PR, mediehantering, storytelling och kriskommunikation.

3. En oanad talang
Jag är duktig på att komma med idéer och se saker ur ett nytt perspektiv.

---

21. Revisorer

Valberedningen föreslår:

Ordinarie revisorer:

Jonas Grahn	Auktoriserad revisor	Omval
Börje Nierot	Lekmannarevisor	Omval

Revisorsersättare:

Anna Wergelius	Auktoriserad revisor	Omval
Torsten Arvidsson	Lekmannarevisor	Nyval

Torsten har jobbat som revisor och med ekonomi i olika befattningar på nationell och internationell nivå i sitt yrkesliv och är sedan några år pensionär och kassör i STF Dalsland.

---

22. Ledamöter av representantskapet

Valberedningen föreslår:

Curth Eriksson	Omval
Greger Mellberth	Omval
Lisa Hammar	Omval
Bengt Marsh	Omval
Ola Bergqvist	Omval

---

23. Ledamöter av nomineringskommittén

Valberedningen föreslår:

Susanne Anderasson	Ordförande	Omval
Olle Rydell	Svealand	Omval
Richard Scharff	Svealand	Omval
Marcus Lidström	Norrland	Omval
Christer Norde	Norrland	Omval
Elisa Lundin	Norrland	Nyval
Carina Johnsson	Götaland	Nyval
Börje Ericsson	Götaland	Nyval
Anita Högegård	Götaland	Omval

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår riksstämman besluta

- att välja dessa till styrelseledamöter för en mandatperiod på två år enligt valberedningens förslag.
- välja dessa revisorer och suppleanter för dem enligt valberedningens förslag.
- välja dessa fem till bolagsstämma och representantskap enligt valberedningens förslag.
- att välja dessa nio till nomineringskommittén enligt valberedningens
- förslag.

SVENSKA TURISTFÖRENINGEN

VAL AV ARBETSGRUPP FÖR ATT FÖRBEREDA VAL AV VALBEREDNING

Riksstämma 2020

Dagordningspunkt 25

Val av arbetsgrupp för att förbereda val av valberedning

Punkt 25 på dagordningen gäller **val av ledamöter till den arbetsgrupp som har i uppdrag att förbereda val av valberedning.**

Gruppen som består av 3 personer utses bland riksstämmoombuden.

Utdrag från Valberedning § 8 i STFs stadgar:
Val av styrelseledamöter, revisorer, ombud till bolagsstämma och representantskap och ledamöter i nomineringskommittén bereds av en valberedning. Denna ska bestå av en ordförande och fyra andra ledamöter. Mandatperioden är två år. Ledamot kan omväljas högst två gånger. Förslag från medlemmar till valberedningen (avseende i första meningen nämnda grupper) bör vara denna tillhanda senast under januari månad det år riksstämman samlas. Skriftligt meddelande om valberedningens förslag och andra till valberedningen inkomna förslag ska senast sex veckor före riksstämman sändas till samtliga medlemsombud.

Valet av valberedning bereds av en av riksstämman utsedd arbetsgrupp bestående av 3 personer, varav en ska vara sammankallande. Arbetsgruppen ska senast 6 veckor före riksstämman presentera sitt förlag på kandidater till valberedningen för samtliga medlemsombud och styrelsen.

Nomineringar till arbetsgruppen som ska väljas läggs i VoteIT och gruppen röstas fram under punkt nummer 25 i dagordningen.